

Planina vabi na slavje

Proslava v spomin na hude čase bo v nedeljo — S. Kraigher častni občan — Srečanje „ukradenih otrok“

Planina pri Sevnici je bila med zadnjo vojno središče neupogljivega Kozjanskega. Partizani so bili tod kljub močnim okupatorskim silam tako rekoč doma. Nacistično divjanje je tem krajem navrglo neizmerno gorje. Naenkrat je gorelo celo več kot 20 vasi, tudi Planina je bila večkrat v plamenih.

V nedeljo, 16. avgusta, se bodo v tem lepo urejenem kraju spomnili teh in drugih dogodkov. Osrednja proslava bo ob 10.30. uri. Pričakujejo predsednika predsedstva SFRJ tov. Sergeja Kraigherja. V imenu

šestih kozjanskih občin mu nameravajo podeliti listino častnega občana vseh teh občin, med katerimi so tri posavske.

Dobro uro pred osrednjo proslavo bo srečanje t. i. „ukradenih otrok“ v vasi Manga pred Dobrškovo domačijo. Tam je bil v najhujših dneh okupacije sedež pokrajinskega komiteja KPS za Štajersko s sekretarjem Sergejem Kraigherjem.

Ob tej priložnosti nameravajo na Dobrškovi domačiji odkriti spominsko ploščo, ki naj bi nove rodove opozarjala na trpljenje „ukradenih otrok“. Le-te je okupator iztrgal slovenskim materam, jih odpeljal v rajh, kjer naj bi postali nekakšni janičarji. Odbor preživelih pri občinskem odboru ZZB Celje prireja srečanje vsako leto v drugem kraju. A. Z.

NA HITRO ČEZ TOVARNE — Ob obisku v Novem mestu prejšnji teden si je Vinko Hafner, predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, ogledal tudi proizvodnjo v Novolesovih tozidih v Straži. Zanimal se je zlasti za sistem nagrajevanja in plačevanja po delu ter za Novolesov model nagrajevanja minulega dela. (Foto: R. Bačer)

Za vsako ceno izpolniti plan

Vinko Hafner, predsednik sindikatov, se je prejšnji teden podrobno seznanil z žgočimi vprašanji, ki tarejo IMV, obiskal pa je tudi Novoles — Izvoz ima prednost

Predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner (v spremstvu Srečka Mlinariča ter občinskih in medobčinskih predstavnikov družbenopolitičnega življenja) si je 5. avgusta ogledal proizvodnjo v IMV in tovarno Novoles v Straži. V obeh kolektivih sta se gosta dle časa zadržala v pogovoru, popoldne pa prisostvovala zasedanju predsedstva občinskega sindikalnega sveta.

Ceravno je bil namen obiska (poleg spoznavanja gospodarskih gibov ob polletju in vloge sindikata pri teh rezultatih) obravnavati še priprave na 2. konferenco Zveze sindikatov in oceno stališč 3. kongresa samoupravljalcev, so se povsod najdlje in najgloblje spuščali v gospodarsko problematiko.

Ob pogovoru v IMV so gostom razgnali trenutni položaj z ogromno izgubo, težave v proizvodnji zaradi pomanjkanja reprovromateriala, prodajne možnosti in sanacijski program. Hkrati s tem pa so obravnavali delo sindikata znotraj tovarniških zidov.

V Novolesu se je po predstavitvi polletnih poslovnih rezultatov, ki so ugodni zlasti pri povečevanju produktivnosti in v doseženem dohodku, pogovor sukal (na željo gostov) v glavnem okrog Novolesovega modela obračunavanja delitve po delu in dohodkovnih odnosov. Tov. Hafner se je izrecno zanimal za način

obračunavanja minulega dela in poudaril pomen tega za spremembo delavčeve miselnosti. „Saj delavca iz prejemnika plače spreminja v gospodarja“, je dejal. Novolesov sistem je pohvalil, čudil pa se je, da ima v domači občini in regiji tako malo posnemovalcev. „Izkušnje Novolesa bi lahko mnogi s pridom koristili, to mora priti,“ je med drugim rekel tov. Hafner.

Na popoklanskem razširjenem zasedanju predsedstva občinskega sindikalnega sveta so gostom postregli s prvimi podatki iz polletne bilance novomeškega gospodarstva. Podatki sicer še niso prišli iz računalniške obdelave SDK, vendar se ve, da sta imeli izgubo v glavnem dve delovni organizaciji: IMV, pri katerem je samo letošnja izguba narasla na 440 milijonov, in pa komunala, ki

(Nadaljevanje na 4. strani)

IMV ni mogoče ukiniti

Obširen sanacijski program — Kratkoročni ukrepi že dajejo rezultate — Usmeritev v lastni razvoj

Nikomur v novomeški občini, regiji in republiku ne more biti vseeno za usodo 6.000 delavcev v Industriji motornih vozil, je poudaril predsednik RS Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner v pogovoru s predstavnikoma IMV o sedanjem gospodarskem položaju, ko je preteklo sredo obiskal ta novomeški kolektiv. Ne gre pa, da so v IMV zvišali osebne dohodke (četudi so precej pod republiškim povprečjem), medtem ko jih iz sklada skupnih rezerv sanira delavstvo vse Slovenije.

Predstavnik IMV so tov. Hafnerja seznanili s težkim položajem te delovne organizacije in z ukrepi, ki jih že uresničujejo, da bi izplavali iz hudih težav. Ze lansko leto je IMV zaključila s 722-milijonsko izgubo, ki se vleče še naprej, saj v letošnjem prvem polletju znaša izguba 442 milijonov, to pa je precej več, kot so predvidevali. Uresničili niso niti precej skrčenega plana proizvodnje, ki so ga naredili v aprilu ob začetku spopadanja s težavami. Obveznosti do izvoza so v prvem polletju izpolnili 100-odstotno, plana za domači trg pa zaradi skoraj polne ustavitve prodaje niti polovično ne. Tako rekoč popolna plačilna nezmožnost IMV povzroča stalne zastoje v proizvodnji in občasne ustavitve posameznih proizvodnih faz, saj jim domači in tuji dobavitelji reprovromaterialov ustavljajo dobave.

Tako stoji okrog tovarne trenutno preko 4.000 nedokončanih osebnih avtomobilov.

Izguba in drugi problemi so bili opozorilo za nujno in celovito reševanje nastale situacije. Zato so v IMV izdelali obširen sanacijski program, kratkoročni ukrepi pa že dajejo rezultate, čeprav glavni problemi ostajajo nerešeni. Najtežja bo zagotovitev obratnih sredstev, saj bi za nemoteno proizvodnjo potrebovali kar 3 milijarde dinarjev. Tudi zunanji pogoji gospodarjenja jim ne gredo na roko. Cene reprovromaterialov tako naglo rastejo, da jim IMV kot finalist nikakor ne more slediti. Nimajo deviz za sovlaganje v nekatera podjetja, dobavitelje reprovromaterialov, ki jih zahtevajo. Ne dobivajo pravočasno sredstev za pripravo izvoza in izvoznih spodbud, proizvodnjo in prodajo pa jim zavira tudi davčni sistem, ukinjeni potrošniški krediti. Normalizacija razmer v IMV otežkoča tudi nedokončana investicija, ne najboljša samoupravna organiziranost in odnosi ter kadrovske težave, saj jih je v zadnjem času zapustilo precej delavcev z visoko in višjo izobrazbo, kar še povečuje problem strokovnjakov. Sanacijski program poleg gospodarskih ukrepov predvideva tudi sanacijo vseh teh težav pa večjo usmeritev v lastni razvoj, da bi zmanjšali uvoz.

Vinko Hafner je podprl prizadevanja IMV za sanacijo razmer, opozoril pa je, da je grozno, da znaša polletna izguba več kot sredstva za osebne dohodke, kar izniči vse delo zaposlenih. Skrajni čas je že, da slovenski proizvajalci avtomobilov pridejo do skupnega stališča in dogovora, kako naprej. 6.000-članskega kolektiva IMV ni možno enostavno „likvidirati“ kot novogoriški Cimos, saj je delavcem treba zagotoviti socialno varnost, pri tem pa morajo seveda sami prispevati svoj delež.

Z. L. - D.

RIMSKA KMETIJA NA BREZOVEM

Na gradbišču za tovarno umetnih vlaken na Spodnjem Brezovem pri Sevnici je arheološka ekipa Posavskega muzeja iz Brezice v začetku avgusta izkopal temelje rimske kmetije. Temelji omejujejo osem metrov dolg in sedem metrov širok prostor.

Ob Rimljanah Slovani

Najdbe v Dobovi zapolnjujejo dosedanje vrzeli

Dobova je izredno bogato arheološko najdišče. Maja letos so Humečkovi pri izkopu gradbene jame za hišo slučajno odkrili tri ali štiri skeletne grobove. Hči Marina je na srečo shranila fragmente glinaste posode in kustos Mitja Guštin iz Posavskega muzeja v Brezicah je po njih sklepal, da sodijo v 8. oziroma 9. stoletje našega štetja. Grobišče so strokovnjaki opredelili kot staroslovansko. Do zdaj sta bila na območju Posavja in Dolenjske odkrita samo dva staroslovanska groba, eden v Selih in eden na Gomilicah pri Dobovi.

Ekipa Posavskega muzeja iz Brezice si je takoj po novici o najdbi ogledala teren ter v profilu odkrila še en skelet. Odločila se je za načrtno izkopavanje okoli hiše. Gradnje niso ustavili, ker je bila gradbena jama že dokončana, in ker nadaljnja dela niso škodovala grobišču. Izkopavanja so se pod vodstvom arheologa Matija Guština lotili 27. julija. V ponedeljek, 10. avgusta, so odkrili že 22. grob v starejšem delu, ki datira od drugega do četrtega stoletja našega štetja. Vsi grobovi so rimski in skeleti so pokopani v smeri sever — jug. Večina okostij je ženskih in otroških in otroci imajo običajno za pridelek lonček.

Ob mojem obisku na grobišču so pravkar odkrivali s kamenjem obložen grob otroka, z glavo obrnjenega proti vzhodu. „S tem grobom prehajamo na tisti del grobišča, ki pripada staroslovanskim pokopom,“ je pojasnil vodja izkopavanja Mitja Guštin iz Posavskega muzeja. Z zadovoljstvom je nato dodal, da se z odkrivanjem rimskega skeletnega pokopališča in staroslovanskega grobišča dokopavajo do vrzeli, ki jih letošnja arheološka razstava o Dobovi še ni mogla zapolniti. Ekipa bo delala na novem dobovskem najdišču še ves avgust.

OTROŠKI SKELET NA STAROSLOVANSKEM GROBIŠČU — Nanj so naleteli v ponedeljek, 10. avgusta, v Dobovi. Izkopavanje vodi Posavski muzej v Brezicah. (Foto: Jožica Teppey)

RADEJEVI PET, OKORNU PA DVE ZLATI MEDALJI

Na Dunaju se je pred dnevi končalo 8. evropsko prvenstvo paraplegikov v lahki atletiki, lokostrelstvu in namiznem tenisu, na katerem sta barve jugoslovanske reprezentance zastopala tudi Dolenjca, Anica Radej in Jože Okoren, oba člana društva paraplegikov novomeške regije. Oba sta v veliki meri pripomogla k izredni beri modre vrste, saj je Radejeva osvojila v lahki atletiki kar pet zlatih odličij, medtem ko je Okoren svoji zbirki odličij s prejšnjih prvenstev dodal še dve zlati in eno srebrno medaljo.

Hmelj bolj grenak ko lani?

Zaradi nepravočasne dobave gnojil, škropiv itd. bo letos 20 ton hmelja manj — Lepi izvozni dosežki

Bera hmelja letos ne bo slaba. Direktor tozda Proizvodnja sevnjskega Kmetijskega kombinata inž. Srečko Žvegljč meni, da bodo na okrog 78 hektarjih hmeljišč večinoma strojno obrali okrog 95 ton hmelja. Zasajenega je po polovici goldinga in aurore, torej sort, ki se v tujini najbolje prodajata.

Zanimivo je, da bo letos, kljub nekaterim drugim boljšim pogojem, namesto 115 ton le okrog 95 ton pridelka. Po izjavi direktorja Žvegljčiča bo še ta številka težko dosegljiva, saj se trenutno spopadajo s hudo „ofenzivo“ rdečega pajka. Zakaj tolikšen izpad? Zaradi prepozne dobave ustreznih umetnih gnojil in nezadostne oskrbljenosti s škropivi. Kljub strojem tudi ročnim obralcem ne bo zmanjkalo dela. V

Šentjanžu bo dela za vsaj 170 večinoma sezonskih obralcev. Težko je govoriti o ceni letošnjega hmelja. Za lanski letnik so številke znane. Sevnjski Kmetijski kombinat je do junija prodal na tuje 58 odstotkov lanskega pridelka hmelja, ostalo so pokupili domači pivovarnarji. Pri tem so iztržili 235 deviznih dinarjev za kilogram hmeljevih kobiljuc.

ALFRED ŽELEZNIK

Nadaljevalo se bo spremenljivo vreme s posameznimi nevihtami.

PLAKETE IN PRIZNANJA ZA PRAZNIK

Na slovesnosti v počastitev praznika vseh treh črnomajskih krajevnih skupnosti so v torek v kulturnem domu sedmim preživelim udeležencem napada na italijansko stražo in vojaški vlak pri vranoviškem mostu podelili spominske listine. Plaketo mesta Črnomelj so dobili: Anton Dvojmoč, Anton Lozar in VVZ Oton Župančič iz Črnomlja; priznanja mesta Črnomelj so dobili: Martin Tomc, Albin Tkalič, Slavko Adlešič, Jože Štrajn, MDB Jančko Jurkovič-Jovo iz Gornje Radgone in MDB Slavko Šlander iz Mozirja. Podelili so tudi 16 krajevnih priznanj Osvobodilne fronte.

MEDREPUBLIŠKO BRIGADIRSKO POBRATENJE

Ze ko so brigadirji iz MDA Petrova gora iz sosednje Hrvaške vrnili 5. avgusta obisk vrstnikom iz MDA Bela krajina, je prišlo do pobratenja obeh mladinskih delovnih akcij. Najprej so bila športna srečanja, nato so brigadirji obiskali črnomajško garnizijo, prireditev pa je bila na prostoru za jurjevanje, kjer so kulturni program pripravili brigadirji iz obeh akcij ter viniška folklorna skupina.

ZIVO KOT SE NIKOLI — Na trasi sevnjskega vodovoda izpod Lisce (delovišče je že daleč pod Krakovim) je bilo v soboto živo kot se nikoli. Tam je delalo vseh pet brigad zvezne mladinske delovne akcije Kozjansko 81, pomagala je stotnja vojakov in še nekaj Sevnčanov je prišlo. Delali so na težavnem zemljišču, ki ga je bil izpustil vojaški gosencičar. Zasipali so tudi lepo dolžino cevovoda. (Foto: A. Železnik)

Kolesarski vikend v Novem mestu

V soboto memorial M. Novaka, v nedeljo krožna dirka okoli Grma

Novo mesto bo konec tega tedna ponovno v znamenju kolesarstva. Prizadevni delavci KD Novoteks iz Novega mesta pripravljajo v soboto in nedeljo tradicionalni kolesarski dirki za memorial Milana Novaka in krožno tekmo okoli Grma.

V nasprotju od lanskega leta bo memorialna sobotna dirka, ki se točkjuje tudi za prvenstvo Slovenije, potekala po ulicah Novega mesta, krog pa bo meril 2.800 metrov. Prvi start za pionirje bo ob 8. uri izpred trgovine na Kristanovi ulici, ob 11. uri pa bodo na pot krenili člani, ki bodo morali prevoziti kar 30 krogov ali natanko 84 kilometrov. Vmes bosta še dirki mlajših in starejših mladincev. Organizator bo določil tudi nekaj vmesnih in letičnih ciljev, za vse zmagovalce pa bodo na voljo spominska in praktična darila.

Dan kasneje, v nedeljo, bo prav tako ob 8. uri startala tradicionalna krožna dirka okoli Grma. Vozili bodo pionirji vseh kategorij, članice, mladinci, veterani in člani. Start in cilj dirke bosta pred osnovno šolo Grm, pravico do nastopa pa imajo vsi pravilno opremljeni kolesarji, ki naj svoje prijave naslovo na KD Novoteks, p.p. 3.

Ameriški predsednik Ronald Regan je spremenil odločitev svojega predhodnika Jimi Carterja in odobril izdelavo nevtronske bombe, ki pa jo bodo, po sporočilu Bele hiše, uskladiščili samo na ozemlju Združenih držav Amerike.

Ta odločitev je bila deležna takojšnje in izjemno ostre odklonilne reakcije v Sovjetski

Nevtronska bomba

zvezi in ni dvoma, da bodo temu prvemu protestu sledili v naslednjih dneh še novi. Sovjetska zveza poudarja, da ne bo mogla mirno opazovati krepitve vojaške moči Združenih držav Amerike. Že ob prvih razpravah o nevtronski bombi, za časa predsednika Jimi Carterja, je bila Sovjetska zveza odločno proti temu orožju, dejala pa je, da se je voljna vzdržati proizvodnje tega orožja, če se ga ne bodo lotili tudi Američani.

Ameriški zahodni zavezniki so bili v prvih izjavah precej zadržani. Kaj je sploh nevtronska bomba? To je v resnici neke vrste atomska bomba, ki ima to posebno lastnost, da povzroča po eksploziji močno žarčenje. S tem ubija ljudi, ne poškoduje pa v tolikšni meri poslopj in drugih objektov.

Ob tem bi veljalo reči, da imata velesili dandanašnji že toliko jedrskih bomb in drugega orožja, da že sedanje zaloge ogrožajo varnost naše Zemlje. Vsak nov dodatek neznanjski orožarni pomeni zato samo še novo in povečano nevarnost za človeštvo.

Težko je verjeti, da začetek proizvodnje ameriške nevtronske bombe ne bo povzročil nekaj podobnega tudi na drugi strani. Tekma v oboroževanju se bo še bolj razširila in povzpela na višjo raven.

Svet pa za svojo varnost ne potrebuje več orožja, marveč nasprotno — manj.

NAIROBI: NOVI VIRI ENERGIJE

5000 delegatov iz 154 držav se je zbralo v kenijskem glavnem mestu na konferenci Združenih narodov o novih in obnovljenih virih energije.

To je prva konferenca, na kateri razpravljajo pod okriljem svetovne organizacije o problemih energije. Trajala bo enajst dni.

Konferenca bo v dobršni meri uprla svoj pogled v prihodnost, v obdobje (tam v začetku prihodnjega stoletja), ko naj bi začelo po nekaterih napovedih umanjovati premoga, nafte in plina. Okoli 40 znanstvenih referatov naj bi osvetlilo možnosti za uporabo virov energije (veter, živilski in drugi odpadki, sonce, naftni škrljenci in podobno), ko bodo počasi morali zamenjati sedaj najbolj uporabne.

Ne bodo pa se mogli izogniti niti žgočim težavam, ki jih imajo sedaj z energijo revne države. Ne zato, ker bi nafte ne bilo dovolj, marveč zato, ker nerazviti preprosto nimajo dovolj denarja, da bi lahko nafto plačevali. Samo lani so države v razvoju zaradi stroškov za nafto nabrale več kot 50 milijard dolarjev primanjkljaja.

GORICA: POGOVORI O MANJSINI

Predsednik italijanske vlade Spadolini se je med obiskom v Gorici podrobneje informiral o položaju in problemih slovenske manjšine v pokrajini Furlaniji—Juljski krajini. Dejal je, da bo ob zakonskih osnutkih, ki so že v parlamentu, svoje pristavila tudi vlada. „Vlada, ki jipredsedujem, si v skladu z duhom osimskih sporazumov in v okviru ustavne ureditve ter demokratičnih vrednot, ki jih ta izraža, pridržuje pravico predstaviti v parlamentu konkretne predloge, ki bodo obravnavali ta vprašanja na pravičen način, tako da se uskladijo interesi vseh strani.“

Za jugoslovansko—italijanske odnose je dejal, da so odlični, izrazil pa je pripravljenost, da bi jih še bolj okrepili zlasti na gospodarskem področju.

JANEZ ČUČEK

FASADNI OMET

TERMON - P

OHRANJA TOPLOTO VAŠE HIŠE

Fasadni omet TERMON — P trajno varuje vašo hišo pred mrazom in vlago pozimi, ko z njim PRIVARČUJETE PREKO 40 % GORIVA, poleti pa štiti vaše bivališče pred premočno pripeko.

Uporaben je na zidovih iz opeke, betona, betonskih blokov, kamna in podobno.

Iz prostorov prepušča vodne pare, medtem ko atmosferske vlage ne vpija in fasada ostaja vedno suha.

TERMON — P je izdelan na osnovi surovin mineralnega porekla brez plastičnih dodatkov in ima velike prednosti — FASADA JE TRAJNA IN NEGORLJIVA.

TERMON — P je suha mešanica pakirana v plastične vreče, ki med drugim VSEBUJE TUDI CEMENT, zato je na gradbišču masi potrebno dodati le vodo.

Izdelano fasado s TERMON — P ali z drugimi fasadnimi ometi lahko finalizirate z oplemenitenimi mineralnimi vodoodpornimi fasadnimi ometi MINERALFAS v različnih barvah in strukturah: grobo rustikalna, brizgana ali bavarska.

PROIZVAJA:

KEMIJSKO-
GRAĐEVINSKA
INDUSTRIJA
KARLOVAC

PRODAJA IN STROKOVNI NASVETI:

OPEKARNA ZALOG p. o.
TELEFON (068) 21 403, 22 291 • POŠTNI PREDAL 10

KOMPASOVA POSLOVNA ENOTA V RIBNICI

V Ribnici na Dolenjskem bo Kompas Jugoslavija iz Ljubljane odprl v sredo 19. avgusta ob 11. uri novo poslovno enoto v Seškovi ulici št. 42.

Krajani Ribnice, Kočevja in okoliških krajev bodo tako deležni turističnih storitev v domačem kraju, Marsikdo se bo lažje odločil za pot v poslovno enoto v Ribnico kot pa do sedaj, ko je moral za vsako malenkost v Ljubljano.

Do kdaj v škodo kmetijstva?

Pridelovanje hrane mora biti usklajeno s potrebami po njej — Pšenica ni samo kruh, je lahko tudi deviza — Skupinsko—lastniška miselnost je na moč draga

Gospodarsko stanje kmetijstva vpliva na splošno gospodarsko stanje. Ne le, ker je kmetijstvo z gozdarstvom in ribolovom surovinski vir živilske in druge industrije, temveč tudi zato, ker od pridelkov in proizvodov kmetijstva živijo vsi ostali delavci, zaposleni izven primarne proizvodnje kmetijstva. V bistvu to pomeni, da mora pridelovanje hrane biti usklajeno s potrebami po njej.

Primer Poljske nas opozarja, kam lahko zabrede narodno gospodarstvo ob zanemarjanju kmetijstva, ob prenapetem načrtovanju razslojevanja, ob odpiranju človeka, ki dela na zemlji, na stranski in dohodkovno nespodbuden tir ipd.

K sreči naš položaj s prehrano še zdaleč ni tako slab, kakor na Poljskem, a tudi ni zavajanja vreden, čeprav bi bil lahko zgleden glede na naše agrarne zmogljivosti in zadostno število usposobljenih delovnih ljudi ter druge prirodne danosti. K sreči nam to vedno bolj prihaja v zavest in k sreči vedno bolj prihajamo do spoznanja, da pšenica ni samo kruh, ampak je lahko tudi deviza. To lahko zasledimo v vedno pogostejših poudarkih v raznih govorih, resolucijah, sklepkih in stališčih, katerih skupni imenovalec je: pridelati moramo več hrane!

Zal je za uresničevanje tega cilja preveč različnih pogledov, neurejenosti in protislovij v sedanjem agrarno proizvodnem in tržnem sistemu, neobzdrane stihije in razglašene enotnosti pri njih odpravljanju. Pridelati več hrane je, ob omejeni površini obdelovalnih zemljišč, že samo po sebi težko. Se teže jo je pridelovati ceneje ob tako na veliko odprtih škrajah med cenami pridelkov in cenami reprodukcijskih materialov za kmetijstvo.

Zaostreno postavljena naloga, pridelati več hrane, je hkrati tudi težka in odgovorna naloga. Kajti ob prvem koraku za njeno uresničevanje se moramo zavedati, da ne plačujemo

Ribarjenje v kalnem

Ker so naročniki pripravljani plačati vsako ceno, servisom za kmetijsko mehanizacijo ni težko računati več

Brez dvoma je izredno pomembno, da kmetovalcem v najkrajšem času popravijo kmetijske stroje, še posebno, če ti odpovedo sredi nujnega dela. Že dlje časa se pri tem srečujemo z velikimi težavami zaradi pomanjkanja rezervnih delov, svoja pota pa ubira tudi servisiranje kmetijske mehanizacije. Da bi ugotovili, kako servisiranje v resnici poteka, so v zveznem tržnem inšpektoratu sklenili pregledati delo nekaterih organizacij združenega dela po posameznih republikah, ki se ukvarjajo s tem. Med drugim so slovenski inšpektorji opravili tudi pregled v novomeškem in kočevskem Agroservisu, ki se ukvarjata s popravilom kmetijskih strojev, pa tudi s prodajo rezervnih delov.

Najprej so inšpektorji ugotovili, da nobena teh organizacij ni imela usklajenega akta o oblikovanju cen storitev z določili zakona o temeljnih sistema cen in družbeni kontroli cen. Opravljene storitve so sicer zaračunavali po ceniku, evidentiranim pri pristojnih občinskih organih, vendar v računih niso bile prikazane ure in cene za posamezne storitve. Zaračunavali so opravljena dela v enkratnem znesku, tako da naročniki niso mogli preveriti, kaj so pravzaprav plačali. Ugotovili so tudi, da pregledane organizacije zaračunavajo vgrajene rezervne dele po cenah, ki so za določen odstotek višje od dobaviteljevih. To so opravičevali s stroški nabave, česar pa kot storitvena servisna dejavnost ne bi smela. Vgrajene nadomestne dele smejo zaračunavati po dejanskih nabavnih cenah, povišanih le za dejanske stroške nabave (prevoz), druge stroške pa morajo kriti same.

Inšpektorji so tudi ugotovili, da servisne organizacije naročnikom ne vračajo zamjenjanih delov, za kar jih obvezuje zakon o blagovnem prometu. Pregled je pokazal, da v kočevskem Agroservisu zvišujejo nabavno ceno vgrajenega nadomestnega dela za 10 odstotkov ne glede na vrsto cene (vračajo ali drobnoprodajne). V novomeškem Agroservisu — temeljni organizaciji KZ Krka — pa ceno vgrajenega dela zvišajo za 10 odst. za kritje stroškov nabave, za 3 odst. pa za kritje potrošnega materiala. Podobno obračunavanje so inšpektorji ugotovili tudi v drugih servisnih organizacijah v Sloveniji; vsem so izdali odločbo za odpravo pomanjklivosti ter vložili ovadbe za ugotovljene gospodarske prekrške.

Kaj pa pravijo na servisih? Ker se srečujejo z velikim pomanjkanjem rezervnih delov za vso kmetijsko mehanizacijo, jih morajo včasih iskati po vsej državi. Tako se zelo povečujejo stroški nabave, pa tudi čas za odpravljanje napak. Pomagajo si tudi tako, da prilagajajo neoriginalne dele ali jih naročajo pri kooperantih. Ti so seveda precej dražji, naročniki pa so pripravljani plačati vsako ceno, da jim le čimprej spet usposobijo stroje.

ZBOR VINOGRADNIKOV

V soboto, 15. avgusta, ob 14. uri bo v Vinski kleti v Metliki zbor vinogradnikov, ki ga prireja metliška podružnica Društva vinogradnikov Bele krajine. Poleg ostalih zadev, ki se tičejo vinogradnikov, je metliška kmetijska zadruga za to priložnost pripravila več važnih stvari o bližajoči se trgatvi, odkupnih cenah za grozdje, o težavah zaradi pomanjkanja vinskih posod. Zato seveda želijo, da bi se zbora udeležilo čimveč vinogradnikov, da bi vsa vprašanja v zvezi s trgatvijo čim lažje in za obe strani ugodno rešili. Po zboru bo veselica.

DRUGO DOPLAČILO ZA LANSKO GROZDJE

Združni svet metliške Kmetijske zadruge se bo sestel v soboto pred zborom vinogradnikov. Med drugim bo tekla beseda o drugem doplačilu za grozdje lanskega letnika. Predlog je, da bi doplačali dinar za kilogram grozdja, Vinska klet pa je lani odkupila 1,5 milijona kilogramov grozdja. V zadruzi upajo, da to ne bo zadnje doplačilo, saj bodo vino letnika 1980 prodajali še najmanj pol leta, po končani prodaji pa bodo na osnovi poslovnih rezultatov lahko razdelili ostanek dohodka med vinogradnike in zadrugo.

SPET LOVREKOV MEMORIAL

V soboto od 16. ure dalje se obeta prijateljem rokmeta v Sevnici lepo popoldne. Na igrišču pri TVD Partizanu bo namreč tradicionalni Lovrekov memorial. Konkurenca bo huda. Pokal branijo lanski zmagovalci Krčani. Sicer pa bodo tu tudi Celjani, Šoštanjčani, Obiličani in kajpada Sevničani. Trenenjem se tik pred novim prvenstvom v slovenski ligi obetajo možnosti za kombinacije z najboljšimi postavami.

le računov za zaletavosti, avanturistične podvige in utopistične zanesenosti v preteklosti, ampak imamo tudi precej opravka s skupinsko—lastniško miselnostjo, ne le v agroživilski celoti, ampak tudi v industriji reprodukcijskega materiala in strojev za kmetijstvo ter trgovini, ki jim marsikdaj ni mar družbeni interes, kaj šele razvoj in napredek kmetijstva, od katerega sicer živijo. Vrsta nezdravih pojavov letos — špekulacije s pšenico in koruzo, prekupčevanje z mlekom, preplačevanje vsake vrste pridelka ali živine itd. itd. — to potrjujejo.

To se čudno sliši in zdi nerazumljivo ob dejstvu, da je delavec v industriji, trgovini itd., zlasti glede prehrane odvisen od kmetijstva in da so, na drugi strani, delavec v

kmetijstvu, razvoj kmetijstva, večji pridelek, zlasti odvisni od industrije reprodukcijskega materiala. Kljub očitni materialni povezanosti med kmetijstvom in industrijo, med mestom in vasjo, med kmetom in delavcem, se stvari razvijajo v škodo kmetijstva.

Takšen razvoj se nemalokrat odraža tudi v prikazovanju tako imenovanega naraščanja ali porasta cen kmetijskih pridelkov in živil. Za primer vzemimo predvideno ceno za krompir, ki naj bi bila za pridelovalca 5,20 din, v prodaji na drobno pa 10 din. Skoraj 100 % za — trgovino! In takšna razmerja je najti malone pri vseh pridelkih, da ne primerjamo odkupne cene za krompir in cene 10 dkg čipsa, ali odkupno ceno kilograma grozdja in ceno osvežujoče pijače iz vode in umetnih dodatkov.

Zdaj, ko so se, kot je slišati, na različnih ravneh resno zavzeli za to, da bi v agrarno proizvodnem in tržnem sistemu predlagali red, ki bi pogojeval več pridelkov, bo treba upoštevati vse ta in podobna nasprotja ter se izogniti ozkosti in dogmatizmu.

STEFAN KUHR

ISKAL HRANO IN PIJAČO

Od 2. do 7. avgusta je bilo v vrom ljeno v šest počitniških hišic na Ljubnu pri Uršnih selih. Oškodovani so Jože Glavan, Vida Šmajdek, Ignac Struna, Jože Ban, Vlado Pirnar in Karel Gačnik. Vlomilec je odstranil polkna, razbil steklo in prišel noter. Iskal je hrano in pijačo. Sumijo, da je vlamjal pobegli gojenec VPD Radeče. Škode je za 11.000 din.

ZALOŽIL SE JE Z OBLEKO

Tretjega avgusta podnevi je nekdo prišel v barako samskega doma v Bršljinu, kjer stanujeta Omer Grošič in Mehmed Eljazić. Nepridiprav je najbrž vstopil s ponarejenim ključem. Iz nezaklenjenih omar je odnesel 16 srajc, vetrovko, obleko, pribor za brijte, kovček s potnim listom, potovalko, še eno vetrovko in dvojce copate. Škode je za 7.000 din.

MLADI O SAMOUPRAVLJANJU

Koordinacijski odbor za pripravo na III. kongres samoupravljalcev v občini Krško in komisija za obveščanje in politično propagando sta med priprave za minul kongres uvrstila tudi razpis za najboljšo nalogo učencev o samoupravljanju. Iz leskovške osnovne šole so si prislužile nagrado Darja Frankovič, Jasna Pirc in Helena Slivšek, iz Kostanjeviške šole učenci Vojko Božič, Marinka Murn in Mira Repar, iz OŠ Koprivnica sta nagrajenca Hermina Bogovič in Rajko Jug, iz OŠ Podbočje pa Alojz Gačnik, Alenka Kovačič in Aleksandra Zorič. Učenci šolskega centa so za svoje sestavke dobili kolektivno knjižno nagrado.

Poletna RAZPRODAJA

ženske, moške in otroške

konfekcije ter vbutve

od 15. 8. do 15. 9. 1981

30 - 40%

ZNIŽANJE CEN

VELEBLAGOVNICI

nama

KOČEVJE

PRVA VRTINA OBETA — Do konca avgusta bodo geologi na Malem vrhu in Planini raziskali pet vrtin. Dognanja naj bi olajšala odločitev, ali kaže globoški rudnik spet odpreti. Obeta že prva vrtina, v globini 98 m so naleteli na 235 cm debel sloj lignita. (Foto: V. Podgoršek)

PRIPRAVE NA GORJANCIH — Prejšnji teden je bila skupina tekačev, od članov do pionirjev, novomeškega atletskega kluba na pripravah na Gorjancih. Streho in hrano jim je dalo prijazno zavetje doma IMV pri Miklavžu, v okolici katerega je tekaških terenov na pretek.

PASJI DNEVI — Zadnji teden je vročina postala res pasja, zato so se na bregovih Kolpe skupaj s svojimi dvoonožnimi prijatelji pojavili tudi štirinožni — da bi skupaj počofotali po toplih brzicah in potrdili ljudski rek o pasjih dnevih. (Foto T. Jakše)

NE GRE ZA OBNOVO — Razpadajoči Seidlov mlin v Novem mestu je sicer predmet javne spotike, nedavno začeta dela ob stavbi pa ne pomenijo obnove in zaščite poslopja, marveč gre za gradnjo „S“ kanala. Ogromne cevi bodo vsak čas položene okrog mesta. (Foto: R. Bačer)

NE SPLAČA SE BITI DIVJI LOVEC

Nedavno je republiški komite za kmetijstvo in gozdarstvo izdal novi cenik o odškodninah, ki jih zaračunajo divjim lovcem. Kdor ujame divjad, čeprav je ne bi smel, bo poslej plačal dvakrat višjo odškodnino kot po ceniku izpred štirih let. Odškodnina za črno uplenjenega medveda je zdaj 60.000 dinarjev. Jelen in damjak sta po 30.000, ris pa po 40.000 dinarjev. Odškodnina za divjega prašiča znaša 15.000 dinarjev, za volka 20.000, prav toliko za vidro, divjega petelina in pelikana. Za srno je treba plačati 15.000 dinarjev, za lisico pa 1.500. Cena za poljskega zajca je 3.000, za veverico 1.000, za polha pa 500 dinarjev. Tudi za druge divjadi so predpisane odškodnine, npr. za sovo 5.000, za jerebico ali fazana 2.500 dinarjev. Da ne naštevamo še naprej.

Kaznovani za delo po planu?

Po dogovoru s Fructalom kooperanti Agrarie sadijo marelice, v banki pa ni kreditov, zato nasadi niso ograjeni in jih uničujejo srne — Bo program samo še papir?

Brežiška Agraria načrtuje do leta 1985 precej novih nasadov sadnega drevja in jagodičevja. Nasade jablan namerava povečati od 20 na 85 ha, nasade hrušk od 7 na 57, ribeza od 18 na 20 ha, češenj od 3 na 14 ha in breskev od dveh na štiri hektare. Na novo uvaja gojenje marelic, katere namerava spriču ugodnih rezultatov štiriletnih raziskav zasaditi na 20 hektarih.

Za sovlaganje je Agraria sklenila dogovor s Fructalom iz Ajdovščine. Ta je prevzel regresiranje mareličnih sadik, da bi kooperant plačal za drevesce največ 10 dinarjev. Seveda pa mu dajo to ugodnost le v primeru, če je pripravljen posaditi najmanj 50 drevesc, pridelek pa prek Agrarie prodati Fructalu.

sredstev hranilno kreditne službe. Sadike zdaj neusmiljeno uničujejo srne in druga divjad, nimamo pa denarja za ograjitev nasadov. Kaznovani smo spet mi, ker smo se ravnali po planu, zdaj pa se mu bomo morali odpovedati. Kot pospeševalec sem se znašel še posebej v neprijetnem položaju, saj sem bil jaz tisti, ki sem kooperante nagovarjal za sajenje marelic. Obstali smo na polovici poti, čeprav je marelica zelo iskan sadež, katerega Fructal uvaža iz južnih predelov države in celo in tujine.“

J. TEPPEY

Zaman so tulili zoper "volkove,"

Nemški stroji raztrgajo do 30 odst. hmelja

Posamezni kmetijski strokovnjaki so že vnaprej svarili pred obiralnimi stroji nemške firme Wolf. Skoraj soglasno so tulili proti tem „volkovom“ tudi kmetijci — praktiki.

„Volkove“ je uvozil žalski Hmezd. Kdo je imel korist od tega, se ne ve. Kot da vse to še ni dovolj. Kmetijci bi radi že spomladi, vsekakor pa pred obiralno sezono, oskrbeli stroje. Strojna Zalec pa še sedaj ne more zagotoviti vseh nujno

Sejmišča

NOVO MESTO — Promet se na sejmišču iz tedna v teden skoraj nič ne spreminja, pa tudi cene se dražijo svojih višin. V ponedeljek so rejci prignali 219 prašičev, od tega le 5 starejših živali. Prodali so 102 prašiča. Cene mladim živalim so se gibale med 1.900 in 2.800 dinarji, medtem ko so 3-5 mesecev stare živali šle za 2.900 do 3.800 dinarjev.

BREŽICE — Na sobotnem brežiškem prašičjem sejmu so rejci ponujali le mlade prašičke. Pripeljali so jih 411, prodali pa le 214. Cena za kilogram žive teže se je vrtela okoli 100 dinarjev.

Kmetijski nasveti

Preprečiti kanibalizem

Kanibalizem imenujemo v biologiji pojav, da se živa bitja iste vrste zro med seboj, pri čemer besedico „zro“ razumemo dobesedno. Samica neke vrste pajkov po ženitovanjskem obredu šibkejšega samca enostavno — požre. Morda od navdušenja. Tako zahvalo si sem ter tja privošči tudi bogomoljka; njena kruta gostinja je do vseh podrobnosti posneta na filmski trak.

Inž. M. L.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Vinograd v avgustu

V avgustu nastopi čas, ko grozdna jagoda doseže svojo normalno velikost in obliko, ki je pri vsaki sorti grozdja različna. Od konca cvetenja je poteklo 35 do 45 dni, kar je bilo odvisno od sorte grozdja. Tako grozde preide v zadnjo dobo svojega razvoja, to je v zorenje. Jagode dobijo prevleko, mokco ali oprh, začne se barvati in mehčati. Letos so se v začetku avgusta začele barvati rane sorte, kot so portugalka, šentlovenka in game-barvarica, z mokco pa so prekrita jagode vseh sort grozdja.

Zatiranje plevla

Visok plevel je ovira za razvoj grozdja, posebno pa nam je v napoto ob trgatvi, ker ne moremo pobirati odpadnih jagod. V vinogradih, ki niso zatravljeni (negovana ledina) v avgustu plevelov ne bomo več kemično zatirali, ker je varstvena doba (karena) herbicidov v povprečju 28 dni. Do sredine avgusta lahko plevel zatiramo še s plitvo obdelavo vinograda, posebno pri sortah, ki pozno zorijo. Pozneje, ko se grozdne jagode začno mehčati, vinograda ne kaže več obdelovati, ker je grozde v času zorenja za mehanične poškodbe zelo občutljivo. Zato nam pri zatiranju plevla v vinogradu avgusta preostane najbolj preprost način zatiranja, to je večkratna košnja plevla. Pri zatravljenih parcelah, ki morajo biti redno košene, pa zlasti v manjših vinogradih pod trtami plevel oplejemo ali pa požanjemo s srpom. Pri tem je nepotrebno pokošeni plevel odnašati iz vinograda, češ, da pokošeni plevel v vinogradu pospešuje razvoj peronospore. V tem času za grozde ne obstaja nevarnost okužbe po peronospori, ker mladike več ne tastejo; dolge, nečne mladike smo z vršičkanjem skrajšali, spodnji listi na mladiki so od prejšnjega škropljenja dovolj zaščiteni, grozde pa je že prevlečeno z mokco, ki varuje povrhnjico (jagodno kožico) pred okužbo.

Škoda zaradi ptičev

Ptiči, kadar priletijo v velikih jatah (škorci in drugi), naredijo v času, ko grozde zorijo, v vinogradih veliko škodo, kar velja predvsem za zgodnje in črne sorte grozdja (portugalka).

Vinograd v avgustu

časovnem razdobju. V ta namen so uporabni topiči na plin (karbid), ki morajo biti razmeščeni v primernih razdaljah. Take topiče bi lahko napravil iznajdljiv obrtnik in bi z njimi lepo zaslužil, saj bi topiče kupil vsak vinogradnik. Pri tem pripominjam, da se pri straženju ptičev s streljanjem v zrak vse premalo udeležujejo naši lovci, čeprav je mnogo lovcev tudi vinogradnikov. Pred vojno so v okolici Maribora čuvaji vinogradov pogosto streljali v zrak in preganjali poleg tatov tudi ptiče. Noben lovec ne bo obuzoval, če bo v času zorenja grozdja za strašilo ptičev ustrelil nekaj strašilnih strelcov.

Zelo uspešno varstvo proti ptičam je prekrivanje trt v času zorenja grozdja s tanko mrežo, ki jo je bilo pred leti že dobiti v trgovini, sedaj pa je spet ni v prodaji.

Ose in sršeni

V avgustu in septembru, ko grozde zorijo, posebno v toplih dnevi, naredijo na grozdu veliko škodo ose in sršeni. Te žuželke z močnimi čeljustmi pregrizejo tudi debelo in popolnoma zdravo jagodno kožico, izpijejo sok, v lupino kožice pa se na ostanke soka vgnezdijo muhe, čebele in nazadnje glivice osetne kisline, ki nam okužijo mošt. Te škodljivci naredijo v sušnih letih veliko škodo zlasti na ranem grozdu (portugalka), saj se lotijo navadno najlepšega grozdja, ki ga v nekaj dneh uničijo.

Na žalost os in sršenov v času zorenja grozdja ne moremo več zatirati s kemičnimi sredstvi, saj bi grozde zastropili in bi mošt smrdel po kemikalijah ter bil zato neužit.

Za zatiranje os in sršenov preostaja le mehanično zatiranje. Za mehanično zatiranje os in sršenov je potrebno, da najprej najdemo njihova gnezda, kar ugotovimo s spremljanjem leta teh škodljivcev. Zvečer, ob mraku, ko so ose in sršeni zbrani v gnezdu, nastopi čas zatiranja le-teh. Če je gnezdo v zgradbi, gnezda ne moremo uničiti z ognjem. Zato pod gnezdom razširimo vrečo, z nožem odremo gnezdo in ga spustimo v vrečo, vrečo zavežemo in jo nato potopimo v vrelo vodo ter s tem uničimo vso zalego. Če je gnezdo os ali sršenov v zemlji, odkrijemo vhod v gnezdo, zvečer, ko je nadlega zbrana v gnezdu, nalijemo v vhod nekoliko bencina ali petroleja, ga zapremo s krpo, namočeno v bencin, in zažgemo, nato pa gnezdo še zaphamo z zemljo. Gnezda v votlih deblih uničimo z žveplom, ki ga zažgemo, z žveplnim dvokisom ga zadimimo in s tem uničimo mrčes v votlem drevesu.

DT

Zgled za dvig produktivnosti

Novoles namerava v drugem polletju znatno povečati izvoz in zmanjšati uvoz, v bitko pa gredo tudi za doseganje planskih rezultatov — Produktivnost že 10 odst. višja

Glede na pogoje gospodarjenja in pridobivanja dohodka so v Novolesu v prvih šestih mesecih letos kar dobro poslovali, vendar pa z doseženimi rezultati še niso zadovoljni. Zaostajanje za planom, posebno v izvozu, so na seji delavskega sveta kritično ocenili in sprejeli ukrepe.

Dejstvo je, da je letošnja izredno huda in dolga zima onemogočala spravilo lesa iz gozdov do žag in proizvajalcev, zato so tudi v Novolesu v prvih treh mesecih letos poslovali z velikimi težavami zaradi pomanjkanja lesa. Gozdarji domačega območja so jim sicer pomagali, zatakala pa se je dobava lesa od drugod.

Ugotovljeno je tudi, da so cene surovin in materialov letos poskočile poprečno za 26,5 odstotkov glede na konec lanskega leta, medtem ko so novolesovci na domačem trgu lahko podražili pohištvo za največ 12 odst. Lahko bi za več, a so bili v okviru lesnega združenja med prvimi, ki so se zavzemali za čim manjšo podražitev končnih izdelkov. Znano je tudi, da so spremenjeni pogoji kreditiranja močno poslabšali prodajo pohištva na domačem tržišču, vse to pa se pozna pri poslovnem rezultatu, posebno v proizvodnji in

tozdih stilnega pohištva, kopaliske opreme in ploskovnega pohištva. Trije tozdi zaposlujejo okrog 600 delavcev, zaloge pri njih pa rastejo.

Novoles je v prvi polovici letošnjega leta dosegel 1,27 milijard dinarjev celotnega prihodka, kar je sicer 30 odst. več kot v enakem obdobju lani, vendar pa le 89 odst. letošnjega polletnega plana. Ker tudi v izvozu niso uspeli izpolniti pričakovanj (prodali so za 8 milijonov dolarjev blaga), so vse to v kolektivu kritično ocenili.

Nazvlic temu, da so uspeli izredno povečati produktivnost, ki pa se giblje po planskih predvidevanjih in

je že v prvi polovici leta narasla za 10 odst., in četudi je bil dohodek prav tako dosežen glede na plan, so se odločili za dodatne ukrepe. Zmanjšujejo proizvodnjo za domači trg in povečujejo izvoz, hkrati pa so se dogovorili za minimalen uvoz. Pomemben je sklep, da bodo vse obveznosti iz raznih sporazumov dosledno izpolnili.

V Novolesu imajo letos 32 manj zaposlenih kot lani, poprečen osebni dohodek pa je v prvi polovici leta 1981 znašal 9.962 dinarjev. „Besede vendarle postajajo dejanje,“ so predstavniki kolektiva izjavili Vinku Hafnerju, predsedniku slovenskih sindikatov, ki se je prejšnji teden mudil v tovarni. „Pozna se, da so od 1. maja za dobre izvoznike boljši pogoji.“ Taka izjava pa daje upanje, da se vendarle premika. Na bolje.

R. B.

Na Čatež v teniško šolo

Ob koncu tedna polna igrišča za razvedrilo

Teniška igrišča čateških Term bodo šele letos prav zaživela. To polje so jih dokončno uredili in ustregli ljubiteljem rekreacijskega športa od Posavja do Zagreba. Za tenis se navdušujejo zlasti Zagrebčani. To vrstnih igrišč jim zelo primanjkuje, Čatež pa ji rivlači tudi zaradi bazenov in zelenja.

Sezona na novem teniškem igrišču so začeli junija s tekmovanjem veteranov za pokal republik Jugoslavije. Za mladino in odrasle prirejajo ta mesec teniško šolo ob petkih, sobotah in nedeljah, razen tega napovedujejo tečaj od 12. do 19. avgusta.

Delovnim organizacijam zagotavljajo Terme posebne ugodnosti. Pet jih je do zdaj že rezerviralo čas za igranje tenisa. Z redno organizacijo tečajev se bo zanimanje za ta šport v Posavju še povečalo.

TRG TERJA SVOJE

Naši hmeljarji so poskušali že z vrsto novih sort. Sorta apolon se ni obnesla, popolnoma neustrezen se je pokazal Ahil, katerega je propagiral Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Zalec. Kmetijci pa niso obupali. Ko bo treba nekatere nasade v sevniški občini obnoviti, bodo po vsej verjetnosti sadili druge nove sorte, npr. buket, bobek, itd. Kot običajno je tuji trg nezaupljiv do novih sort. Vseeno pa čez čas, ko se izkaže kakovost, popustijo.

Vpis ni vprašljiv

Tudi kadrovska zasedba v krškem Šolskem centru je zadovoljiva

„Na splošno je vpis zadovoljiv,“ je pojasnil Lojze Stih, direktor krškega Šolskega centra, ko smo ga vprašali, v čem se je spremenilo stanje izpred pokrdnega meseca.

Za kovinarsko smer je bilo razpisanih 150 mest, vpisalo se je celo nekaj več kandidatov, vendar računajo, da bodo, glede na poslano prijavnice pristali pri 145 učencih. Zatajil je zlasti tozdi Kovinarske v Dolah pri Litiji, od koder je bilo 11 kandidatov, vpisanih pa je sedem manj. Pri elektrotehniški usmeritvi bo 90 razpisanih mest pokritih s prav toliko učenci, medtem ko je papirničarjev 24 od možnih 30.

Zadovoljiva je kadrovska zasedba učiteljev za splošne vzgojno-izobraževalne osnove; pomembna bo okrepitev z biologijo, arhitekturo, tehniko-laborantom, iz vojske se bo vrnil en profesor, pričakujejo tudi inženirja, ki je že poučeval na šoli. Za kovinarsko in elektrotehniško usmeritev (jaki tok) bodo pridobili dva inženirja, za praktični pouk elektro stroke pa se nadejajo učitelja z višjo izobrazbo. „Ni še urejeno okoli umetnostne vzgoje, iščemo likovnika, zunanji pa bo sodelavec za glasbeni pouk,“ pojasni Lojze Stih.

P. P.

O VINU IN DRUGEM

V okviru 27. mednarodnega vinogradniško-vinarskega sejma, ki bo v Ljubljani od 31. avgusta do 6. septembra, bo 1. septembra tudi srečanje jugoslovanskih proizvajalcev vin in žganih pijač ter jugoslovanskih organizacij za promet z vinom in žganimi pijačami. Na srečanju bodo razpravljali o dohodkovnih odnosih v proizvodnji in prometu vin in alkoholnih pijač. Obravnavali bodo vprašanja stroškovni ceni grozdja in vina v primarni in finalni proizvodnji. Pomenili se bodo o maloprodajni ceni vina v primerjavi z drugimi alkoholnimi pijačami, izmenjali bodo misljenja o pospeševanju prodaje vin in poudarili vprašanje reklame v zvezi z zakonsko prepovedjo reklamiranja teh pijač.

Cenejši bodo

Kilovati iz Krškega, namreč — Nižji stroški za porabljeno gorivo

Povprečna cena za kilovatro uro električne energije iz jedrske elektrarne v Krškem bo v prvih petih letih njenega obratovanja znašala 157,14 pare. Med šestim in desetim letom se bo cena kilovatne ure spustila na 130,71 pare, medtem ko bo ob koncu petnajstega leta obratovanja kilovatro ura, iz naše prve nuklearke stala 120,47 pare. Med šestnajstim in dvajsetim letom obratovanja bo iz Krškega prihajala električna energija po 119,38 pare za kilovatro uro. Če bo šlo vse po predvidevanjih, bo torej cena električne energije iz Krškega nižja od povprečne prodajne cene elektrike v Sloveniji. Ta znaša sedaj, vključno z nekaterimi prispevki, 165,22 pare za kilovatro uro.

Zanimivi so podatki o stroških za porabljeno gorivo v elektrarnah. Slovenske termoelektrarne je lani kilovatro ura električne energije stala 75,85 pare. V nuklearni elektrarni Krško bodo leta 1984 po predvidevanjih enako količino energije proizvedli z gorivom, ki bo stalo 19,10 pare.

Tudi živali trpijo žejo

V vročih dneh nikar ne pozabite na živali, dajte jim dovolj vode, imajo naj senco

V teh vročih dneh ne trpe samo ljudje, vročina prav tako zdeluje živali. Razlika je le ta, da si živali često ne morejo pomagati, ker so odvisne od dobre volje svojih gospodarjev.

Društvo za zaščito živali opozarja, da poleti njegovi aktivisti večkrat naletijo na primere pravega mučenja živali z žejo. Še posebno na podežlju se dogaja, da privezani pes trpi na vročem soncu, pitne vode nima pri sebi, da pa bi si jo lahko sam poiskal, mu brani veriga. Letos je morda še hušje, ker je bolj vroče, psi pa morajo biti privezani zaradi nevarnosti stekline.

Društvo poziva lastnike psov in drugih živali, naj poleti poskrbe, da bo žival imela dovolj pitne vode in svoj kotiček v senci. Mučenje živali je kaznivo kot prekršek zoper zakon o javnem redu in miru. Pa niti ne gre za kazni, gre za zore ljudi in človečna bitja!

Prijavljajte primere mučenja živali postajam milice ali pa društvom proti mučenju živali.

Renault 4 GTL

kljub manjši porabi goriva še močnejši in udobnejši!

Najpopularnejše francosko vozilo je preizkušeno na cestah sveta in s številnimi prednostmi osvaja tudi naše tržišče. RENAULT 4 GTL je predvsem gospodarno, praktično in zanesljivo vozilo. Avtomobil oblikovan za danes in jutri. Avtomobil, čigar udobje bo zadovoljilo tudi vaše želje.

RENAULT 4 GTL!

- Močnejši in bolj dinamičen motor s 1108 cm³ (1,108 l)
- minimalna poraba goriva — 4,8 l/80 km/h
- velik prtljažni prostor — 1185 dm³ (1185 l)
- Udoben — izpopolnjena neodvisna obesa in amortizerji ter obogatena oprema
- design za danes in jutri

VOZITE SE GOSPODARNO, UDOBNO IN ZANESLJIVO!

Renault 4 GTL - »mali velikan«

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

RENAULT

RENAULT 4 TLS ZA
60.000 DIN GOTOVINE

in 18 mesečnih obrokov po 4.994,45 din.

Pri plačilu dinarjev
deviznega porekla
19% ceneje

VSE INFORMACIJE V:
POSLOVALNICAH IMV
NOVO MESTO, ZAGREBSKA 10, TEL. (068) 21-770, 22-927

IN OSTALI PRODAJNI MREŽI:

avtotehna

LJUBLJANA, TITOVA C. 36,
TELEFON: (061) 317-044

avtomerkur

TOZD CELJE, CELJE, MIKLOŠICEVA 5,
TELEFON: (063) 24-200

DOBAVA TAKOJ!

ZA VSAKO CENO...

(Nadaljevanje s 1. strani)

izkazuje malo manj kot 1 milijon dinarjev primanjkljaja.

Drugi podatki gospodarjenja kažejo, da proizvodnja za nekaj odstotkov zaostaja za planom in da ni razloga za bahanje pravzaprav z nobeno postavko. Celotno sliko občinskega gospodarstva kazni stanje v IMV.

Pri obravnavi gospodarskih gibanj je predsednik Hafner dejal: „Bitka za večjo proizvodnjo, za koriščenje vseh možnih notranjih rezerv naj bi bila naslednje mesece bolj zavzeta, saj je odločilnega pomena za doseglo planskih rezultatov. Storitve vse, kar je v vaši moči, da bi težavam navkljub dosegali predvidene rezultate, posebno v izvozu.“

Glede stanja v IMV je poudaril, da nihče v občini, pa tudi ne v regiji in ne v Sloveniji, ne more ostati neprizadet, saj gre za usodo nad 6.000 ljudi. V razpravi so menili, da je treba predloženi sanacijski program še prerešati in ga popraviti, preden gre v širojo javnost, ker so v njem že zasledili nekaj točk, ki še vedno kažejo na prehud optimizem in prevelike apetite. Sicer pa je po oceni gostov trenutno v IMV videti mnogo dobre volje, da se zadeve uredijo in nekaj rezultatov že lahko pokažejo.

V razpravi so načeli tudi vprašanje odgovornosti za nastalo situacijo v IMV. Strinjali so se z navedbami, da so izgube v mnogočem botrovali objektivni vzroki. Niso se strinjali, da bi bila izključna krivda za nastali položaj v objektivnih vzrokih kolektiva.

RIA BAČER

V. HAFNER TUDI V SEVNICI

Za prenekaterega javnega delavca tudi letos ni pravega dopusta. Znano je, da predsednik slovenskih sindikatov tov. Vinko Hafner ta mesec obiskuje vrsto kolektivov po slovenskih občinah. Tak obisk je načrtovan tudi za sevniško občino, predvidoma bo 20. avgusta. Verjetno se bodo do takrat vrnili z morja tudi nekateri sevniški družbenopolitični delavci.

NA NOGAH OD ZORE DO MRAKA — Živinozdravniki so med tistimi, katerih terensko delo je razpeto skozi ves dan. Dežurni veterinar Posavskega veterinarskega zavoda Janez Hawlina, ki je 4. avgusta pri Pavličevih na Čanju 22 pregledal brejo Sivko, je razveselil domače: „Tele še živi. Treba bo še počakati.“

Deset dni za likovno abecedo

V Novem mestu se začne jutri 8. republiška izobraževalna likovna kolonija

Samo talent in navdih sta premalo, da bi lahko napisal sonet ali naslikal tihožitje. Če ne obvlada vsaj nekaterih najpoglavnejših reči, ki sodijo v tako imenovano literarno ali likovno abecedo, ne bo nič. Abeceda ni nikomur dana že ob rojstvu, ampak se je je treba naučiti.

Kdor torej hoče ustvarjati, se mora izobraževati. Slikarji amatirji si pridobivajo znanje na razne načine. V Novem mestu in Ljubljani so, denimo, organizirali večerne likovne šole. Združene likovnih skupin Slovenije prireja že vrsto let izobraževalne likovne kolonije, na katerih se udeleženci izpopolnjujejo pod vodstvom mentorjev, največkrat akademskih slikarjev.

Osma republiška izobraževalna kolonija bo od jutri, 14. avgusta, do 23. avgusta v Novem mestu. Prijavilo se je kakih 15 slikarjev, ki bodo delali pod vodstvom akademskega slikarja prof. Zavolovskega iz Velenja. Podnevi bodo slikali, v večernih urah pa imeli diskusijska srečanja in strokovna predavanja. Ob koncu kolonije bo v hotelu Kandija, kjer bodo slikarji nastanjeni, razstava njihovih del.

Komisar kolonije Marjan Maznik, član izvršnega odbora Združenja likovnih skupin Slo-

venije, pravi, da bo delo tokrat potekalo nekoliko drugače kot v prejšnjih kolonijah. „Letošnja kolonija bo namreč samo za slikarje začetnike, torej za ustvarjalce, ki bolj malo vedo o likovni teoriji, pa tudi v slikanju še niso kdove kako vešč. Če bodo znali prisluhniti predavateljem in sploh dneve koristno izrabiti, v koloniji ne bodo zaman.“

Republiška kolonija ne bo edina letošnja tovrstna prireditelj za slikarje amatere v Novem mestu. Septembra bo tu Labodov ekstempore, ki so ga s pomladi prenesli na jesen, na njem pa naj bi sodelovali že uveljavljeni slikarji. Marjan Maznik meni, da bi morali na bližnji skupščini likovne skupine Vladimir Lamut, katere član je, spregovoriti tudi o nadaljevanju večerne likovne šole v Novem mestu, ki je bila lani spomladi prekinjena zaradi pomanjkanja denarja. „Bila bi velika škoda, če ne bi z organiziranim izobraževanjem nadaljevali, saj se je

pokazalo, da je večerna likovna šola slikarjem v veliko pomoč. Ne nazadnje se sadovi izobraževanja kažejo tudi na razstavah del likovnih amaterjev, ki so kvalitetno boljše kot nekdanje,“ ugotavlja Maznik. I. ZORAN

Poplačano raziskovanje

Še o mladinskem raziskovalnem taboru v Semiču – „Bilo je doživetje,“ menijo udeleženci

V semiški okolici so julija več dni marljivo delali udeleženci letošnjega republiškega mladinskega raziskovalnega tabora. Skupine srednjeolcev so na raznih področjih uvajali v raziskovanje mentorji, strokovnjaki s prakso ali pa absolventi fakultet. Zbranca je obilo gradiva, ki ga bodo lahko raziskovalci in preučevalci kasneje koristno uporabili pri svojih analizah, razpravah in drugih znanstvenih delih.

raziskovali problematiko izseljevanja. Tudi letos sem z veseljem sprejela povabilo, naj sodelujem na taboru v Semiču. Tri mentorice in pet dijakinj smo raziskovale šege in navade Belokranjcev ob rojstvu, poroki in smrti, poleg tega pa celoten življenjski cikel samih Semičanov. Naši izsledki bodo vključeni v projekt „Način življenja Slovencev v 20. stoletju“, ki ga izvaja etnološki inštitut filozofske fakultete v Ljubljani. Ob obiskih pri starejših ljudeh smo lahko ugotovile, da je prav v Semiču ohranjenih še

Janez Dular

Naj dodamo k vrticam, objavljenim v Dolenjskem listu v predzadnji juljski številki, še nekaj mnenj udeležencev tega raziskovalnega tabora.

Janez Dular, asistent na SAZU, iz Metlike: „Pred devetimi leti sem končal študij arheologije. Ze med študijem sem izkopal v raznih belokranjskih krajih. Za sodelovanje na tem taboru me je naprosil njegov vodja mag. Dušan Plut, SAZU pa me je določila za mentorja arheologov. Sondažne izkope smo opravili na Semenju nad Semičem, Sv. Križu nad Stražnim vrhom in Velikem vrhu nad Suhorjem. Prehodili smo vse obronke v Beli krajini in kopalni povod, kjer se je zdelo, da bi lahko bila davna naselbina. Izkopali smo precej zanimivih predmetov (izdelke iz gline, kosti, kamna), ugotovitev marljivo zabeležili, vse skupaj pa pokazali tudi na razstavi v Semiču. Gradivo bomo ponudili znanstvenikom, da ga bodo podrobno preučili.“

Marinka Dražumerič, etnologinja: „Doma sem iz Črnomlja in nemara so me zato že lani poslali za mentorico v Vinico, kjer smo

Hedvika Zorko in Marinka Dražumerič

veliko starih šeg in običajev. Škoda, da ni bil tak tabor organiziran že vsaj pred dvajsetimi leti, saj bi bilo moč takrat zbrati še bogatejšo gradivo. Marsikaj je bilo medtem opuščeno in je šlo v pozabo. Vsi izdelki naše skupine so bili razstavljeni v semiškem gasilskem domu, poslej pa bodo v Belokranjskem muzeju.“

Hedvika Zorko, učenka drugega letnika brežiške gimnazije, je povedala, da v šoli vseskozi deluje v biološkem krožku, navdušena pa je tudi za etnologijo, zato so jo tudi v Semiču dodelili etnološki skupini. „Ko smo dobili razpis za sodelovanje na tem taboru, sem se takoj prijavila. O Beli krajini sem že veliko slišala, zato me je mikalo, da bi ljudi spoznala od blizu. Z mentorico ali pa sama sem obiskovala starejše ljudi tod okoli, jih spraševala o šegah in navadah in si pripovedi marljivo zapisovala. Domačini so pomagali, kolikor so mogli. Zato se mi je Bela krajina v celoti priljubila.“

F. D.

SALON SE IZTEKA – Letošnji, 6. salon likovnih samorastnikov Jugoslavije, odprt 3. julija, se bo iztekal v torek, 18. avgusta. Na tej prireditvi, ki jo Trebanjci prirejajo vsako drugo leto, se tokrat predstavja trideset likovnikov iz vse Jugoslavije. Salon, ki je odprt v trebanjski galeriji, so do zdaj obiskali številni ljubitelji likovne umetnosti, med njimi nemalo domačih in tujih turistov.

JARM IN KOŠIR
SKUPAJ V LJUBLJANI
V avli ljubljanskega podjetja Commerce razstavlja akademski kipar Stane Jarm in slikar Boštjan Košir, prvi lesene plastike, drugi oljne podobe gozdov. Posebno Jarm je ljubljanskemu občinstvu zelo znan.

pisma in odmevi

Umrli Jože Rataj

Na Ruperč vrhu oziroma v KS Birčna vas so veliko izgubili z nenadno smrtjo upokojenega industrijskega nadzornika Jožeta Rataja. Bilo mu je 78 let, a je bil še poln načrtov in ustvarjal, saj ga je nenadna kap zadela prav na sestanku odbora ZZB NOV, v organizaciji, kjer je bil zadnje čase najbolj delaven.

Sicer pa je Jožeta Rataja delo vitkano prav v vse družbenopolitične organizacije te skupnosti. Za svojo aktivnost in revolucionarno delo še v predvojni dobi je bil tudi eden prvih dobitnikov občinskega priznanja OF.

Osnovno šolo je obiskoval v Orehoviči, nato je bil gozdni delavec v raznih krajih Slovenije in Hrvaške in večkrat odpuščen z dela zaradi stavk in napredne usmerjenosti. Leta 1936 je bil predsednik stavkovnega odbora v Podpeči, Preserju in Verdu, kot organizatorja stavke so ga zasledili kasneje na Kordunu. Leta 1941 so ga Nemci v Škofji Loki zaprli v delovni tabor, kjer je ostal vse do osvoboditve, vendar je od začetka delal za OF. Po vojni je imel več funkcij v Kočevju in Ribnici, 1954 pa se je zaposlil v Novem mestu, naselil pa se je v Birčni vasi in postal eden najbolj aktivnih krajanov in tudi najbolj priljubljenih. Kot dolgoletni tajnik krajevne skupnosti Birčna vas ima največ zaslug, da je bila ta skupnost večkrat odlikovana, dobila je od zveznega priznanja do občinske nagrade. —a

JOŽE BAVEC
predsednik OK SZDL
SLAVKO ŠTRUKELJ
predsednik KO
za kadrovska vprašanja

Za kakšno „cedilo“ gre?

Novinar je dolžan pojasniti več vprašanj

V prispevku „Ostal na cedilu“, ki je izšel 6. avgusta v Dolenjskem listu, je novinar A. Zeleznik navedel izmišljene podatke o vsebini seje koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri predsedstvu OK SZDL Sevnica. Takšnih izmišljotin o vsebini našega dela ne dovoljujemo in smatramo, da gre za poskus vplivanja posameznika na delo družbenopolitične organizacije ter za lažno informiranje bralcev Dolenjskega lista.

Želimo, da novinar v časopisu odgovori na vprašanja: Kdo mu je dal podatke, da je koordinacijski odbor v primeru Slavka Vilčnika rekel „ne“? Za kakšen nevhvaležen posel gre v našem odboru? Kdaj je dal sevniški zdravstveni dom odboru „svojevrstno veto“? Koordinacijski odbor deluje javno in Zeleznik bi pri njem lahko dobil točne informacije.

Resnica je takšna: koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja do današnjega dne ni izrekel nikakršnega mnenja o moralno-politični primerčnosti Slavka Vilčnika za delo v SIS zdravstvenega varstva v Sevnici. Delamo po dogovorjeni metodi. Vsaka delovna metoda zahteva potrebne podatke, ki pripomorejo k oblikovanju celovitega mnenja in onemogočajo pristranosti ali „nehvaležen posel“, kot meni A. Zeleznik. Z njim ne želimo polemizirati, vendar smo dolžni občane točno informirati.

JOŽE BAVEC
predsednik OK SZDL
SLAVKO ŠTRUKELJ
predsednik KO
za kadrovska vprašanja

Še „Slabi filmi vlečejo“

Odgovor na članek o programski politiki novomeških kinematografov – Obisk je eno od meril

Želel bi dodati nekaj misli k članku „Slabi filmi vlečejo“, ki je bil objavljen v prejšnji številki Dolenjskega lista. Ne bom se spuščal v polemiko, kaj je slab in kaj dober film, ker mi filme ocenjujemo le po gledljivosti in ima še tako „slab“ film svojo vrednost in poslanstvo.

Ne strinjam se s piscem, ki pravi, da je očitno, „da gledalci se ne oblikujejo filmskega programa.“ Sam pa v prvem delu zapisa piše o tem, kaj gledalci radi gledajo; torej so le tisti, ki vplivajo na oblikovanje programa, posebno na program filmov zabavnega žanra. Ne strinjam se tudi s trditvijo, da ni „dobrih“ filmov. Za kino Krka lahko trdim, da je bilo nekaj takih na programu tudi v vročih dneh, a je bil obisk porazno slab.

Kar se kasnejša festovskih filmov tiče, le toliko: kasnijo predvsem zato, ker morajo film podnasloviti v slovenščini, kar traja včasih več mesecev.

Če bi bili umetniški in „dobri“ filmi bolj obiskani, bi kaj hitro našli pot v program. Nekaj podatkov: v letu 1980 smo imeli pri „dobrem“ filmu komaj 5,2 odst. od skupnega obiska vseh filmov, na sodobno dramo odpade 4,88, na politično dramo pa celo samo 1,72 odst. Te številke kažejo, kakšna je usmeritev

gledalcev. Ker je od prometa odvisno, kakšen kos kruha si bodo odrezali kinematografski delavci, je jasno, kako se usmerja programska politika kinematografa.

Ce si ogleda film „Bruce Lee proti Supermanu“ v 6 predstavah 1.200 gledalcev, „potem so morda to res filmi, ki si jih želimo!“

F. ŠEGEDIN
Novo mesto

ZLATI „DA“ – Franca in Jožef Repše sta prvokrat rekla „da“ za skupno življenje 9. avgusta 1931 v Šentrupertu, pretekli teden pa ponovno v Novem mestu. Jožef je bil med vojno v partizanih. Po vojni je delal kot raznašalec pošte, Franca pa je gospodinjala. Imela sta dva sina. Zdaj kot upokojenca živita v Prečni. (Foto: T. Pungerčar)

Kaj je Šmihel?

Tako se imenuje novomeška krajevna skupnost in ena od ulic, ne pa celotno naselje

Že vrsto let je po sklepu skupščine občine Novo mesto Šmihel pri Novem mestu priključen k Novemu mestu. Nekdanji Šmihel je postal krajevna skupnost Šmihel. Razdeljena je na ulice: Šmihel, del Kristanove ulice, Ulica Milke Šobar, Ob Težki vodi, Šukljetovala ulica, K Roku in Ulica 12. udarne brigade.

Vendar v raznih člankih in obvestilih še vedno beremo o Šmihelu pri Novem mestu. Ta odnos se kaže tudi v prometu. Miličniki ne kaznujejo prehitrih voznikov, čeprav bi z radarjem lahko ustavili divjanje po naselju. Oznacba z omejitvijo hitrosti vožnje v mestu ne stoji na pravem mestu. Ljudi parkirane okrog trgovine in gostilne ni urejeno.

Čas bi že bil, da postane Šmihel del Novega mesta, enak drugim krajevnim skupnostim. SF

Prepričljivo o življenju

V Dolenjski galeriji razstavlja Petar Jakelič

Ob navzočnosti nekaj deset obiskovalcev je prof. Ludvik Tončič, ravnatelj Dolenjskega muzeja, minuli petek zvečer v veliki dvorani Dolenjske galerije odprl razstavo petintridesetih slik, enajstih grafik in sedmih risb Petra Jakeliča, akademskega slikarja iz Splita in docenta na oddelku za likovno umetnost zadrške filozofske fakultete s pedagoško smerjo v Splitu. Prebral je recenzijo, ki jo je za razstavo napisal Duško Kečkemet, še prej pa prisotnega slikarja Jakeliča predstavil kot človeka, ki ga z Novim mestom ne povezuje samo njegova sedanja razstava, ampak so njegove vezi s tem krajem in Dolenjsko stare več kot dve desetletji.

Leta 1958 je tedaj dvajsetletni Jakelič, učenec šole za uporabno umetnost v Splitu, kot brigadir sodeloval pri gradnji avtomobilske ceste pri Kronovem, risal brigadirje in delovne motive s trase ter se zblizal z mlado Novomeščanko, ki mu je kasneje postala žena. Zato si lahko mislimo, da je potem Novo mesto obiskal še večkrat, prof. Tončič pa je poudaril, da tudi zato Jakeličeva razstava v Dolenjski galeriji ne sme biti zadnja. Sicer pa je tudi Jakeličeva umetnost taka, da pred njo nikjer ne zapirajo vrat.

Izposodimo si kar besede Duška Kečkemeta, da bi jo označili. Takole med drugim pravi poznavalec Jakeličevega slikarstva: „Slikarstvo Petra Jakeliča je najzobje povezano z njegovim rodnim krajem, z vasio kraške Dalmatinske Zagore. Nehote nas spominja na Chagallove slike, čeprav je Jakeličev rodni kraj na njegovih slikah edinstven in neponovljiv. To so asociacije na otroštvo v rodni vasi, obdano s težavami, sušo, lakoto in pomanjkanjem. Čeprav se v njegovih motivih zrcali idilika, je tragika človekovega življenja v takem okolju prevladujoče naglašena. V „domaćnem“ ciklu prevladuje ženski lik. Naj je to dekle, mati ali starka, je zmeraj simbol domačega ognjišča, simbol nenehnega upora proti težavam in boja za življenje.“

Besede so nedvomno premalo za obnovo sporočila, ki ga prinašajo slike. Zato si je razstavo potrebno ogledati, podoživeti ta enkratni Jakeličev likovni svet. Razstava bo odprta do 2. septembra. V času kulturnega mrtvila oziroma zatijša, ki vsakokrat prevlada v poletju, je to za Novo mesto več kot razveseljiv kulturni dogodek.

I. ZORAN

Še kakšno „Krko“ nam daj, pisatelj!

Jože Dular po 30 letih ravnateljstva v Belokranjskem muzeju v Metliki odšel v pokoj

Po svojem notranjem klicu je pesnik in pisatelj, po poklicu profesor slavist, po socialnem stanu pa od prvih avgustovskih dni upokojenec. To so trenutno tri najvidnejše dimenzije Jožeta Dularja, četrta – službovanje v Belokranjskem muzeju – se je končala z julijem. Več kot 40 let delovne dobe ima za seboj, od tega tri četrtine v muzeju, ki ga je pomagal sam ustanoviti in bil v njem ves čas tudi ravnatelj.

Sprva je to funkcijo opravljal kar iz šole in to brezplačno, v poklicnega muzealca se je „prelevil“ potem, ko dela v muzeju ni bilo mogoče več opravljati ljubiteljsko. Od vsega začetka se je Dular vpregel tudi v dejavnost Belokranjskega muzejskega društva, ob tem pa se ukvarjal še z obilico drugih dejavnosti (ljudskoprosvetno, turistično, gasilsko) kot organizator, raziskovalec in pisec brošur.

Veliko je naredil za krajevno zgodovino in etnologijo, o čemer pričajo številna objavljena dela, posebno razprave, obelodanjene v strokovnem časopisu. O bogastvu dela, ki ga je opravil, je šel glas daleč naokrog in kar lep kup diplom in najrazličnejših pisnih priznanj ga potrjuje. Vsi, s katerimi je delal in za katere je delal, so torej znali pravilno vrednotiti njegove prispevke.

Jože Dular pa je najprej in predvsem mož peresa, slovenski književnik. Krka, ob kateri se je rodil, mu je „narekovala“ najboljša pisateljska dela. Zbirki črtic in novel „Ljudje ob Krki“ in romanu „Krka umira“ je v zadnjih letih „dopisal“ roman „Krka pa teče dalje“. Tako je nastala neke vrste trilogija o Krki, ki bo, ko bo roman „Krka pa teče dalje“ izšel (najverjetneje ga bo izdala založba Dolenjskega lista), pomemben prispevek v zakladnici slovenske književnosti. Seveda je Dularje-

vo literarno delo obsežnejše, zato moramo k povedanemu dodati roman „Udari na gudalo, Jandre“, povest „Andrej in Katja“ pa obe pesniški zbirki – „Zveste menjave“ in „Trepetajoča luč“. To so le najpomembnejše knjižne objave, lepo število črtic, novel in pesmi pa na tako predstavitev še čaka.

Dular svoje zadnje literarne besede gotovo še ni napisal. Za snovanja in uredništvo načrtov, ki jih prav gotovo še ima, bo imel poslej več časa. Morda ob povedanem potihem ali naglas protestira, da od njega zahtevamo preveč prav zdaj, ko bi rad malo počival. Sprejemamo ta protest, hkrati pa prav tako naglas izražamo željo, da bi nam njegovo pero dalo še kakšno „Krko“ in še kakšno zbirko pesmi. Med svojimi Belokranjci bivajoč in udomljen v Metliki bo to prav gotovo zmogel.

TELEVIZIJSKI SPORED

14. VIII. petek

- 1**
- 17.25 POROČILA
  - 17.30 DOMAČI ANSAMBLI: DOBRI ZNANCI
  - 18.00 OBZORNIK
  - 18.10 ŽIVLJENJSKE POSTAJE MARXA IN ENGELSA
  - 19.00 NE PREZRITE
  - 19.15 RISANKA
  - 19.26 ZRNO DO ZRNA
  - 19.30 DNEVNIK
  - 19.55 VREME
  - 20.00 VITEZ V MODREM

20.50 ŠTRIDESETLETNIKI
Poljske oddaje bodo pod gornjim naslovom prikazale več življenjskih zgodb ljudi, ki niso rosnio mladi, že jih obvladuje težave in nezadovoljstva, srh jim vzbuja pomišljanje o odhajanju mladosti. Za okolje, v katerem bivajo in delajo, so stiske teh ljudi kajpak nepomembne, zanje pa so včasih prav usodne, četudi jih bodo oddaje prikazale na hudomušen način.

21.30 V ZNAMENJU
21.45 NOČNI KINO: NAJOSTREJŠA SEZONA
Še boks ni vselej tako krut, kakor je lahko hokej in sicer v ameriških t. i. profesionalnih ligah. Igre mora obvladovati pravicato nasilje, da so

gledalci zadovoljni, saj morajo plačati druge vstopnice. Seveda pa so tudi pri takem športu meje in ko pride do uboja, se stvari zastavijo drugače. O tem bo govoril ameriški film, ki ga je 1977 posnel Robert Markowitz, glavne vloge pa igrajo Michael Moriarty, Kevin Conway in Meryl Streep.

- 2**
- 17.05 Test - 17.20 Jugoslavija: ZDA (prenos vaterpolske tekme) - 18.15 Plavica - 18.45 Pesem, ki traja - 19.30 Dnevnik - 20.00 P. I. Čajkovski: Pikova dama (opera) - 20.45 Poročila - 20.55 Zeleni kabaret - 21.25 Predstavljamo vam

15. VIII. sobota

- 1**
- 15.10 POROČILA
  - 15.15 DIVJI DEČEK, kanadski mladinski film
  - Letalo se zruši, oče umre, zato si mora sin urediti bivaljšče na samotnem otoku. Tamkaj ga najdejo trije raziskovalci, eden od njih se poškoduje in deček ga reši. Možje iz civilizacije skušajo dečka prepričati, da bi šel z njimi, a dobijo odgovor,

da šele tedaj, ko bo mrtev. Taka je vsebinska zasnova filma, ki bo mlade nedvomno pritegnil.

15.55 ATLETIKA ZA EVROPSKI POKAL, prenos iz Zagreba

18.35 ROBINOVO GNEZDO

19.00 NAŠ KRAJ: DOSLOVČE

19.15 ZLA TA PTICA: LISICA BREZ REPA

19.20 RISANKA

19.30 DNEVNIK

19.55 VREME

20.00 ZMESNJAVA, ameriški film

Vdova s tremi otroki se naveže na vdovca, ki ima iz prvega zakona hčer. Do kakšnih zmešnjav vse pride, je težko povedati na kratko,

najbolje bo, da si ogledate film, ki ga je 1968 posnel Howard Morris, glavni vlogi pa igraata Doris Day in Brian Keith.

21.35 DOBER VEČER, MIŠKO KOVAČ, zabavnoglasbena oddaja

22.25 TV KAŽIPOT

22.45 POROČILA

16. VIII. nedelja

- 1**
- 9.15 POROČILA
  - 9.20 SEZAMOVA ULICA
  - 10.20 ŠOFERJA
  - 11.10 TV KAŽIPOT
  - 11.30 NARODNA GLASBA
  - 12.00 KMETJSKA ODDAJA
  - 14.40 POROČILA
  - 14.45 VELIKA NIAGARA, ameriški film
  - Starec hoče sinova prisiliti, da bi šla po njegovih stopinjah pri osvaja-

nju najgarske divjine. Sinova se upirata, stvari pa se vendarle razrešijo. Film je zrealiziral William Hale, igrajo pa Richard Boone, Randy Quaid, Jennifer Salt, Michael Sacks, Burt Young in drugi.

15.55 ATLETIKA ZA EVROPSKI POKAL, prenos iz Zagreba

18.45 DOKUMENTARNA ODDAJA

19.15 RISANKA

19.24 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK

19.55 VREME

20.00 HUMORISTIČNI ODDAJI

21.05 DELO DA, KAJ PA DO-PUST?

Dokumentarna oddaja z gornjim

naslovom bo skušala podati nekaj odgovorov na vprašanje, kako je z organiziranim turizmom pri nas, pri čemer bo dan poudarek možnostim letovanja delavcev.

21.35 V ZNAMENJU

21.50 ŠPORTNI PREGLED

17. VIII. ponedeljek

- 1**
- 17.40 POROČILA
  - 17.45 VRTEC NA OBISKU: ZMAJEV PLES
  - 18.00 MOZAIK KRATKEGA FILMA: BRIDGET RILEY, angleški film
  - 18.35 OBZORNIK
  - 18.45 KONTRA RITEM, mladinska oddaja
  - 19.15 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK

19.55 VREME

20.00 HUDIČEVO SEMF

Scenarij za televizijsko dramo z gornjim naslovom (drugi del bo na sporedu prihodnji ponedeljek) sta napisala Z. Dirnbach in V. Kljako- vič, gre pa za nekakšno moderno inačico pripovedi o Faustu, o človekovi težnji po nedosegljivem in o visoki ceni, ki jo je treba zato plačati. Igrajo Ivo Gregurevič, Sven Lasta, Vera Zima, Mato Ergović in številni drugi.

21.10 KULTURNE DIAGONALE

Tematsko izhodišče tokratnega razpravljanja bo kultura v turizmu. Govor bo o turistovih zahtevah in dejanski ponudbi, ki je na Slovenskem na moč revna.

21.50 V ZNAMENJU

18. VIII. torek

- 1**
- 17.55 POROČILA
  - 18.00 BELI DELFIN, francoska risanka
  - 18.15 ČEZ TRI GORE: OBIRSKI ŽENSKI OKTET
  - 18.35 OBZORNIK
  - 18.45 MOSTOVI - HIDAK, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost
  - 19.00 KNJIGA

19.15 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK

19.55 VREME

20.00 RAKETNA TEKMA

Drevišnja aktualna oddaja bo posvečena zastojem v razorožitvenem dialogu med Vzhodom in Zahodom, še zlasti glede zapletov okoli namestitve raket v Evropi. Podani bodo podatki o razmerjih sil na področju oborožitve, prikazano bo tudi protivojno razpoloženje v nekaterih zahodnih državah.

20.55 Colette: CLAUDINE

22.25 V ZNAMENJU

19. VIII. sreda

- 1**
- 17.45 POROČILA
  - 17.50 RDEČA ZORA
  - 18.20 OKROGLI SVET

18.35 OBZORNIK

18.50 MEDNARODNO TEKMOVANJE MLADIH GLASBENIKOV V ZENEVI

19.15 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK

19.55 VREME

20.00 MEDNARODNI ATLETSKI MITING, prenos iz Zuericha

22.00 V ZNAMENJU

20. VIII. četrtek

- 1**
- 18.05 POROČILA
  - 18.10 DIVJA LETA
  - 18.35 OBZORNIK
  - 18.45 EDINO ŽIVLJENJE ČLOVEKA, dokumentarna oddaja o Mihajlu Rusu Djuroviču
  - 19.15 RISANKA
  - 19.26 ZRNO DO ZRNA
  - 19.30 DNEVNIK
  - 19.55 VREME
  - 20.00 FILM TEDNA: PLES V DEZJU

in jugoslovanski kinematografiji. Vsebine ne bomo ponavljali, film je

bil že dokajkrat v kinih in na malih zaslonih, dodajmo le, da glavni vlogi igraata Duša Počkaj in Miha Baloh.

21.35 MINIATURE: KRISTALNI RUBIN

Oddaja bo prikazala izdelke v steklu, ki jih ustvarjata slikarka in Dana Kočica in graver Remi Kočica iz Rogaske Slatine.

21.50 V ZNAMENJU

POTA IN STRAŠNA POTOVA

§

dežurni poročajo

OB KOLESIH - Na hipodromu in pred stanovanjsko hišo v Sentjerneju sta bili 2. avgusta ukradeni kolesi. Domnevajo, da se z njim vozijo Romi.

LJUBITELJ GLASBE - V škodo Marjana Klobučarja iz Stranske vasi je vlomil neznanec in odnesel kasetofon, vreden 10.000 din.

PO PIJAČO - V počitniško hišico na Kuzarjem kalu, ki je last Vlada Marčiča iz Novega mesta, je 5. avgusta nekdo vlomil. Nepridiprav je odnesel liter vina in pol litra vinjaka.

VLOM V FIČKA - V noči na soboto je nekdo vlomil v fička, ki ga je pred blokom parkirala Franc Stafanič iz Metlike. Čez noč je bilo vozilce ob radio s kasetofonom.

ZA REŠETKE - V soboto popoldne so dali na hladno Darka liča iz Novega mesta, ki se je pretepal v Restavraciji pri vodnjaku.

Domnevajo, da je voznik zaspal

V prometni nesreči pri Cerkljah umrla dedek in vnukinja

Na magistralni cesti Brežice - Novo mesto se je 4. avgusta popoldne zgodila prometna nesreča, v kateri sta umrla 56-letni Branko Vojnov iz Zagreba in njegova 2-letna vnukinja Martina Luftenschernerm iz Linza. Vojnov se je odpravil z vnukinjo, ki je sedela na vozičku, na sprehod proti Brežicam. Ko je z Cerkljah hodil po levi, ga je z avtomobilom dohitel 71-letni Ivan Korent iz Novega mesta. Avto je zadel Vojnova, nato pa zapeljal čez voziček in otroka, ki je bil takoj mrtev. Hudo ranjenega Vojnova so odpeljali v breziško bolnišnico, kjer je po dveh urah umrl. Kaže, da je Korent zaspal za volanom.

GROZIL Z UBOJEM

V nedeljo so novomeški miličniki dali za zapaha 24-letnega Nedža Gogaka iz Prijepolja, ki se je pretepal in grozil, da bo ubil 17-letno S. M., ki jo je pred kratkim nasilno odpeljal na svoj dom, od koder pa mu je ušla.

ZASACILI SO GA

V soboto okoli druge zjutraj je neznanec z nogo razbil steklo Mercatorjeve trgovine na Dvoru. Sovražnik zakona se je moral podati v beg, ker so ga vsačani zalotili.

KRONIKA NESREČ

OTROK PRED AVTO - Franc Brodnik iz Trebnjega je 3. avgusta vozil z osebnim avtom od Goliovega trga v Trebnjem proti Mirni. V Starem trgu je na desni ob prehodu za pešce stal 3-letni Dane Pintar. Ko je Brodnik pripeljal mimo, je otrok skočil pred avto, ki ga je kljub zaviranju podrl. K sreči je bil Dane le laže ranjen.

ZA 140.000 DIN ŠKODE - Stanislav Znidarišič iz Trebnjega je 3. avgusta vozil z osebnim avtom od Trebnjega proti Dol. Nemški vasi. Ko je pripeljal do druge dvoranice Trma, je avto pred njim zaviral. Zaviral je tudi Znidarišič, Franc Spolar iz Mirne peči, ki je z neprimerno hitrostjo pripeljal za njim, pa je z avtom trčil v zadnji del avta. Škode je za 140.000 din.

MOTORIST PO LEVI - V nedeljo zjutraj je 21-letni motorist Klaus Cuesta iz ZRN peljal od Karteljevega proti Novemu mestu. Med vožnjo po klancu navzdol je zapeljal v levi

Z nožem urejal promet

Možaku so očitno šli na živce kolesarji na pločniku, ki vodi iz Bršljina v mesto - Globoka rana v zadnjo plat

Z bencinske črpalke v Bršljino so 3. avgusta, nekaj po drugi popoldne, sporočili novomeški postaji milice, da gre od Bršljina proti mestu neznanec s kuhinjskim nožem v roki in da je že ranil nekoga kolesarja.

Miličniki so jedro odhiteli proti Bršljino in ugotovili, da je neznanec že prišel do poslopja Cestnega podjetja. Možaku so odvzeli nož in ugotovili, da gre za 46-letnega Akija Gašija iz Novega mesta, delavca Dinosa.

Gašiju so očitno šli na živce kolesarji, ki se tako radi vozijo po pločniku, namenjenem za pešce, ki vodi iz Novega mesta v Bršljino. Ko je tako mahal iz Bršljina z nožem v desnici, ga je v bližini črpalke na kolesu dohitel 15-letni Gorazd Bratuž iz Novega mesta. Ko je bil kolesar za njim, se je Gaši obrnil in zamahnil z nožem. Bratuž je prisebno zavil v levo, vendar mu je nož kljub temu zadell v zadnjo plat 5 cm globoko in 4 široko rano. Fantu je uspelo pobegniti do črpalke, od tam so poklicali rešilca. Bratuž je ostal v bolnišnici.

Možak z nožem jo je mahal dalje. Nasproti se mu je s kolesom pripeljal 26-letni Stane Petrovič iz Novega mesta. Ko je opazil, da ima Gaši v rokah nož, se je bliskovito obrnil in odpe-

Zakaj sta poginili kravi?

Veterinarji ugotovili, da ne gre za vranični prisad - Strupene barve ali voda?

Jožetu Mihelčiču iz Sodeve je zadnjega julija poginila krava. Gospodar je menil, da je žival zadela kap, zato je kravo oddal lovcem, ki so jo odpeljali na mrhovišče. Ko je Mihelčiču nato poginila še druga krava, je poklical veterinarja. Žel je sumil, da sta živali poginili zaradi vraničnega prisada. V novomeških laboratorijih so to domnevo zavrgli, ne gre za antraks. Vzroka smrti niso mogli ugotoviti. Na dan je prišla domneva o poginu krav.

Mihelčič ima v bližini novega mostu čez Kolpo njivo, na kateri je letos sejnal in žel pšenil. Ob tej njivi so delavci GOK, obrat Crnomelj, impregnirali lesene dele mostu in sicer z arborinom. Zraven je bilo tudi skladišče, v katerem so hranili barve za železno konstrukcijo mostu. Mihelčič je slamo s te njive uporabljal za steljo, morda sta se kravi zastrupili z barvami. Druga domneva pa je, da sta kravi poginili, ker sta pili oporečno vodo. Slamo, vodo in tkivo krav so dali v analizo.

KRIVOLOVSKE ZANKE V SUHI KRAJINI

V nedeljo so bili miličniki obveščeni, da so bile v gozdu med Vel. Lipovcem in Dulami na več mestih nastavljene zanke. Našli so tudi srno, ki je že razpadala. Ugotovili so, da so člani lovske družine 7. julija odstranili več zank, v eni je bila ujeta srna. Predzadnjega julija so gobarji našli v zanko ujetega srnjaka. Obvestili so člana lovske družine, ki je prišel po trofejo, obvestil pa ni nikogar. Krivolova z zankami sta osumljena nekdanja člana lovske družine.

TRAKTOR UŠEL PO STRMINI

V torek, 4. avgusta, popoldne je 48-letni Anton Amon iz Reštajna s traktorjem nakladal otavo na strmem travniku. Traktor z vozom je prestavljal, ne da bi prižgal motor, zato je vozilo v prostem teku začelo pridobivati na hitrosti, zavirati pa ni bilo mogoče. Po 75 metrih vse hitreje voznje je Amona vrglo dol, traktor pa se je ustavil šele v gozdu. Amon je bil huje ranjen.

KAVA ZA VLOMIČKA

Od 2. do 4. avgusta je bilo vlomljeno v dve leseni baraki na Babin hribu pri Birčni vasi. Baraki sta last Filipa Riharja iz Novega mesta in Majde Meštrič iz Novega mesta. Vrata Riharjeve barake so bila vržena s tečajev, vlomilec se je oskrbel s sandalini, klobukom, kleščami in z žago za železo. Z žago se je nato lotil obešanke na baraki Meštričeve, jo uspešno pregledal ter si notri skuhal kavo in pokadil več cigaret. Škode je za 700 din.

SOVAŠČANU ZAPLENILI PUŠKO

Občan iz Gabrja je 5. avgusta izročil miličnikom malo kalibrsko puško s doma izdelanim kopitom brez zaklepa iz italijanske vojaške puške. Orožje so vsačani Gabrja odvzeli 19-letnemu Jožetu Božiču, ki nima orožnega lista.

VLOMIL V TRI VIKENDE

Med 2. in 5. avgustom je nekdo vlomil v tri vikende na Ljubnu. Počitniške hišice so last Martina Matka iz Novega mesta, Ignaca Strune iz Ljubljane in Viktorja Babška iz Gor. Straže. Nepridiprav je odprl polkna, razbil stekla in prišel noter. Odnesel ni nič, škode pa je za 2.000 din.

Dvojna smrt v škarjah na magistrali

Po silovitem trčenju umrla med prevozom v bolnišnico - 500.000 din škode

V ponedeljek, 3. avgusta, popoldne je 51-letni Frančišek Škoflec iz Dobove vozil z osebnim avtom proti Zagrebu. Pri vasi Sela je na ravnem prehitel nekakšno avto, ko mu je nasproti pripeljal z osebnim avtom 26-letni Sađik Šaipi iz Prizrena. Zdomec v Švici. Celno trčenje je bilo tako silovito da sta med prevozom v bolnišnico umrli Šaipi in njegov sopotnik Mustafa Fazli iz Prizrena, hudo ranjen pa sta bila Škoflec in Šaipjev sopotnik Alit Aku. Promet na magistrali je bil zaprt skoraj eno uro, gmotno škodo so ocenili na 500.000 din.

S premislekom na novo pot

Prvotni predlog o organizaciji skupne službe za vse občinske družbene sise je že „padel“

Pred kratkim so na skupščini samoupravnih interesih skupnostih dajali soglasje k imenovanju dipl. pravnikarja Antona Šporarja za vodjo skupne službe svisov družbenih dejavnosti, ki je v reorganizaciji že od začetka tega leta. Kako daleč je organizacija stekla, kaj se nameravajo in kako obsežna bo ta služba, je novi vodja povedal:

„Regionalna zdravstvena skupnost je z zakonom prenehala delati januarja letos, dela in naloge pa so se prenesele na občinske zdravstvene skupnosti. Hkrati se je v Novem mestu

sebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med interesnimi skupnostmi družbenih dejavnosti in skupno službo ter pravilnik o delovnih razmerjih. V pripravljani fazi je pravilnik o delitvi dohodka.“

Pred tedni je med delegati v posameznih interesnih skupnostih krožila neka shema glede števila zaposlenih, ki je zlasti v združenem delu povzročila nemalo kritike, češ da je preveč „šefov“ in da ni videti bistvene napredka z novo organizacijo. Ali na tej shemi gradite dalje?

„Prvotni predlog je že povsem spremenjen. Ne bo enot, kot so bile sprva predvidene, marveč enotna splošna skupna služba ter finančno planska in analitična služba tako za zdravstvo kot za ostale skupnosti. Voljen oziroma imenovan funkcionar je en sam, to je vodja, tajniki pa so po novem delavci s posebnimi pooblastili.“

Slišati je bilo, da je ob združevanju precej ljudi preveč in da zanje ni ustreznih delovnih mest drugod. Kako je s tem?

„Doselej je že 16 delavcev na lastno željo zapustilo kolektiv in so si sami našli ustrežna mesta drugod. Gre pa še za nekaj ljudi, ki jim bomo mi pomagali do ustrežne zaposlitve v drugih kolektivih. Ni lahko, ker po večletnem delu menjati posel za prizadete ni enostavno.“

Prostorskih težav verjetno nimate, ali pač?

„Poslujemo v dveh objektih in dveh nadstropjih, je marsikaj neracionalno organizirano, kar bomo še spravili v red. Računamo, da bo do konca letošnjega leta celotna organizacija po novem stekla.“

Tudi glede osebnih dohodkov zaposlenih v SIS so večkrat pripombe. Kaj vi menite o njih?

„Pri tem gre strogo ločiti zaposlene v interesnih skupnostih družbenih dejavnosti, kjer osebni dohodki res niso visoki, morda je preveč vrednoteno le navadno administrativno delo – od dohodkov zaposlenih v SIS materialne proizvodnje. Tam so bistveno na boljšem. Nepoznavalci razmer pa pri kritiki vse mečejo v en koš. To ni pravično.“

R. B.

Anton Šporar

začela tudi akcija za organizacijo vseh služb interesnih skupnosti s področja družbenih dejavnosti pod eno firmo. Taka služba je bila formalno ustanovljena aprila letos, delati pa je začela 1. julija. Največ posla je v zdravstveni skupnosti, ki po dogovoru opravlja še posle za novo ustanovljeno medobčinsko zdravstveno skupnost, za povezovanje interesov v regiji. Po novem pa je v tej dejavnosti bistveno manj zaposlenih kot prej. Skupne službe opravljajo zdaj posle za področje zdravstva, izobraževanja, otroškega varstva, kulture, telesne kulture, socialnega skrbstva, socialnega varstva in nove raziskovalne skupnosti.“

Ali je nova skupnost že organizacijsko povsem izpeljana in ali ima že vse potrebne akte?

„Glede organizacije in števila zaposlenih še ni nič dokončnega, ker to dan za dnem rešujemo skušamo organizirati službo tako, da bo dobro delala ob čim manjšem številu zaposlenih. Sprejeta sta statut in samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev, pred sprejemom pa sta še sporazum o med-

PRAKTICNO ŽE KONČANO – Gradnja novih Pionirjevih delavnic v Bršljanu uradno sicer še ni končana, vendar to naložbo že štejejo med dokončane. Res gre ta čas le še za „lepote“ popravke nred stavbo in pa za nameščanje opreme. (Foto: R. Bačar)

Breme nosijo novi naročniki

Odslej prispevek za nov telefon 9.000 povprečna cena napeljave pa 12.480 dinarjev – Največ sredstev za razvoj telefonije še naprej iz žepa novih telefonskih naročnikov

Glavna tema na skupščini občine interesne skupnosti za ptt promet Novo mesto pretekli torek je bila problematika cen ptt storitev, združevanje sredstev in novi delovni čas poštini enot na našem območju. Novi samoupravni sporazum o delovnem času bo začel veljati v začetku prihodnjega leta, prinaša pa nekatere spremembe, na katere so imeli predstavniki posameznih krajevnih skupnosti že pripombe (npr. na predlog, da bi bile manjše krajevne pošte ob sobotah zaprte). Krajevne skupnosti imajo vsekakor možnost, da do konca leta prilagodijo delovni čas poštini enot potrebam kraja in njenih prebivalcev.

Največ časa in besed so delegati namenili cenam ptt storitev, predvsem novih telefonskih priključkov, ki nemalokrat razburjajo nove naročnike. Po sklepu republiške skupnosti za cene 19. junija so se cene ptt storitev v povprečju povečale za 18,9 odstotka. Enotna povprečna cena za nov telefonski priključek v Sloveniji pa je po tem sklepu 12.480 dinarjev in velja od začetka letošnjega leta. V to ceno o všteti stroški izvajalčevih pripravljalnih in zaključnih del ter stroški za material in izgradnjo od kabelskega razvojišča do hišnega telefonskega uvođa v razdalji do 200

metrov. Če je razdalja daljša, mora naročnik plačati dejanske stroške. Za delno kritje investicijskih vlaganj pa bo moral novi naročnik odslej na našem območju kot prispevek odšteti 9.000 dinarjev (po sklepu skupščine 20. marca je bil ta prispevek 19.100 dinarjev). Vsem, ki so dobili telefon po 20. marcu in so plačali dejanske stroške in prispevek 19.100 dinarjev, pa

bo novomeško PTT podjetje v kratkem vrnilo presežek nad 21.480 dinarjev vplačanih sredstev.

Delegati so se tudi strinjali, da morajo plačati prispevek 9.000 dinarjev poleg dejanskih stroškov vsi naročniki ob preselitvi telefona, če ga niso plačali ob prvi vključitvi ali ni to storil kdo drug (npr. investitor v novih stanovanjskih soseskah). Isto velja tudi za naročnika, ki se vseli v stanovanje s telefonom. Breme za razvoj telefonije pa še vedno nosijo novi naročniki, saj se poleg njihovih prispevkov zbira za razširjeno produkcijo le še 20 odstotkov sredstev od telefonskega impulza (od 1. julija dalje je to 17 par), pa še to le od podpisnikov sporazuma o združevanju sredstev in temeljih plana do 1985. Z. L.–D.

DO KONCA LETA „STOP“

Novomeška občina je bila še lani v Sloveniji znana po tem, da je cene v svoji pristojnosti zelo malo povečevala. Letos, ko je ustanovljena skupnost za cene, so cene zdvijale skokoma navzgor. Stanarine so se v novomeški občini glede na lansko leto povečale povprečno za 23,7 odst., s čemer smo pri porastu postali vodilni v Sloveniji. Cene obrtnih storitev so v občini Novo mesto letos narasle povprečno za 21 odst., v Sloveniji pa za 19,7 odst. Več kot v republiki znaša povečanje novomeških cen tudi na področju komunalne in prometa. Povsod so z zahtevki po višjih cenah predloge sicer dobro utemeljili (bila bi izguba), toda nadaljnjih zahtevkov vsaj zaenkrat ne bodo več upoštevali. Do konca leta bodo skušali obdržati škarje zaprte.

PIONIRJI NA GORIČKEM

V nedeljo, 9. avgusta, je odšla na republiško delovno akcijo Goričko 81 kot zadnja iz novomeške občine v letošnjem poletju pionirska delovna brigada Janez Mrak, katere pokrovitelj je novomeško Cestno podjetje. Brigado sestavlja 46 pionirjev iz mnogih osnovnih šol, spremlja pa jih tudi 5 mentorjev, ki bodo mladim pomagali pri delu na trasi in v interesnih dejavnostih. Na tritedensko brigadirsko delo in življenje so se brigadirji pred odhodom na akcijo pripravljali na deloviščih v Žužemberku in v Dolenjskih Toplicah.

Meta Pavlič

Kruta bolezen je nedavno tega vzela življenje še ne 40 letni dipl. inženirki gradbeništva Meti Pavlič iz Novega mesta. Kot mlada strokovnjakinja je pred leti iz Ljubljane prišla v Novo mesto, si tu ustvarila dom in družino ter se zaposlila pri Komunalni oz. Novogradu.

V kolektivu je imela zadnja leta vodilen položaj v tehničnem sektorju, sodelavci pa so jo poznali kot izredno delovno in vestno tovarišico. V Novem mestu je bila vključena tudi v družbenopolitično življenje, z vsem žarom pa je bila predana varstvu okolja. Posebej je vzljubila reko Krko in si veliko prizadevala za njeno čistočo.

Njeno delo je vtkno v vrsto objektov s področja varstva okolja, zato bo njena mnogo prežgoda smrt pustila vrzel ne le v družini, med svojci in v kolektivu, kjer je delala, ampak tudi v širši družbeni skupnosti.

ŠE CICIBANI POMAGAJO

V nedeljo, 9. avgusta, so v Rumanji vasi otvorili lokalno desetredno pionirsko delovno akcijo „Rumanja vas 81“. Zbralo se je preko 50 cicibanov in pionirjev od treh do dvanajstih let iz krajevne skupnosti Straža, nekaj pa jih je tudi od drugod. Najmlajši bodo urejali okolico mladinskega doma, popoldne pa se bodo ukvarjali z različnimi interesnimi dejavnostmi, se zbirali ob tabornem ognju itd. Nad njimi biteda dva mentorja, živijo pa v mladinskem domu, ki jim je za 10 dni postal drugi dom. Namen akcije je, da si mladina že v rosnih letih pridobi delovne navade in kolektivni občutek. Tovrstna akcija je letos organizirana že drugič, poleg novomeške občinske konference ZSMS, osnovne mladinske organizacije in drugih krajanov Rumanje vasi pa se je letos vključilo tudi podjetje Gorjanci.

STOPIČANI SPET PRIKRAJŠANI?

Gradnja nove šolske stavbe v Stopičah je praktično končana, ne bo pa letos prišlo (zaradi novih ukrepov in pomanjkanja denarja) do obnove stare šole. Računali so, da bo v novi šoli nekaj prostorov namenjenih otroškemu varstvu, a v stari šoli ne bo možno več bivali, zato bodo verjetno prostore, namenjene vrtcu, zasedli šolarji. Naj bi načrt o ustanovitvi oddelka otroškega varstva v Stopičah propadel? Nikakor ne, tako zahtevajo krajan, in to so pre svoje delegatke tudi pvedali na nedavnem zasedanju skupnosti otroškega varstva. Stopičani so dobili odgovor, da bodo vprašanje strokovno preučili in skt.šali krajanom ustreči.

Zadržati sedanje cene v vrtcih

Če se bo združeno delo strinjalo s sklepom skupščine otroškega varstva, bo šlo 1,232 milijona dinarjev presežkov za pomoč vzgojnovarstvenim ustanovam, sicer bodo morale te storitve prodražiti

4. avgusta je občinska skupščina otroškega varstva sprejela nekaj pomembnejših sklepov in usmeritev. Gradnjo predvidenih jasli v Ločni onemogoča nova zakonodaja, zato so 2 milijona investicijskih dinarjev za leto dni posodili za gradnjo centra usmerjenega izobraževanja, ki ima tudi po ukrepih možnost za nadaljnjo izgradnjo.

Skupščina je sprejela finančni načrt za prvo polletje in

Še so možnosti

V novomeški občini je do 1. maja prejemale otroški dodatek 2.638 otrok oziroma 1045 upravičencev, po novih predpisih pa se je število tovrstne družbene pomoči precej skrčilo. Zadnji podatki kažejo, da je v novomeški občini med upravičence do denarne pomoči za otroke všteti samo 843 občanov, ki prejemale sredstva za 2.318 otrok.

Kot ugotavljajo, je družinam, ki so v težjem socialnem položaju, še možno dodeliti tako pomoč glede na razpoložljiva sredstva, zato bi morale kadrovske službe v delovnih organizacijah, predvsem pa socialne komisije v krajevnih skupnostih poskusi najbolj ogrožene družine.

Seveda je potrebno težak gnotni položaj dokazati. Ne gre metati v isti koš vseh družin, ki imajo samo enega v službi. Ponekod namreč drugi član zasluži več „na črno“, kot bi dobil v rednem delovnem razmerju. Za take pa v krajevnih skupnostih navadno dobro vedo.

časni ukrepi preklonani.

Delegati so se odločili tudi za predlog (ponujajo ga združenemu delu v potrditev), po katerem naj bi več dotečena sredstva v znesku 1,232 milijona dinarjev namenili za pomoč vzgojnovarstvenim ustanovam. Novomeščani smo s cenami v vrtcih že tako med višjimi v Sloveniji, če pa pomoči ne bi bilo, bi morali v zadnji tretjini leta v teh ustanovah še podražiti

ti storitve. Ozadje je v tem, da je v novomeških vrtcih velika večina otrok iz socialno šibkejših družin, zato so prispevki staršev manjši in ni dovolj denarja za krite stroškov. Če se bodo v združenem delu (najmanj dve tretjini zaposlenih mora biti „za“) strinjali s takim sklepom, bo možno cene v vrtcih zadržati na zdajšnji ravni do konca leta.

R. B.

VSE JE PREKOPANO – Prečenski vodovod se že dolgo gradi, zadnje tedne pa je naselje vse prekopano in promet je precej moten. Zgodi se, da vaščani, ki pomagajo pri gradnji, pridejo na akcijo, ni pa vodovodnih strokovnjakov. Ko bo pritekla pitna voda, bodo take nevednosti v hipu pozabljene. (Foto: R. Bačar)

Novomeška kronika

DVA FANTA IN DEKLE – Minuli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ema Valenčak s Partizanske 29 – Gregorja; Ivanka Oblak z Zagrebške 12 – Sandro in Ljuba Šurla iz Kettejevega drevoreda 50 – Bojana.

Ne samo, da je križišče varnejše za promet, ampak je tudi lepo izpeljana. In celo velike jame v asfaltu so med juljsko vročino zalili!

ZELENJAVA MALO CENEJŠA – Mestna tržnica je bila v ponedeljek kot mravljišče, po katerem so sem ter tja hitali kupci. Tudi prodajalce je bilo veliko in ponudba dobra. Že nekaj časa posluje na tržnici več stalnih stojnic, kjer je ob vsakem času dobiti razno sadje in zelenjavo, domačinke pa so imele precej fižola po 20 do 30 din kg, prodajale so jajca po 6 din, solato endivijo po 40 dinarjev, lepe breskve po 30 din ter razno jušno in drugo zelenjavo. Cene so šle malce navzdol glede na obilje pridelkov, pač pa dopustniki, ki prihajajo z juga, pripovedujejo, da je tam paradiznik po 8 din kg, na novomeški tržnici pa ga za manj kot 24 dinarjev ni dobili.

BREZ PARKIRNINE – Na otroškem travniku te dni gostuje vsako popoldne na stotine Novomeščanov, ki se hodijo hladit v Krko. Tudi ta je že postala „mlaka“, pa vendar... Kopalcem, ki prihajajo z avtomobili, let's ni treba plačati parkirnine, kot so jo prejšnja leta. Kajpak je ta ukrep hotela dobrodošel.

LIČEN NAPIS – Vrtnarija ob Cesti herojev je vse do letos poslovala brez napisu, ki bi ljudi s ceste usmerjal do objekta, pred tedni pa so postavili sicer majhen, toda ličen leseni napis.

LEPO UREJENO KRIŽIŠČE – Ob Koštalovi ulici in Cesti herojev so ob rekonstrukciji ceste naredili cestno zanko, ki občanom res ugaja.

Ena gospa je rekla, da smo Novomeščani zares uslužni. Sami se v mnogih uradih stiskamo, poslovnih prostorov manjka, a smo Trebanjcem vseeno širokogrudno pustili prostore, da v našem mestu uradujejo za njihovo zdravstveno skupnost...

NOVOLES LESNI KOMBINAT
NOVO MESTO STRAŽA n.sol.o

RAZPRODAJA POHIŠTVA IN KOPALNIŠKE OPREME

V NOVOMEŠKI OSNOVNI ŠOLI GRM
OD 17. 8. – 22. 8. 1981
VSAK DAN OD 10.⁰⁰ DO 19.⁰⁰

POPUST OD 10% DO 60%

„SVET DELOVNE SKUPNOSTI PRI OSNOVNI
ŠOLI JANČKA MEVŽLJA MOKRONOG

razpisuje
prosta dela in naloge

**1 UČITELJA ZA POUČEVANJE LIKOVNE
VZGOJE IN TELESNE VZGOJE.**

Pogoj: PRU ali P.

Delovno razmerje se sklone za določen čas.
Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa.
Izbira med prijavljenimi kandidati bo opravljena v 15 dneh,
o izbiri pa bodo kandidati obveščeni v 8 dneh od opravljene
izbire.“

608/32-81

OBČINSKA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST
KRŠKO

Izvršni odbor Občinske izobraževalne skupnosti
Krško

razpisuje
prosta dela in naloge

**TAJNIKA, DELAVCA S POSEBNIMI POOBLA-
STILI.**

Delavec, ki želi opravljati to delo mora izpolnjevati sledeče
pogoje:
– višjo izobrazbo pravne ali ekonomske smeri in imeti mora
5 let delovnih izkušenj na vodstvenih delih.

Osebnih dohodki po Druženem dogovoru voljenih in
imenovanih funkcionarjev za Posavje.
Pismene ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju
pogojev naj kandidati pošljejo na naslov:
– Občinska izobraževalna skupnost Krško, CKŽ 63 v 15
dneh po objavi.

DELOVNA ORGANIZACIJA PREVOZ
BREŽICE
KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

OBJAVLJA
PROSTA DELA IN NALOGE

VOZNIKOV MOTORNH VOZIL

Pogoj:
vozniški izpit C in E kategorije

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim
delovnim časom in posebnim pogojem tri mesečnega
poskusnega dela.
Kandidate vabimo, dpošljejo svoje prijave z dokazilom o
izpolnjevanju pogoja v 15 dneh po objavi na naslov:
Delovna organizacija PREVOZ BREŽICE.
O izbiri bomo kandidate pismeno obvestili v 30 dneh po
končanem zbiranju prijav.

610/32-81

„SOP“ SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA INDU-
STRIJSKO OPREMO KRŠKO, TOZD KLEPAR
KRŠKO, GASILSKA 3

objavlja
prosta dela oz. naloge

VODJE SKLADIŠČA s sledečimi pogoji:

- trgovska šola (kovinsko—elektro smer)
  - 5 let delovnih izkušenj zaželeno v skladišču
  - 3—mesečno poskusno delo
- Prijave sprejema kadrovska služba „SOP“ Krško, in sicer 15
dni po objavi oglasa.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po objavi
oglasa.

609/32-81

OBVESTILO

MEDOBČINSKA DRUŠTVA SLEPIH IN SLABO-
VIDNIH, SLUŠNO PRIZADETIH IN CIVILNIH
INVALIDOV VOJNE

OBVEŠČAMO SVOJE ČLANE,
DA SMO PRESELILI PISARNE Z NOVEGA
TRGA 9 V VRHOVČEVO ULICO 20 V NOVEM
MESTU (PRI POSTAJI MILICE).

Uradne ure vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure.
Obveščajo društva
615/33-81

Socialistična republika Slovenije
SKUPŠČINA OBČINE BREŽICE
Sekretariat za občo upravo in
družbene službe

RAZGLAS NAJDBE NASLEDNJIH STVARI VEČ-
JE VREDNOSTI:

- 3 MOPEDI – V VOZNEM STANJU
- 3 ROTORJI – NEIDENTIFICIRANI, NE-
POŠKODOVANI

Upravičenci lahko navedene stvari dvignejo pri sekretariatu
za občo upravo in družbene službe skupščine občine Brežice
v šestih mesecih po objavi tega razglosa, sicer bodo prodane
na javni dražbi.

613/33-81

TURISTIČNE ZANIMIVOSTI

TEDESKA KRONIKA
OD TU IN TAM

BLEED – V zasebnih turističnih
sobah je še nekaj prostora. Rezerva-
cije sprejemajo blejske turistične
agencije.

BOHINJ – Gondola na Vogel
vozi vsak dan od 7,30 do 18. ure.
Cena povratne karte je 70 din.

KRANJSKA GORA – Vse pla-
ninske kočje so odprte razen kočje
na Gozdu. Med tednom imajo do-
volj prostora ob sobotah in nedeljah
pa so v glavnem zasedene.

BOVEC – Žičnica na Kanin vozi
ob ponedeljkih, torkih, sredah in
četrtkih ob 7. uri, ob petkih ob 7.,
8., 9., in 12. uri, ob sobotah in
nedeljah pa ob 7., 8., 9., 10., 12. in

13. uri. Vse dni pa je vrnitev ob 15.
uri.

SLOVENSKA OBALA – Hoteli
so vsi zasedeni, nekaj prostora je še

v hotelu Triglav v Kopru in v zaseb-
nih turističnih sobah.

KOMENDA – Konjeniški klub
Komenda organizira od 13. do 15.

avgusta državno prvenstvo v MILI-
TARYJU. Na sporedu bo tudi velika
kasaška dirka s prvenstvenim krož-
nim tekmo Slovenije za najboljšo
slovenske kasače.

LJUBLJANSKI ŽIVAL-
SKI VRT VABI

Živalski vrt mesta Ljubljane je bil
ustanovljen leta 1949. Pred trideset-
imi leti so ga iz mestnega središča
preselili na jugozahodno pobočje

Rožnika. Od nekdanjih skromnih
začetkov, ko je imel le 9 vrst ozir-
oma 15 primerkov živali, je danes po
velikosti že drugi v Jugoslaviji. Na
površini 18 hektarjev je našlo varno
zavetje 115 vrst z okoli 700 primer-
kov živali.

Posebno pozornost zaslužijo naš
največji glodalci bobri, ki so danes
po vsej Evropi skoraj iztrebljeni.

Obisk živalskega vrta velja za
odrasle osebe 20, za otroke pa 10
dinarjev. Skupine imajo 50-odstotni
popust.

Rešitev iz prejšnje številke

L	A	R	O	S	A	M	A	H
M	A	S	E	R	O	R	O	
O	D	O	N	T	I	T	I	S
R	I	L	I	S	U	E	T	
M	E	J	N	I	P	O	L	A
P	O	T	I	Z	K	A	Z	
S	O	R	A	O	K	A	N	
P	R	E	K	Z	B	A	L	A
R	A	H	E	L	A	E	P	A
E	D	O	A	R	A	L	S	R
J	A	D	N	A	P	A	T	A

Noben sistem na tem svetu ni toliko vreden, da bi bil upravičen uničiti človeško kulturo.
T. SVETINA

Umetnik naj bo neizprosno iskren!
J. VIDMAR

	D L	SMRTNA BULA	ČETRTLETJE	PLAHTA	KRILO RIM. LEGIJE	M.IME	D L	ČOLN	VISO-KOST	GL.M. JORDANIJE
		ZIVALSKA NOGA					2			
		HRIB PRI BEOGRADU						ROMULOV BRAT		
								PEROCI		
		RANO CELNIK						ZELEZ. OKSID		
		RODZEN ZIVAL ZDRZ. NOST			M.IME					
					OZEK TRAK					
										D L
D L	PRITOK KONGA	FR. SKLADATELJ	VEŠTOV NEBRASKI SLJEKA			IZR. LUKA				PIS. POTR. DILO
						KANON				
SPODR. SLJAJ				IMETEK				VRTNI NASAD	NATRIJ JEZERO V SZ	
				KAJNOV BRAT						
NOROST				PEST-NER	KING COLE	SNEZ. ZAMET. ČESKA PRIBRO				
KURIR				NAPOLEON						
NEM. SLIKAR				SEST. ZEM. PLINA				PRERI-VANJE		
IGRALKA RINA				IGRANA SRECO				TKANINA		

Čelada kriva za nesreče?

Na daljših voznjah so čelade s plastičnim ščitnikom pred obrazom nevarne — Dobro zračenje nujno

Število motorjev se na evropskih in naših cestah povečuje iz dneva v dan. Težki in lažji motorji mamijo predvsem mlade, ki se s svojimi jeklenimi konjički radi podajo tudi na daljša potovanja. Pri tem pa so strokovnjaki za prometno varnost ugotovili, da prihaja do težkih nesreč, katerih razloga ni mogoče odkriti. Motorji ponesrečenec so bili tehnično brezhibni, motoristi pravilno opremljeni, v krvi ponesrečenec niso odkrili alkohola ali kakšnih drugih mamil, skratka nesreč ni bilo mogoče pojasniti, dokler se jih ni lotila skupina britanskih zdravnikov.

Njihovo pozornost so pritegnile izjave preživelih. Povedali so, da se jih je na daljših potovanjih nenadoma lotila nekakšna slabost in da so izgubljali potrebno pozornost, zato niso mogli pravilno in pravočasno ukrepati v zahtevnejših prometnih situacijah.

Skupina zdravnikov je sama zajezdila motorje in na sebi

preskusila, kako je to videti. In našli so rešitev. Preprosto. Krivca za nesreče je bila — čelada. Pod plastičnim ščitnikom, ki pokriva obraz, se nabere izdihan ogljikov dioksid. Ta plin povzroča slabljenje vida, slabost, zmanjšuje osredotočenost in hitrost reagiranja, včasih pa celo povzroči pride.

Navdušencem za motorje zato zdravniki priporočajo, naj kupujejo čelade z dobrim prezračevanjem.

Koristni drek

Kako predelati človeške odpadke v koristne snovi

Mikrobiologom je uspelo odkriti način, kako koristno predelati tisti odpadki, za katerega sicer neradi slišimo, še manj pa ga radi vonjamo. Gre za človeško govno. V njem je veliko beljakovin, ki se nekoristno izgubljajo v kanalizacijskih odplakah. Kot so ugotovili strokovnjaki, je v odplakah velemest še posebno veliko najrazličnejših proteinov. Zaučarjajoč odpadkov so se lotili raziskovalci pod vodstvom dr. Davida Stafforda. Odkrili so kemijski postopek, s katerim izločijo proteine iz dreka. Tako dobijo nekaj več kot tretjino koristnih snovi v obliki prahu. Predelani odpadki so uporabni kot dodatek živalski krmi. Odkritje obeta še nekaj drugega. Iz maščob, ki so tudi v dreku, bi se dalo pridobiti surovine za izdelavo industrijskih maziv. Treba se bo le lotiti odplak, pa bo od njih korist, ne samo stalna izguba zaradi visokih stroškov prečiščevanja.

Izumitelj na vrhu svoje ledene gore.

Ledena gora za domačo uporabo

Kako ohladiti hišo?

Za hlajenje zgradb gre skoraj prav toliko električnega toka kot za ogrevanje, zato se izumitelji poskušajo tudi na tem področju ogniti velikim stroškom za energijo. Jedrski fizik Theodor Taylor s princetonke univerze je iznašel presenetljivo preprost način ohlajevanja. Za prijeten hlad v vročih mesecih skrbi ledena gora, ki jo je naredil pozimi. Pod plastično kupolo, kjer je v zimskih mesecih zrasla nekaj sto ton težka ledena masa, se led zdaj počasi topi, sistem cevi pa odvaja mrzlo vodo po bližnji zgradbi in jo tako prijetno ohlaja. Nekaj električnega toka požre samo pretočna črpalka, kar je v primerjavi s požrešnostjo hladilnih naprav skoraj zanemarljiv energetski strošek. Za nenavadni hladilni sistem se že zanimajo mnoge družbe. Enostaven izrazen jim namreč kaže, da bi z „ledenimi gorami“ vsako leto prihranile tudi do 15.000 dolarjev, kolikor gre zdaj za ohlajevanje poslovnih prostorov.

Novo mamilo

Kaže, da so prekupčevalci z mamili vedno korak pred tistimi, ki poskušajo zatreti to moderno zlo. Tako so v zadnjih dveh letih na ameriškem tržišču z mamili uspeli uvesti nov strup, kateremu pravijo „T in Modro“. Gre za dvojne tabletki: talwin proti bolečinam in antihistaminsko zdravilo pyribenzamin. Narkomani raztopijo tabletki v vodi in si raztopino vbrizgajo v žilo. Učinek je skoraj povsem podoben „sušu“, ki ga narkoman doživi pri jemanju heroina. Razlika, in to velika, je le v ceni. „T in Modro“ je štirikrat cenejši od drugega heroina.

Pred enim letom so strokovnjaki za narkomanijo novi strup gledali postrani, češ da gre za novotarijo, ki se ne bo obnesla. Danes so povsem drugačnega mnenja. Tabletki so se močno uveljavile in v nekaterih ameriških mestih imajo že več privrženec kot heroin. Žal je zasvojenost pri novem mamilu prav tako nevarna kot pri heroinu.

Edini dobiček od novega strupa imajo prekupčevalci. Na prste jim bodo poskušali stopiti tudi tako, da bodo močno omejili proizvodnjo tabletki talwin. Te tabletki so doslej prodajali sicer na recept, vendar ni nihče pomislil, da jih bo mogoče tako zlorabiti.

Drago plačana zagorelost

Sončenje je sicer zdravo, vendar le, če se sončimo razumno — Genske poškodbe v celicah kože

Poletje je tudi letos razgalilo vsaj pol Evrope. Ljudje se „pražijo“ na morskih obalah, doma na balkonih in terasah, ob jezerih, na bregovih rek, kjer pač utegnejo ujeti na kožo kakšen vroči žarek sonca. Če človek pride z dopusta bledečen, kot je blede odšel, doživi skoraj zaničevanje; zagorela polt je ukaz. In podreajo se mu milijoni. Na tone najrazličnejšim krem in olj za sončenje zlije dopustniška množica po sebi, prevačajo se na vročem soncu, se raztegujejo po cele ure, nato pa opečeni, mehurjasti, z glavobolem in nazadnje olupljeni kot krompir preklinjajo sonce, namesto da bi se vprašali, kje so imeli pamet, ko so brezglavo planili razgaljeni na vroče sonce.

Poznavalci pravijo, da je zmerno sončenje zelo koristna stvar. Olajša astmatično težavo, bolečine v sklepih, izboljša izrabo kisika v celicah, menda pa tudi znižuje krvni pritisk in količino sladkorja v krvi. Toda samo zmerno sončenje. Prehuda želja po zagoreli polti bolj škodi kot koristi. Ne samo da nezumno sončenje povzroči opekline na koži, marveč tudi poškoduje podkožno tkivo, kar povzroča prezgodnje staranje kože, gube in izgubo prožnosti. Nevarnejše od lepotnih so poškodbe samozračitnega sistema v kožnem tkivu, kar v končni posledici lahko povzroči raka na koži.

Z vprašanji, kako sončna svetloba vpliva na živa bitja, se ukvarja mlada znanstvena veja — fotobiologija. V zadnjem času je razkrila prenekatero skrivnost in pojasnila, zakaj posamezniki različno reagirajo na vplive sonca. Poglejmo, kako vidi znanost proces, ki mu laiki pravimo sončenje.

Ko kožo izpostavimo sončnemu žarčenju, prično vanjo prodirati žarki vidne in nevidne svetlobe. Še posebno slednja je lahko zelo nevarna. Infra rdeči in ultravijolični žarki predstavljajo več kot polovico vse sončne radiacije. Infra rdeče občutimo kot toploto, ultravijoličnih pa sploh ne. Prav ti pa so najbolj nevarni. Če bi na površje zemlje prišla vsa količina ultravijoličnega žarčenja, bi izumrlo vse živo. K sreči je naš planet zavrt v debel plašč zraka, ki deluje kot filter in naravna zaščita.

Ko svetloba prodrje v celice kože, se prično v celicah odvijati fotokemični procesi. Svetloba izbije elektrone iz molekul, pri tem pa poruši njihovo trdnost. Namesto stabilnih molekul ostanejo nestabilni prosti radikali, ki kot zelo reaktivni agensi povzročajo procese, katerih strupeni izločki dražijo ali celo zastrupijo okoliško tkivo ter povzročijo otekanje in krvavenje drobčenih krvnih žilic v koži. To je znana prva opečenost kože od sonca.

Toda pride lahko do resnejših poškodb, če sončni žarki poškodujejo genske matrice, ki služijo kot vodila za reprodukcijo celic. V primeru poškodovanih genskih „zapisov“ obnova celic nazaduje, kar pomeni pravzaprav pospešeno staranje tkiva. V najhujšem primeru pride od tega, da ultravijolični žarki tako spremenijo gensko matrico, da

celica podivja in prične se rast rakastega tkiva.

Ko je celična genska matrica poškodovana, je ni mogoče več popraviti in ozdraviti. Zato, opozarjajo znanstveniki, se škodljivi učinki sončenja nabirajo. Z vsako prekomerno količino vsrkanih žarkov se stori nepopravljiva škoda v celicah.

Naša koža je k sreči takšen organ, ki je razvil lastno obrambo pred škodljivimi vplivi sončnega žarčenja. Vrhnja plast kože se sestoji iz odmrlih kožnih celic, ki tvorijo t. i. keratin. Pod njim je plast, v kateri se tvorijo pigmentna zrnca melanina. Kot ultravijolična svetloba prodira v kožo, povzroči temnejše melanina. To kemično reakcijo v prostem pogovoru imenujemo rjavjenje kože.

Gre dejansko za obrambni mehanizem kože, da bi preprečila prenekatero skrivnost in pojasnila, zakaj posamezniki različno reagirajo na vplive

Vendar se koža brani nevarnih sončnih žarkov še na en način. Ko prve količine ultravijoličnih žarkov sprostijo proste radikale v celičnih molekulah, se prično vrhnje celice kože hitro množiti. Tako se povrhnjica odebela in otrdi, s čimer deloma zaustavlja nadaljnje prodiranje ultravijoličnih žarkov v kožno tkivo.

Kadar tudi ta obramba odpove, nastopi mnogim dobro znano lupljenje kože. Gre v bistvu le za hitro prenavljanje poškodovanega dela kože.

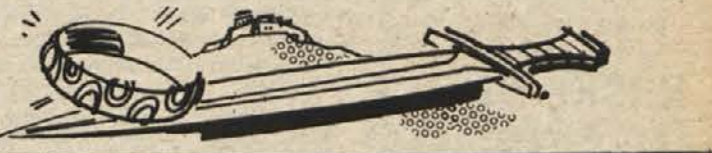
Seveda se bo marsikdo vprašal, kako da ob vseh teh nevarnostih prevladuje množična histerija sončenja. Odgovor je preprost. Sončenje je zdravo, vendar velja, da se mora sedanjí človek s soncem srečati zelo previdno. Nekdaj so ljudje izpostavljali kožo soncu ves čas in tako je do nastopa največje sončne aktivnosti koža izgradila ves svoj obrambni sistem. Danes se vrže v sončno kopel s popolnoma nepripravljenjo kožo. Ves čas je bilo varno skrita pod obleko, naenkrat pa doživi pravi sončni požar. Resnici na ljubo je treba povedati, da še tako dobra krema za sončenje ne rešuje nespaletnega lovca na zagorelo polt poškodb kože. V zadnjem času so se strokovnjaki začeli malo podrobneje zanimati, kako koža reagira na najrazličnejše industrijske pripomočke za sončenje. Prve vesti niso spodbudne. Za nekatere snovi, ki so jih proizvajalci na veliko hvalili, so ugotovili, da postanejo pod vplivom sončnih žarkov pravi strupi. Tako paraaminobenzoična kislina povečuje škodljive učinke na genske matrice kožnih celic.

Resnica ni nikoli v sedanosti.
G. FLAUBERT

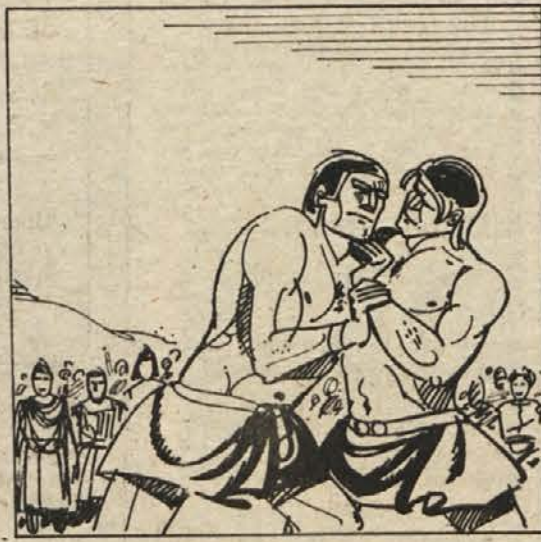
Ta strašna zmota, ki se ji pravi sreča!
D. H. LAWRENCE

Tisto, kar se nam zdi lepovedano, je bližje nečimnosti kakor resnici.
B. HOFMAN

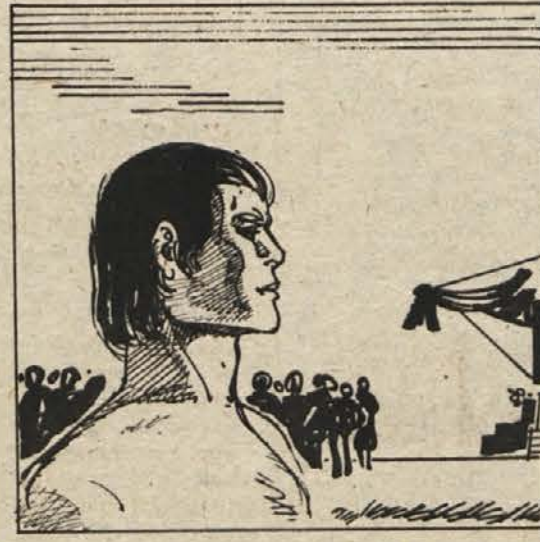
MARJAN BREGAR ILIR SE VRAČA

Preizkusili so se v tem in onem. Izbrali in ovenčali so kup zmagovalcev. Za konec so prihranili najstarejši in najbolj moški nastop — rvanje! Junak te discipline je bil vsakokrat nagrajen s posebnimi častmi, saj ni kazal le spretnost, temveč tudi moč, pogum, odločnost in ne nazadnje — svoje razvito atletsko telo. Prikorakal je cvet plemena, bahato razgaljen in bleščeče naoljen po kipečih mišicah.

Planjava je utihnila. Ljudje so se zazrli v junake, ki so se v parih spoprijeli. Tudi Kena je dvignilo na noge. Slišal je kratke, sunkovite krike, topot bosih nog na steptanih tleh in vzdihle teh, ki so se rušili na tla pa spet in spet vstajali, naskakovali nasprotnika... Vrste so se slednjic razredčile. Vse se je premagano pobralo s planjave, razen enega samega — zmagovalca!

Mišičnjak, okopan v znoju, a bleščeč od ponosa, se je oziral k tribuni. Tu je čakal nanj venec, namenjen najmočnejšemu — potem ko opravi zadnji, najtrši preizkus: ko zmaga še lanskega prvaka. Nekaj hipov je atlet takole sam stal sredi borišča. S priprtimi očmi je užival svojo negotovo zmago ter s hitrimi dihi lovil sapa za odločilni boj...

Rogovi so zdaj zapeli v zboru in s tribune se je utrgala postava... Ken je razširil oči. Ta, ki je ponosno stop na borišče in ki ni skrival svojega plemiškega počekla in izjemnega mesta v keltskem rodu, bil Kenu dobro, predobro znan! Udurik! Množica je viharno zaploskala.

Naj gori, važno je, da izvažamo

Trebanjski gasilci naj bi prispevali za spodbujanje izvoza 500.000 din — Nojevsko zanašanje na statistiko o majhnih požarih — Sporazum možen

Že res, da je zdaj naša največja naloga čimveč izvažati, čimbolj podpirati to najbolj deficitarno dejavnost našega gospodarstva, vendar pa ne za vsako ceno, kot so si to zamislili v trebanjski občini, kjer so se odločili, da bo tudi požarna skupnost prispevala k spodbujanju izvoza.

Kot je moč razbrati iz informacije o seji izvršnega sveta trebanjske požarne skupnosti, naj bo po predlogu družbenega dogovora o višini in načinu za spodbujanje izvoza, požarna skupnost prispevala za večanje izvoza 500.000 dinarjev. V obsežni obrazložitvi, ki jo je pripravil izvršni odbor, pa je moč med drugim zaslediti tudi podatek, naj bi ta sredstva predstavljala ravno toliko denarja, kolikor ga sicer izdaja skupnost za izpopolnitev opreme 27 društev v trebanjski občini. To pa nikakor ni v skladu z ukrepi in sklepi, kakršne sta sprejela republiški izvršni svet in sekretariat za notranje zadeve ob zadnjih katastrofalnih požarih.

Stanje na področju požarnega varstva v trebanjski občini namreč nikakor ni rožnato. V mnogih delovnih organizacijah je namreč čutili

malomaren odnos do požarnega varstva; večina so slabo tehnično opremljene, saj ni dovolj sodobnih prevoznih sredstev, hidranti niso do-

volj močni za intenzivno gašenje. Omalovažujoč odnos do požarne varnosti in do opremljenosti pa mnogi razlagajo s statističnimi podatki, po katerih v trebanjski občini v zadnjih letih ni bilo velikih požarov.

Treba je še dodati, da trebanjska požarna skupnost ni proti spodbujanju izvoza, vendar pa se ne morystrinjati s tem, da bi v občini, ki je po gasilski opremljenosti med zadnjimi v republiku, toliko denarja namenili za druge zadeve. Predlagajo namreč da bi namesto 500.000 dinarjev prispevali le 10 odstotkov proračunskih sredstev ali za dve tretjini manj, kot je bil predlog dogovora. Tako bi se zagotovili normalen razvoj gasilstva.

TABORNIKI OBNAVLJAJO STEZO ZA TRIM

Mirenski taborniki bodo te dni dokončali obnovo trimske steze, ki jo sicer upravlja mirensko društvo Partizan. Medtem ko so mirenski taborniki, ki so v zadnjem času izpeljali že več uspešnih akcij, opravili okoli 300 prostovoljnih delovnih ur, pa na stezi ni opaziti članov Partizana.

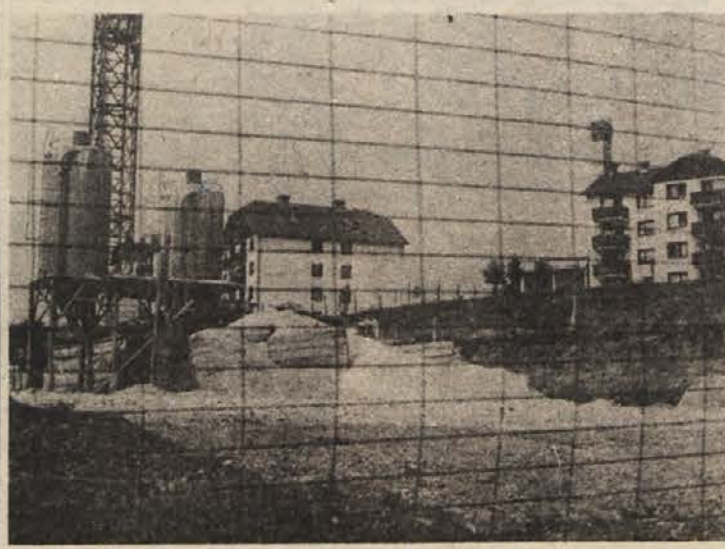
TREBANJSKE NOVICE

SPET PRODAJAJO ZELENIJAVO NA CESTI, si verjetno mislijo vsi tisti Trebanjci, ki še pomnijo nekakšne načrte, po katerih naj bi v občinskem središču uredili prostor za prodajo zelenjave in sadja. Prav nič pa si ne mislijo tisti, ki bi tak prostor morali že zdavnaj zagotoviti. Še manj seveda ukrepajo.

V TREBNJEM POSPEŠENO GRADE NOVO postajo milice, ki se je doslej stiskala v neprimernih prostorih. Kot je bilo že nekajkrat povedano, gradnjo izvaja domače gradbeno podjetje Tregard, ki pa je tudi že nekajkrat zakasnilo roke dokončne izgradnje. Pa vendar nikoli ni prepozno, si verjetno mislijo trebanjski možje postavbe, ki se z veseljem ozirajo v novo zgradbo, ki je že dobila streho.

BAZEN NA MRNI je umazan, pravijo kopalci. Ne kateri trdijo, da se v njem ni dobro kopati in da biga morali oskrbniki, kjerkoli so že, urediti. Po drugi strani pa se slišijo tožbe, da so za precejšen del nereda v bazenu krivi nedisciplinirani kopalci, ki da navdušeno razbijajo kopalniške objekte. Sicer pa bo tako ali tako kmalu konec poletne pripeke.

TREBANJSKE NOVICE

NE BO JIM ZMANJKALO DELA — S hitro in kvalitetno gradnjo si je SGP Grosuplje v trebanjski občini zagotovilo toliko dela, da svoje prisotnosti tako rekoč niti ne prekine. Ker je glede investicij suša, je takšna nepretirana nadse dobrodošla, prav tako pa jim ni treba daleč prevažati gradbene mehanizacije. Tudi novi bloki na Pavlinovem hribu v Trebnjem bodo že v poldrugem letu zgrajeni z njo, kakor je bila tudi pravkar dokončana trebanjska osemletka. (Foto: Jože Simčič)

V NEDELJO OB KRKI — Posnetek je s kopalšča na Velikih Malencah, kjer se je pod topoli nagnetlo nešteto avtomobilov. Kopalci so zasedli tudi obrežje v Krški vasi in naprej do Cerkelj. (Foto: J. Teppey)

Zasedeno do konca avgusta

Poletje je letos naklonjeno predvsem kopalcem. V bazenih Čateških Toplic so jih do konca julija naštel 136 tisoč, kar je za 20 odst. več kot lani. Še vedno se jih zvrsti največ ob koncu tedna, vendar ni več tolikšnega navala kot prejšnja leta. Nedeljski obisk se letos ni povzpел nad 8300, torej je kopalcem le ostalo nekaj več prostora za gibanje na soncu in v vodi. Gostje na kopalšči so pretežno Zagrebčani.

V Toplicah so izredno zadovoljni z zasedenostjo kampa, saj so imeli v

Tržni viški so

„Požrešen“ odlok sili kmete čez republiško mejo

„Pred leti smo, denimo, odkupili 60 do 80 ton pšenice iz žitornih krajev, kot sta Dobova in Cerklje, zdaj pa odkupimo okoli 300 ton krompirja,“ je ponazoril vzroke za razmeroma slab odziv kooperantov in drugih kmetov na poziv za menjavo pšenice s koruzo, Pavle Nagode, vodja centralnega skladišča brežiške Agrarie.

Kooperant dobi 9,30 dinarjev in še dva dinarja za menjavo pšenice s koruzo. „Samo eden od enajstih kmetov je vzel denar, skupno pa so oddali 11.887 kilogramov pšenice.“ Računajo, da bi lahko odkupili le še kakšnih pet ton, čeprav so domače zaloge precej večje. „Kmetje, ki niso kooperanti pa precej negotujejo, ker jim tigramo 20 odstotkov pri tržnih presežkih. Odkupujemo jajca, krompir, hruške, jabolka, slive in sploh industrijsko sraje. Od malih kmetov nekooperantov bi lahko veliko odkupili, predvsem stročnega fižola, solate. To bi znašalo nekako 30 odstotkov celotnega odkupa. Toda kmetje pravijo, da gredo rajše prodajat v Zagreb, saj jim, kot že povedano, odlok o pospeševanju kmetijstva 'poje, petino dohodka.'“

njem do konca julija že 12 tisoč nočitev. Povečale so se za 36 odst. kljub temu, da mnogi turisti, ki se vozijo mimo, za to možnost ne vedo. Ob magistralni cesti Ljubljana — Zagreb namreč ne dovolijo postavljati opozorilnih napisov, češ da je to reklama. Pa vendar je republiška komisija, ki je pred mesecem dni pregledala kamp, Toplicam zamerila prav slabo obveščanje in jim svetovala več občestnih tabel.

V kampu prespi vsako noč po 300 do 400 gostov, od tega kakih 100 tujcev. Mnogi pridejo za dlje časa, veliko pa je takih, ki se ustavijo tam le za kratko, za noč ali dve na poti na morje ali ob vrnitvi. Trenutno usmerjata turiste v ta kamp samo dve tabli, ena ob hrvaško-slovenski meji in ena v Škofljici pri Ljubljani, pa še ti dve so postavili na črno.

V obeh hotelih (v Zdraviliškem domu in v Termah) ter v bungalovih,

kjer imajo za goste na voljo 500 ležišč, je število nočitev ostalo na lanski ravni (78.500), pri čemer velja opozoriti na velik pritisk gostov v avgustu. Ta mesec bodo tudi Terme kljub sorazmerno visokim cenam penziona zasedene do konca meseca. Število domačih gostov, ki predstavljajo večino, se je letos zmanjšalo za 3 odst., število tujih pa povečalo za 23 odst. Močno se je povečal tudi gostinski promet, vendar je izguba kljub temu nekoliko večja od planirane.

J. T.

NOVO V BREŽICAH

KNJIŽNICA BO ODPRTA DLJE — Da bi še bolj razširili krog ljubiteljev knjige, skratka, se jim približali, bo občinska matična knjižnica od 1. septembra odprta ob ponedeljskih, sredo in petkih od 7. ure do 17. ob torkih in četrkih pa od 7. do 15. ure.

POSLEJ ZA VSE ENAKO — Na zapuščanje delovnega mesta med delovnim časom gledajo zdaj v različnih delovnih organizacijah različno. Ponekod delavci smejo po opravihi na občino, in v pisarne drugih javnih služb, drugod jim pišejo dopust ali pa jih med delom ne pustijo ven. V jeseni je napovedana akcija sindikata o boljši izkoriščenosti delovnega časa in tedaj naj bi vsaj v občini poenotili ravnanje do takih primerov.

NIMAJO DOVOLJ VPLIVA — Sedanja organiziranost zagotavlja kooperantom Agrarie zelo skromno odločanje. Ugotavljajo namreč, da tudi oni ustvarjajo trgovini precej dohodka, nimajo pa besede pri odločanju o njegovi delitvi. Enaka ugotovitev velja za odkup.

BREŽIŠKE VESTI

Na enem kosu zemlje več hrane

Melioracije že na 200 ha zemljišč, pri Lokavcu se pričena še na 100 ha

Melioracija 150 hektarjev površin okoli vasi Kalce—Naklo so sklenjene, vendar končni cilj — da bi enotno preoralo vsa zemljišča, ter uvedli enoten kolobar in usmerjeno proizvodnjo — še ni povsem uresničen.

Družbena zemljišča so že skoraj v celoti preorana, zatika pa se pri kmetih, ki oranje ne dovolijo. TOK Kooperacija pri krškem Agrokombinatu, ki je investitor naložbe, vredne okrog poldruge milijarde starih dinarjev, je skušala pridobiti pisna soglasja, vendar se poizkus ni posrečil.

Ze lani spomladi so opravili na 50 ha melioracijo Kolarice, tehnični prevzem pa bo šele letos, ker odstranjujejo manjše pomanjkljivo-

sti. Gre za dela, ki jih projekt ni predvidel, a so nujna.

Sredi avgusta naj bi pričeli meliorirati ob potoku Lokavec. V katastrskih občinah Smednik, Raka

NOV SPOMINSKI OVITEK

Krško filatelistično društvo je znova dokazalo, da ni kar tako najboljša v Sloveniji. V počastitev 40—letnice vstaje in v spomin na prve krške žrtve, ki so hkrati tudi prvi talci na Slovekem, so prizadeveni filatelisti izdali spominski pisemski ovitek. Na njem je datum zajetja prve oborožene skupine Krčanov in žig 29. julij 1981, ki bo pomnik na pogumno mlado generacijo pred 40—letji.

UMAZANO PERILO PEREJO — To dobesedno počnejo že več kot 25 let v kemični čistilnici in pralnici Obrtnih servisov v Krškem, ki pa premore poslovalnice še v Brestanici, Brezicah, Radečah in na Senovem. Cistilnice v teh krajih na teden očistijo tudi več kot 1400 kosov oblačil. V Krškem pa komaj 10—članski kolektiv marsikoga reši iz zadrege, saj je med njimi celo čevljar. (Foto: P. P.)

POZDRAV ŠELE PRI BIFEJU

Ob marljivem delu skoraj dvesto brigadirjev zvezne delovne akcije Kozjansko 81 na sevniškem vodovodu so se nekateri že spraševali, ali brigadirjev res ne bo pozdravil noben predstavnik krajevne skupnosti, če ne kar občine. Ko so brigadirji že bili na kosilu pri znanem Grill bifeju Osovnikar, so to dolžnost prihitei opravil kar trije. Prišli so: Jože Bavec, predsednik OK SZDL, Maks Popelar, sekretar OK SZDL, in Peter Žuraj, sekretar OK ZSMS. Tisto, da ima še pes pri jedi rad mir, za nekatere očitno ne velja.

SEVNIŠKI PABERKI

KAM NA KOPANJE? — Večidel je jasno: v brestaniški bazen. Nekateri zdomci, in tudi kar precej Zagrebčanov, pa prav prizadevno ustavljajo svoje drage pločevinaste ljubljence tik Sevnice. Najprej se namočijo sami, malo poležijo v travi, na kraju pa z bistro potočno vodo operajo še svoje avte. Strokovno je menda stoodstotno dognano, da teče sevnika podtalnica, odkoder črpajo vodo sedanje vodovodne črpalke, proti Sevnici. Tako ni nevarnosti za meščane, ribe pa tako niso nikomur več mar.

Poslej nam očitno ne bo treba več trepetati za kožo. Znan sevniški lovec je namreč nehal streljati v streho svoje živo rdeče lade special šele, ko ga je opozoril sin, in to takole: „Ate, nehaj, saj si namesto srnjaka že v drugo zadel avto.“

SEVNIŠKI VEŠTIK

Cenijo marljive delavce

V Kopitarni gre za boljše nagrajevanje po delu — Soodvisnost dohodka, plana in organizacije dela

Najstarejša sevniška tovarna Kopitarna (bratje Winkle so jo ustanovili v prejšnjem stoletju) je dostikrat po krivem odrinjena. Resnica pa je, da je ves čas svojega obstoja pomembno prispevala k razvoju mesta in občine.

Proizvodnja kopit in še marsičesa v številnih obratih ob Sevnici temelji na tradiciji. To seveda ne pomeni, da je vse dognano. Znano je, kako muhasta je moda obutvene industrije, zato so pred nedavnim morali celo ukiniti obrat pet.

Trenutno so v tem kolektivu navkljub dopustom sredi velikega dela. Na nove temelje postavljajo sistem nagrajevanja. 10. julija se je pričela javna razprava o številnih aktih, ki bodo osnova novemu sistemu. Direktor dipl. inž. Jože Štimec to zahtevno problematiko običajno pojasni takole: „Z novim sistemom želimo boljše vrednotiti

prispevek proizvodnih delavcev. Nič presenetljivega ne bo, če bo, denimo, pisarniški delavec zaslužil manj kot t. i. neposredni proizvajalec.“

Ferdinand Korošec v uvodu k tej pomembni akciji — v juljski številki tovarniškega Biltena — opozarja, da mora novi sistem temeljiti tudi na spremembah v načinu dela, torej v miselnosti. Meni, da mora biti izpeljana dobra organizacija dela in vsestransko razvit sistem načrtovanja. Zavedajo se, da utegnejo posamezne skupine delavcev izvesti tudi „protiakcijo“. Javna razprava, ki jo vodi sindikalna organizacija, ne bo dvigovala temperature, temveč želi račiščevati odprta vprašanja.

Posebna komisija namerava pretehtati vse resne pripombe in nanje tudi odgovarjati. Kaže, da so se v Kopitarni za to nalogo dobro pripravili. Uspeh torej po vsej verjetnosti ne bo izostal.

A. ZELEZNIK

UDARNIŠKI DUH ŠE ŽIVI — Krajani starega dela Sevnice in še nekaterih drugih ulic, ki predzadnje soboto niso utegnili na zasipavanje cevi za vodovod izpod Lisce, so se izkazali v nedeljo, 2. avgusta. Z ramo ob rami je s stotnjico vojakov delalo 90 krajanov, med njimi je bilo kar 40 mladih iz vrst taborniškega odreda Treh smrek. Od začetka julija, ko so se akcije začele, je bila to najbolj številna skupina krajanov. (Foto: A. Zeleznik)

KRŠKI TEDNIK

Kolpa vedno bolj vabljiva reka

Je raj za ribiče (tudi krivolovce), čolnarje in ljubitelje nepokvarjene narave

Vedno več ljudi iz raznih krajev Slovenije, Jugoslavije in celo zamejstva odkriva lepote kolpske doline in prihaja sem poleti na oddih. V Dolu pod Predgradom v kočevski občini je videti letos že kar precej šotorov in tu pa tam kakšno prikolicico. Žal pa lahko ugotovimo, da so vikend hišice domačih podjetij (Melamin, LIK) v glavnem prazne.

Pri treh družinah iz Domžal in Ljubljane smo zvedeli, da prihajajo

UMRL LUDVIK POJE

Pred kratkim smo se na pokopališču v Dragi poslovili od Ludvika Pojeta iz Lazca. Rojen je bil leta 1917 v Novem kotu v števlini, a delovni in zavezni slovenski družini. Že zgodaj je izgubil očeta in si je moral sam služiti kruh. Najprej je bil pastir in priložnostni kmečki delavec, nato pa je delal pri obrambno utrjevalnih delih za bivšo jugoslovansko vojsko na meji z Italijo.

Med vojno se je takoj, ko je bila v Novem kotu ustanovljena organizacija OF, vključil vanjo. Zbiral je orožje, strelivo in sodeloval oz. pomagal, kjer je bilo potrebno. Nato je vstopil v partizane. Med roško ofenzivo je bil ujet in bil odpeljan v italijansko internacijo. Ob kapitulaciji Italije so ga odpeljali v Nemčijo na prisilno delo, kjer je bil do konca vojne.

Ludvik Poje

Po vojni je bil voznik na gozdni upravi; od leta 1956 pa do konca minulega leta, ko je bil upokojen, pa je bil nočni čuvaj na „Jelki“ v Podpreski. Vedno je sodeloval tudi pri delu vseh družbenopolitičnih organizacijah. Pogrešali ga bomo pri delu in ga ohranili v trajnem spominu.

FRANC KALIČ

sem šotorit že četrto leto, ker je tu izredno lepo in poceni. Spet drugi, ki so preživljali dopust pri zasebniku v sosednjem Prelesju, ki sodi pod občino Črnomelj, so zagotavljali, da lepših krajev še niso videli in „da je zločin, ker so vikend hišice kočevskih podjetij v glavnem prazne“.

Domačini so zelo pohvalili obnasanje skupine turistov iz Bosne, ki so tu pred kratkim letovali pod šotori. Pravijo, da so bili boljši gostje, kot so domačini, ki prihajajo občasno v vikend hišice in delajo škodo na drevju (kurijo ob njem, mečejo sekire v drevesa itd.); odnašajo vse, kar gori (tudi deske in hlode), da kurijo ob večerih ali pečejo čevapčiče itd.

PODRTI JEZOVI IN MLINI — Na Kolpi so podrti ali se podirajo vsi mlini, ker nimajo dela. Podirajo se tudi jezovi, zaradi česar voda ob deževju hitreje odteka in v spodnjem delu poplavlja. Strokovnjaki ugotavljajo, da je treba jezove popraviti. Dalj od ugotovitev ne pridejo, ker je Kolpa mejna reka dveh republik in je zato potrebnih „nešteto“ soglasij. Na fotografiji: jez in mlin v Dolu. (Foto: J. Primc)

Vendar imajo tudi letoviščarji nekaj pripomb. Tu pridejo težko do hrane, saj sta najbližji trgovini šele v Pregradu ali Starem trgu. Cesta do Kolpe je izredno slaba, posebno se od Brezovice do Dola. Ker poteka po strmih zemljišču, jo uniči že manjši naliv. Tegob bi bilo konec, če bi jo asfaltirali. Še najslabši je zadnji odsek poti od asfaltne ceste v Dolu do vikend hiše, ker ga nihče ne vzdržuje, čeprav bi bilo treba tu nametati le nekaj kubikov peska iz Kolpe, oddajene le nekaj metrov.

J. PRIMC

IZ PREDGRADA

TRGOVINA DOBRO ZALOŽENA — Trgovina v Predgradu je dobro založena. Tu dobijo hrano in pijačo pa tudi razne druge potrebščine. Kaže pa, da so opustili prodajo sadja in zelenjave, ker pač v preteklih letih to ni šlo dovolj v promet. Meso se dobi v mesnici, ki je v Predgradu.

ČOLNARJENJE NA KOLPI — Na Kolpi je vedno več čolnov. Turisti, ki tu tabore, jih pripeljejo seveda s seboj. Nekateri se tudi spuščajo po Kolpi od Osilnice do Dola, Prelesja in naprej. Ribiči čolnarjev niso preveč veseli, ker plaše ribe. Bolj zaskrbnjujoča je ugotovitev, da je med čolnarji precej krivolovcev, ki love tudi na nedovoljene načine in celo s podvodnimi puškami. Pred kratkim so našli domačini pri Preslju 98 cm dolgega mrtvega sulca, ki je poginil zaradi rane s harpuno.

KOOPERACIJSKE KUMARICE — Nekateri domačini na tem območju pridelujejo kumarice. Odkupuje jih črnomaljski Belsad.

KOLPA JE TOPLA — Od zadnjih dni julija je Kolpa zelo topla in je v njej veliko kopalcev. Ne škodujejo ji niti redke in kratkotrajne plohe.

OBISKI IZ ZAMEJSTVA — Poleti, tudi letos, se vrača v domače kraje vedno več zdomcev in rojakov, ki žive za stalno v tujini. Prihajajo iz Avstrije (med njimi so nekdanji Kočevarji), Nemčije (zdomci) in Amerike (rojaki, ki so se tu za stalno naselili). Najraje obiskujejo rodne hiše, bližnje kraje, odpravljajo pa se tudi na izlete širom po domovini.

KOČEVSKESKE NOVICE

Prvi strel v Beli krajini

40-letnica prvega oboroženega partizanskega napada pri vranoviškem mostu

V torek je poteklo 40 let od partizanskega napada na italijansko stražo in vlak pri vranoviškem mostu. To je bil prvi partizanski napad v Beli krajini in začetek oborožene vstaje v Beli krajini. Eden od organizatorjev in vodij tega napada, znanega kot „železniška akcija“, je bil Tone Malerič.

„Po navodilih Partije, ki nam jih je sporočil delegat centralnega komiteja Tine Zeleznik, smo se že julija 1941 v Črnomlju pričeli pripravljati na oborožene napada na okupatorja,“ se spominja Malerič, ki mu znanci in prijatelji še danes pravijo Tonek, predvojni komunist, ki se je od malih nog telesno pa tudi

duhovno krepil v sokolski telovadnici. „Z Vladom Mišico sva proti koncu julija na Fabijanovi pristani v Loki vodila zaprisego prvih partizanov,“ pripoveduje Malerič, ki je takrat že bil vojaški referent pri okrožnem komiteju Partije za Belo krajino.

Tistega 11. avgusta 1941 so hoteli iztiriti italijanski vojaški vlak. „Čeprav smo imeli od Semiča do vranoviškega mosta pripravljene štiri skupine, nam to zaradi neizkušenosti, žal, ni uspelo. Se je pa skupina pri mostu, v kateri so bili tisti, ki so bili predvideni za partizane Prve belokranjske čete, spopadla z italijansko patroljo. Kot je bilo dogovorjeno, smo Mišica, Pepe Švajger in jaz takoj po napadu odšli po svoje — jaz sem trikrat preplaval Lahinjo in bil zjutraj na delu v delavnici pri bratu — devet fantov pa je odšlo v že prej izbran tabor na Miklarjih; večina jih je, žal, kasneje padla na Gornjih Lazah.“

Čeprav „železniška akcija“ ni uspela tako, kot je bilo načrtovano, je bila vsekakor veliko dejanje — prvi organiziran partizanski oborožen napad na sovražnika v Beli krajini.

Tone Malerič, eden organizatorjev in vodij prvega partizanskega napada v Beli krajini

PRIZNANJA BRIGADAM — Pred kratkim se je na MDA Bela krajina končala tretja izmena, v kateri sta delali brigadi Slavko Šlander iz Mozirja in Janko Jurkovič-Jovo iz Gornje Radgone. Obe brigadi sta dobili vsa možna priznanja, za praznik Črnomlja pa so jima podelili tudi priznanje mesta Črnomelj. Na sliki: komandant MDA Bela krajina 81 Stane Zupancič pripenja mozirski brigadi trak akcije.

krajini. Ta dan si je mesto Črnomelj izbralo za svoj praznik. Ob 40-letnici tega napada so spominsko listino podelili sedmim preživelim udeležencem tega napada. Poleg Toneta Maleriča so jo dobili: Vlado Mišica, Jože Švajger, Bojan Fabjan, Mirko in Slavko Jakša ter Stane Cuznar.

A. BARTELI

ČRNUMALJSKI DROBIR

KAJ BO S POSTAJO? — Črnomelj se, vsaj kar se avtobusne postaje tiče, v ničemer ne razlikuje od sosednje Metlike in ostalih belokranjskih krajev: nikjer nimajo avtobusne postaje. Ker v Črnomlju prave avtobusne postaje gotovo še lep čas ne bo, bi bilo prav, ko bi vsaj uskladili prihode in odhode številnih avtobusov, da ne bi bilo na postajališču sredi mesta včasih taka gneča, da morajo avtobusi stati celo na cesti, kar povzroča zastoje in ogroža promet.

KAM PO GRADBENI MATERIAL? — Tako se ne sprašujejo samo graditelji, marveč tudi uslužbenci Goka. Ker v Črnomlju ni trgovine, kjer bi človek lahko dobil vse potrebne gradbeni material, se graditelji pogosto oglašajo s prošnjami pri Goku, ki pa za prodajo ni pooblaščen in jim ne more in ne sme ustreči.

NI DENARJA ZA ODKUP — Pred Boljkovčevo hišo te dni potekajo dela, vendar, žal, niso v nikakršni povezavi z željami občinske kulturne skupnosti, ki si že dalj časa želi, da bi odkupila to hišo, znano tudi kot viniški dvorec, in jo preuredila za kulturne potrebe. Pred hišo sedaj kopljejo za zbiralnik za čistilno napravo, čeprav sedaj za odkup hiše ni denarja, pa je to v srednjeročnem načrtu občinske kulturne skupnosti.

KOLEKTIVNI DOPUSTI — V času, ko je večina ljudi na dopustih, so tovarniška vrata zaprli tudi v črnomaljskem Beltu. Kolektivni dopusti imajo že od 17. julija, iztekel pa se bo v začetku prihodnjega tedna. Zaradi draginje bo večina delavcev večji del dopusta preživela kar doma in pri tem bodo še kaj koristnega storili.

Črnomaljski poročevalec

Lovski dom za krajevni praznik

Odpri so ga v Loškem potoku — Politična, kulturna in lovska svečanost — Dom vreden 1,5 milijona din, zgrajen predvsem s prostovoljnim delom in prispevki lovcev

Z otvoritvijo lovskega doma in nogometnim turnirjem so 2. avgusta praznovali svoj krajevni praznik prebivalci Loškega potoka.

Na svečanosti se je govornik Janez Debeljak spomnil 40-letnice OF, 39-letnice najbolj žalostnih dogodkov Loškega potoka (ustrelitve mož in fantov v Sodolu, ustrelitve štirih učiteljev in požiga vasi Travniki), obletnic kulturnih dogodkov, pomembnih ljudi in drugih dogodkov.

Predstavnik lovske družine Mirko Anzelj je najprej poudaril, da lov ni streljanje, ampak predvsem gojitev divjadi. Spregovoril je še o nalogah družine v sedanjem obdobju in omenil, da je treba razrešiti več vprašanj. Med temi so: priznavanje minulega dela v lovski organizaciji po enotnih merilih; ugotoviti, kaj je delo (delovna obveznost) člana lovske družine (ali je to le fizično delo ali tudi delo na odgovornih položajih v LD in lovstvu nasploh); kdo naj ima prednost pri odstrelu trkofajne divjadi; odnosi med mlajšimi in starejšimi, lovska etika, tovarištvo in druge zadeve. Posebno se je zavalil vsem, ki so s prostovoljnim delom in drugače pripomogli, da je bil lovski dom dograjen.

LOVCI ODPRLI DOM — Na svečanosti v Loškem potoku, ki je bila posvečena krajevnomu prazniku, so potoški lovci odpri svoj dom. Zgradili so ga pretežno s prostovoljnim delom ter prispevki lovcev in sredstvi svoje lovske družine. (Foto: J. Primc)

O POTOŠKIH LOVCIH

PROSTOVOLJNO DELO — Za gradnjo lovskega doma so potoški lovci opravili 5.200 prostovoljnih delovnih ur ali približno vsak član 150. Poleg tega je prispeval vsak član še po 1.000 din. Tako znaša prispevek na člana povprečno po 16.000 din ali skupaj prispevek vseh lovcev 600.000 din. Dom je vreden 1.470.000 din, od tega znašajo posojila in dotacija le 400.000 din ali 27 odstotkov, preostalo pa predstavljajo lastna sredstva lovske družine Loški potok.

NAJVEČ UR TURK — Za gradnjo svojega doma so nekateri potoški lovci prispevali precej več, kot znaša povprečje. Bivši gospodar LD Emil Turk je od leta 1978 opravil kar 504 prostovoljne delovne ure.

Lovske zveze Slovenije Blaž Kerže. Na proslavi so sodelovali tudi pevci Lovskega pevskega zbora iz Sodražice, zasavski zbor rogistov (igrali so na lovske rogove), prapori številnih organizacij in drugi. Lovski dom je odprl član domače LD Marko Vesel.

J. PRIMC

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

SODELOVANJE VOJAKOV IN MLADINCEV — Člani mladinske organizacije iz KS Velike Poljane in vojniki iz Ortneka uspešno sodelujejo na več področjih, predvsem še na športnem in kulturnem. Letos so sodelovanje razširili še na mladinsko prostovoljno delo. Skupno so urejali pot od Velikih Poljan do Grmade.

SUŠA NAGAJALA — V ribniški dolini ne pomnijo, da bi jim bilo v tem letnem času tako vroče. Zemlja je suha in vsaka kaplja vode bi bila dobrodošla. Suša najbolj ogroža poljščine v višinskih območjih občine. Zaradi visokih temperatur presihajo izviri. Tako je ostal brez zadostne količine vode tudi del Ortneka in Velikih Poljan.

KINO NE DELA — Že tri mesece ne dela kino v dvorani TVD Partizan v Ribnici. Vzrok je, ker je nedonosen. Tako so Ribničanom ostale le še predstave v kinu doma JLA.

— Po čem sklepaš, da imajo potoški jagri dobre zveze? — Ker so imeli ob otvoritvi novega doma na straniščih tudi toaletni papir.

REŠETO

„MEDITERANSKI“ VITAMINI — Kiosk Z. Halima sredi Metlike, ki mu je dal zveneče ime „Mediterran“, je s sadjem in zelenjavo dobro založen, tako da se v nasprotju s prejšnjimi leti metliške gospodinje res ne morejo pritoževati nad „vitaminsko“ izbiro. O cenah, pa ne samo sadja in zelenjave, pa bolje da ne začnemo govoriti, saj je ena njihovih glavnih značilnosti, da so vedno previsoke.

Zadovoljni s prvim polletjem

Naložbe v Beti v prejšnjem času povečale proizvodnjo ob istem številu zaposlenih — 40 odst. konfekcije v izvoz — Julon bo izboljšal preskrbo s surovinami

Največja delovna organizacija v metliški občini, Beti, je v prvem letošnjem polletju zastavljeni plan ne samo izpolnila, marveč celo malo preseгла, in to kljub težavam pri preskrbi z reprodukcijskim materialom. 1.744 delavcev v sedmih temeljnih organizacijah in skupnih službah je ustvarilo za 57 odstotkov večji dohodek kot v enakem lanskem obdobju.

Da so lahko uresničili dokaj smelo zastavljeni plan, gre v veliki meri pripisati temu, da so se pokazali učinki zadnjih velikih investicij, zlasti gre tu za novo Kodranko, temeljno organizacijo v Zakanju ter naložbe v Pletilnico in Barvarno. Proizvodnja se je ob enakem številu zaposlenih povečala, res pa je, da se pri močno povečanem dohodku v primerjavi z lanskim obdobjem poznajo tudi „učinki“ inflacije.

Dobro gospodarjenje in delo tega velikega kolektiva pa se pozna tudi pri osebnih dohodkih, ki so se v prvem letošnjem polletju v primerjavi z lanskim povečali za 28 odstotkov in v povprečju znašajo 8.040 dinarjev, medtem ko je bil povprečni osebni dohodek v prejšnjem mesecu 9.100 dinarjev. Izboljšalo se

je tudi razmerje med sredstvi za osebne dohodke in sklade, in sicer v korist skladov; medtem ko je bilo lani to razmerje 82:18, je sedaj 62:32.

Beti je tudi med prvimi šestimi izvozniki v dolenski regiji. V prvem polletju so izvozili za 5 milijonov mark izdelkov in to skoraj vse na konvertibilno območje. Izvozili so kar 40 odstotkov konfekcijske proizvodnje.

V Beti računajo, da do konca leta ne bo večjih težav pri prodaji njihovih proizvodov; bojijo se le težav pri preskrbi z reprodukcijskimi materiali in le-to jim lahko prepreči, da ne bi izpolnili plana za drugo polletje. Veliko pa pričakujejo od začetka obratovanja Julona, kjer so pred kratkim začeli s

IZJALOVLJENO KULTURNO POLETJE

Metliška Zveza kulturnih organizacij je za letos načrtovala pravo metliško kulturno poletje. Privedite naj bi bile v glavnem na grajskem dvorišču, a jih ne bo, ker prostor ni urejen. Prav bi bilo, ko bi odgovorni že zdaj sedli za mizo in pripravili zadevščino do drugega poletja, sicer bo 1982 spet poletna kulturna suša.

REGRES ZA SEMENSKO PŠENICO

V Metliki so se dogovorili, da bodo letos za vsak kilogram semenske pšenice primaknili tri dinarje regresa, tako da bo kilogram semenske pšenice stal okoli 15 dinarjev. Vendar bodo regresirali samo tiste kmete, ki se bodo obvezali s pogodbo in bodo s pšenico zasejali večje površine; tako bi radi povečali odkup pšenice v občini. Naročili bodo okoli 25 ton semenske pšenice, kar je za 10 ton več kot lani.

poskusno proizvodnjo; s tem se bo izboljšala preskrba Kodranke, za Beti pa se bodo s tem devizni izdatki možno zmanjšali.

A. BARTELI

SPREHOD PO METLIKI

NA STENO SAMOPOSTREŽBE SO NAMESTILI javno telefonsko govornico, za katero so monterji že ob postavljanju prerekovali, da ne bo dolgo cela. No, telefon še stoji, plastična kupola tudi, ne bi pa dal roke v ogenj za trditve, da so v telefonskem imeniku še vsi listi.

NE BO ODVEČ, če spomnimo bralce na gostovanje sedemindesetletnega akademskega folklornega ansambla iz gruzijskega mesta Tbilisija. Nadvse zanimiva prireditev bo 14. avgusta ob 20. uri v telovadnici osnovne šole.

metliški tednik

DOLENJSKI PROJEKTIVNI BIRO
NOVO MESTO, SOKOLSKA 1
URBANIZEM, PROJEKTIRANJE,
INŽENIRING

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 13. avgusta - Lilijana Petek, 14. avgusta - Demetriji Sobota, 15. avgusta - Marija Nedelja, 16. avgusta - Rok Ponedeljek, 17. avgusta - Pavel Torek, 18. avgusta - Helena Sreda, 19. avgusta - Ljudevit Četrtek, 20. avgusta - Bernard

LUNINE MENE

15. avgusta ob 17.36 - ščip

KINIO

BREŽICE: 14. in 15. 8. ameriški barvni film Tek je moje življenje. 16. in 17. 8. hongkonški barvni film Rdeča maska. 18. in 19. 8. japonski barvni film Bokisar.
CRNOMELJ: 13. in 15. 8. ameriški film Robijaški blus. 14. in

16. 8. francoski film Emanuela. 16. in 17. 8. ameriški film Nestreča na liniji 401. 18. 8. film Razbito steklo. 20. in 22. 8. francoski film Bes s pločnika.

KOSTANJEVICA: 15. 8. ameriški film Največji ljubimec na svetu. 16. 8. italijanski film Nenavadne nune. 19. 8. jugoslovanski film Živeti in gledati.

KRSKO: 15. in 16. 8. ameriški film Vojaki podzemlja. 19. 8. indijski film Bog slon. 20. 8. ameriški film Lovca.

NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 14. do 16. 8. nemški barvni film Voda Apačev - Ulzana. 17. in 18. 8. italijanski barvni film Zmeda v Afriki. 19. in 20. 8. nemški barvni film Skrivnost indijanskega zlata.

NOVO MESTO - KINO JLA: Od 14. do 16. 8. ameriški film Strmežljiv sem, vendar ljubim. Od 17. do 19. 8. italijanski film Greatovo maščevanje.

SEVNICA: 13. in 14. 8. ameriški film Zelo 2. 15. in 16. 8. ameriški film Vojna v vesolju. 19. in 20. 8. ameriški film Braziljski fantje.

FIAT 500 TOPOLINO, letnik 1951, vozen, neregistriran, prodam za 1,7 M. Telefon 24-889 dopoldne - Stane.

Z 101, letnik 1974, registriran do 17. 5. 1982 in obračalnik za kosilnico Figaro prodam. Ciril Beretič, Šmarjeta 32, Šmarješke Toplice.

ZASTAVA 430 S (kombi) ugodno prodam. Možna tudi zamenjava za Z 750. Vozilo je registrirano do januarja 1982. Merica Kržan, Gubčeva 8, Brežice.

SKODO, letnik 1976 prodam. Velika Cikava 12, Novo mesto.

FIAT 750, letnik 1977 prodam. Krevs, Vel. Bučna vas 15, Novo mesto.

Z 750, letnik 1977, dobro ohranjeno prodam. Mirko Slak, Pod Trško goro 90, Novo mesto.

ZASTAVO 750 LC, letnik 1980 prodam za 85000 din. Jože Auersperger, Skalickega 2, Novo mesto.

F 126 P, letnik 1978 nujno prodam po zelo ugodni ceni. Ogled popoldan Gorenc, Drska 46/st. 36, Novo mesto.

MOTORNO KOLO Tomos 14 TL prodam. Andrej Rukšč, Kristanova 24, Novo mesto.

KADETA - obnovljenega, starejši letnik prodam. Informacije na telefon 22-906.

KARAMBOLIRANO Z 101 prodam po delih. Informacije na tel. 25-201.

PO UGODNI CENI prodam dobro ohranjeno **ZASTAVO 101 lux,** letnik 1976. Bogdanovič, Majde Šilc 20, Novo mesto, telefon 23-153.

OSEBNI AVTO AUDI union in **ZASTAVO 750,** letnik 1975/december prodam. Darko Trlep, Straža 53.

ZASTAVA 750 L, letnik 1974 prodam. Informacije po telefonu 24-033 popoldan.

PRODAM motor vespo GS. Informacije po telefonu (068) 24-761.

Kmetijski stroji

MOTOKULTIVATOR HONDA F-400 malo rabljen, ugodno prodam. Modic, Ločna 40/a, Novo mesto telefon 23-563.

PRODAM 15 col gumi voz. Franc Zibert, Lukovec 25 a, Boštanj.

DVA IZROVACA ZA KROMPIR - traktorjski in konjski - prodam. Martin Tomažin, Smednik 6, 68274 Raka.

MLATILNICO znamke „Schicht“, skoraj novo, na gumi kolesih, ki zelo dobro čisti, prodam. Albin Jarc, Dol. Globodol 16, Mirna peč.

NAKLADALNO PRIKOLICO prodam. Tone Prijatelj, Dobruška vas 2, Škocjan.

KOŠO od traktorja Lanz nujno prodam. Franc Velič, Izvir 3, Cerklje ob Krki.

GRABLJE Maraton za BCS, skoraj nove, ugodno prodam. Niko Vrličnič, Bojanci 35, 68344 Vinica.

PRODAM

PRODAM barvni televizor. Praproče 7, Straža.

LES ZA OSTREŠJE - nerazrezani, prodam. Ponudbe pod šifro: „8 M“.

ZAGO STIHL 041-AV, v dobrem stanju, prodam. Slavko Habinc, Kremen 20, Krško.

210 kom sive betonske strešne opeke „Strešnik“ prodam po nižji ceni. Informacije popoldan na telefon 21-368.

UGODNO PRODAM rabljen hladilnik in italijanski otroški voziček. Telefon 25-128.

REGAL za dnevno sobo prodam. Zobarč, Ragovska 9, Novo mesto, telefon 22-074.

PRODAM enoosno prikolico (5 t) za 2 M in dvoosno. Alojz Bambič, Šmalčja vas 27, Sentjerne.

OTROŠKO POSTELJICO z jogijem poceni prodam. Telefon 24-853. 68 m2 klasičnega parketa (jesen) prodam. Cena 500 din za m2. Radej, Glavni trg 23, Sevnica.

HLADILNO VITRINO s šankom poceni prodam. Gostilna JUNKO Kostanjevica, telefon 69-716.

RABLJEN PRALNI STROJ poceni prodam. Telefon 25-109.

PONY KOLO ugodno prodam. Prisojna pot 8, Novo mesto.

RABLJEN PRALNI STROJ prodam za polovično ceno. Šmihel 44, Novo mesto.

BRAKO prikolico prodam. Informacije popoldan na telefon 23-829.

KRAVO s teletom prodam. Bartelj, Jablan 41, Mirna peč.

KONJA, stara 7 let prodam. Zonta, Potov vrh 4, Novo mesto.

MLADE PSICKE nemške ovčarje prodam. Anton Bercko, Soteska 26, Straža.

PRODAM dobro ohranjeno italijansko hojco, okroglo stajico in grelec za stekleničke. Telefon 24-768.

LESENO BARAKO - NOVO (280 x 280), vse iz obžaganega lesa prodam. Jože Kastelic, Ragovska 7, Novo mesto.

KUPIM

KUPIM starejši tip UNIMOG in rabljene gume (16 x 700) ali 750. Alojz Bambič, Šmalčja vas 27, Sentjerne.

OTROŠKI SPORTNI VOZIČEK kupim (žametni). Tel. (068) 21-009.

POSEST

STANOVANJSKO HIŠO, zgrajeno do prve faze, v bližini Novega mesta, prodam. Naslov v upravi lista (3370/81).

ZELO UGODNO PRODAM 20 arov za vikend na Bujniku pri Malkovcu, od tega 5 arov ročno preragulano. Dostop z vsakim prevoznim sredstvom, ob parceli je elektrika in voda. Informacije na železniški postaji Sevnica.

PARCELO, primerno za vinograd in gradnjo vikenda v Homu pri Sentrupertu prodam. Cesta je poleg. Alojz Kastelic, Dol. Ponikve 29, Trebnje.

NOVO HIŠO (7 x 8) Brezovska gora - Leskovec, z vinogradom cca 500 trt in sadovnjakom (120 dreves), zvinked ali družinsko hišo ugodno prodam. Ponudbe na telefon (041) 447-324 od 7. do 14. ure, ali na (041) 674-516.

MANJŠE POSESTVO na Bizelskem prodam. Telefon (068) 68-114.

ENONADSTROPNO HIŠO z vrtom na Viniški 13, Crnomelj, prodam. Interesenti naj se ogledajo na naslov Antonija Loyer, Route D' Ailly 36 Montdidier 80500, Francija.

RAZNO

ZA POMOČ IN DRUŽABNIŠTVO starejši ženi iščem žensko starosti od 50 do 60 let, kateri nudim brezplačno stanovanje, hrano in plačilo po dogovoru. Ponudbe poslati na naslov Magda Rifej, Paderšičeva 6, Novo mesto.

Osamljen moški srednjih let, povratnik iz tujine, miren, urejen, nealkoholik - išče žensko, upokojenko, ki potrebuje pomoč, lahko tudi z manjšo kmetijo. Ponudbe pod šifro: „SRECA“.

IŠČEM varstvo za 15 mesecev starega otroka v dopoldanskem času v Novem mestu. Slobodan Ivanjič, Ulica talcev 12, Novo mesto.

NA DOM SPREJMEM kakršnokoli ročno delo, primerno za žensko (stancanje ipd.). Telefon 25-626.

KORUZO ZA KRMO zamenjam za prašiča. Dogovor po telefonu vsak dan od 16. ure dalje na (068) 21-619.

DRAGI MAMI, babici in prababici Mariji Pavlič iz Orehovice 13 iskrene čestitke za 70. rojstni dan in god. Se mnogo let zdravja ji želijo hčerke, sinova, 15 vnukov in 4 pravnuki.

UOBVESTILA

SNEGOBRANE ZA VSE VRSTE KRITIN, ki jih lahko sami montirate, dobite v delavnici DANETA MIŽIGOJA, CKZ 25, 68270

CESTITKE

DRAGI MAMI, babici in prababici Mariji Pavlič iz Orehovice 13 iskrene čestitke za 70. rojstni dan in god. Se mnogo let zdravja ji želijo hčerke, sinova, 15 vnukov in 4 pravnuki.

UOBVESTILA

SNEGOBRANE ZA VSE VRSTE KRITIN, ki jih lahko sami montirate, dobite v delavnici DANETA MIŽIGOJA, CKZ 25, 68270

DRAGI MAMI, babici in prababici Mariji Pavlič iz Orehovice 13 iskrene čestitke za 70. rojstni dan in god. Se mnogo let zdravja ji želijo hčerke, sinova, 15 vnukov in 4 pravnuki.

UOBVESTILA

SNEGOBRANE ZA VSE VRSTE KRITIN, ki jih lahko sami montirate, dobite v delavnici DANETA MIŽIGOJA, CKZ 25, 68270

DRAGI MAMI, babici in prababici Mariji Pavlič iz Orehovice 13 iskrene čestitke za 70. rojstni dan in god. Se mnogo let zdravja ji želijo hčerke, sinova, 15 vnukov in 4 pravnuki.

UOBVESTILA

SNEGOBRANE ZA VSE VRSTE KRITIN, ki jih lahko sami montirate, dobite v delavnici DANETA MIŽIGOJA, CKZ 25, 68270

DRAGI MAMI, babici in prababici Mariji Pavlič iz Orehovice 13 iskrene čestitke za 70. rojstni dan in god. Se mnogo let zdravja ji želijo hčerke, sinova, 15 vnukov in 4 pravnuki.

KRSKO in v vseh železnicah in trgovinah z gradbenim materialom.

12, 13, 14, 15 in 16-colske nove gumi vozove, za konjsko, volovsko ali traktorsko vprego prodam. Delamo tudi vse vrste traktorskih prikolic in osovine za traktorske prikolice. Dostava na dom po dogovoru. Priporočila se STANE BULC, Jurčkova pot 73, Ljubljana-Rakovnik.

MONTAŽA STROPNIH IN STENSKIH LESNIH OBLOG, montaža pohištva, adaptacija podstrešij in podstrešnih stanovanj. Naročila na telefon (068) 22-687 od 6. do 8. ure in od 18. do 20. ure.

CENJENE GOSTE OBVEŠČAM, da bosta gostilna in kegljišče pri HENRIKU v Loški vasi zaprta zaradi letnega dopusta od 10. 8. do 10. 9. 1981. Henrik Kocjančič.

CENJENE STRANKE OBVEŠČAM, da bo Ekspres čevljarstvo Rudolf Cikaneč zaprto zaradi letnega dopusta od 17. 8. do 7. 9. 1981.

IZDELUEM IN MONTIRAM več vrst lesnih oblog in ladijskih podov, s svojim in vašim materialom. Janez Kramarič, Jerebova 14, Novo mesto, telefon 23-197.

PREKLECI

ANDREJ SENICA, Trnovec 3, strogo prepovedujem uporabo moje poti mimo mojega gospodarskega poslopja vsem, ki imajo kakršnekoli opravke z Alojzom Skobernetom iz Trnovca. Enako velja za Karla in Marijo Regan in ostale člane obeh družin. Kdor tega preklica ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal in zahteval za vsak prekršek 1000 din v korist inštituta za boj proti raku.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 24. do 31. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Cvetka Sodce iz Bizelske vasi - Marjana, Meta Novak iz Sentlenarta - Andreja, Marija Bratelj iz Brateljev - Snježana, Dragica Turčič iz Klanjca - deklico, Angela Knez iz Sevnice - Marcela, Ana Gojevič iz Brdovca - Roberta, Marija Kosem iz Mosteca - Mojca, Jagoda Botički iz Drenja - Roberta. ČESTITAMO!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 24. do 31. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Cvetka Sodce iz Bizelske vasi - Marjana, Meta Novak iz Sentlenarta - Andreja, Marija Bratelj iz Brateljev - Snježana, Dragica Turčič iz Klanjca - deklico, Angela Knez iz Sevnice - Marcela, Ana Gojevič iz Brdovca - Roberta, Marija Kosem iz Mosteca - Mojca, Jagoda Botički iz Drenja - Roberta. ČESTITAMO!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 24. do 31. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Cvetka Sodce iz Bizelske vasi - Marjana, Meta Novak iz Sentlenarta - Andreja, Marija Bratelj iz Brateljev - Snježana, Dragica Turčič iz Klanjca - deklico, Angela Knez iz Sevnice - Marcela, Ana Gojevič iz Brdovca - Roberta, Marija Kosem iz Mosteca - Mojca, Jagoda Botički iz Drenja - Roberta. ČESTITAMO!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 24. do 31. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Cvetka Sodce iz Bizelske vasi - Marjana, Meta Novak iz Sentlenarta - Andreja, Marija Bratelj iz Brateljev - Snježana, Dragica Turčič iz Klanjca - deklico, Angela Knez iz Sevnice - Marcela, Ana Gojevič iz Brdovca - Roberta, Marija Kosem iz Mosteca - Mojca, Jagoda Botički iz Drenja - Roberta. ČESTITAMO!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 24. do 31. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Cvetka Sodce iz Bizelske vasi - Marjana, Meta Novak iz Sentlenarta - Andreja, Marija Bratelj iz Brateljev - Snježana, Dragica Turčič iz Klanjca - deklico, Angela Knez iz Sevnice - Marcela, Ana Gojevič iz Brdovca - Roberta, Marija Kosem iz Mosteca - Mojca, Jagoda Botički iz Drenja - Roberta. ČESTITAMO!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 24. do 31. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Cvetka Sodce iz Bizelske vasi - Marjana, Meta Novak iz Sentlenarta - Andreja, Marija Bratelj iz Brateljev - Snježana, Dragica Turčič iz Klanjca - deklico, Angela Knez iz Sevnice - Marcela, Ana Gojevič iz Brdovca - Roberta, Marija Kosem iz Mosteca - Mojca, Jagoda Botički iz Drenja - Roberta. ČESTITAMO!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 24. do 31. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Cvetka Sodce iz Bizelske vasi - Marjana, Meta Novak iz Sentlenarta - Andreja, Marija Bratelj iz Brateljev - Snježana, Dragica Turčič iz Klanjca - deklico, Angela Knez iz Sevnice - Marcela, Ana Gojevič iz Brdovca - Roberta, Marija Kosem iz Mosteca - Mojca, Jagoda Botički iz Drenja - Roberta. ČESTITAMO!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 24. do 31. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Cvetka Sodce iz Bizelske vasi - Marjana, Meta Novak iz Sentlenarta - Andreja, Marija Bratelj iz Brateljev - Snježana, Dragica Turčič iz Klanjca - deklico, Angela Knez iz Sevnice - Marcela, Ana Gojevič iz Brdovca - Roberta, Marija Kosem iz Mosteca - Mojca, Jagoda Botički iz Drenja - Roberta. ČESTITAMO!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 24. do 31. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Cvetka Sodce iz Bizelske vasi - Marjana, Meta Novak iz Sentlenarta - Andreja, Marija Bratelj iz Brateljev - Snježana, Dragica Turčič iz Klanjca - deklico, Angela Knez iz Sevnice - Marcela, Ana Gojevič iz Brdovca - Roberta, Marija Kosem iz Mosteca - Mojca, Jagoda Botički iz Drenja - Roberta. ČESTITAMO!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 24. do 31. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Cvetka Sodce iz Bizelske vasi - Marjana, Meta Novak iz Sentlenarta - Andreja, Marija Bratelj iz Brateljev - Snježana, Dragica Turčič iz Klanjca - deklico, Angela Knez iz Sevnice - Marcela, Ana Gojevič iz Brdovca - Roberta, Marija Kosem iz Mosteca - Mojca, Jagoda Botički iz Drenja - Roberta. ČESTITAMO!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 24. do 31. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Cvetka Sodce iz Bizelske vasi - Marjana, Meta Novak iz Sentlenarta - Andreja, Marija Bratelj iz Brateljev - Snježana, Dragica Turčič iz Klanjca - deklico, Angela Knez iz Sevnice - Marcela, Ana Gojevič iz Brdovca - Roberta, Marija Kosem iz Mosteca - Mojca, Jagoda Botički iz Drenja - Roberta. ČESTITAMO!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

DELAVCA za zidarska dela ali polaganje kamna zaposlim. Anton Hrovat, K Roku 3, Novo mesto, telefon 22-970.

STANOVANJA

SOBO oddam dvema fantoma. Irča vas 3, Novo mesto.

SOBO išče zakonski par brez otrok. Možno enoletno predplačilo. Fani Japič, Gomnišče 15, Škofljica pri Ljubljani.

ZAMENJAVA STANOVANJA NOVO MESTO - ZAGREB! Dvo-sobno stanovanje (68 m2) v centru Novega mesta, s telefonom, zamenjam za ustrezno ali manjše v Zagrebu. Informacije po telefonu (041) 685-851 vsak dan.

MLAD PAR išče podnajemniško sobo ali stanovanje v Trebnjem ali okolici. Možnost predplačila. Naslov v upravi lista (3368/81).

ZA DOBO DVEH LET najemam garsonjero ali manjše stanovanje v Novem mestu. Možnost predplačila. Telefon 23-311 int. 80 (IMV) ali naslov v upravi lista (3369/81).

LASTNIŠKO TRISOBNO STANOVANJE v Novem mestu, z garažo, centralno ogrevanje in telefonom, vse v odličnem stanju zamenjam za manjše v Novem mestu ali bližnji okolici. Poizve se pri Jožetu Zupančiču, Nad mlini 42, Novo mesto, telefon 25-724.

Motorna vozila

TOVORNI AVTO FAP kiper, Zastava 101 in kason kiper komplet prodam. Jože Cvelbar, Stara vas 2, Škocjan, tel. (068) 85-264.

FIAT 124 prodam. Žitnik, Adamičeva 49, Novo mesto.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Logan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Bojan Budja, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Tehnični urednik Priloge: Dušan Lazar. Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 10 din. Letna naročnina 380 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 760 din - Za inozemstvo 760 din ali 26 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustreza druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna dolenjska banka Novo mesto).

OGLESI: 1 cm višine v enem stolpcu 200 din, 1 cm na določeni strani 300 din, 1 cm na prvi strani 400 din. Vsak mali oglas do 10 besed 80 din, vsaka nadaljnja beseda 8 din - Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 12 od 1. 4. 1981 - Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1981) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 - Naslov uredništva 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov uprave: Jenkova 1, p. p. 33, tel. (068) 22-365 - Naslov ekonomske propagande in malih oglasov: Glavni trg 3, p. p. 33, telefon (068) 23-611 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vrčamo - Časopisni stavek, filmi in prelom DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto - Barvni film in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 10 din. Letna naro

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je zapustila po hudi in dolgotrajni bolezni naša sestra, teta in botra

SIMONA URBANČIČ

z Blance 19

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so jo obiskovali v domu v Sevnici in jo tolažili v njenih težkih trenutkih, za izrečeno sožalje in za vsestransko pomoč v hiši. Zahvaljujemo se organizaciji Zveze borcev Blanca in Sevnica, gasilskemu društvu Blanca in Sevnica ter civilni zaščiti, ki so spremljali s prapori in vencji. Iskrena hvala za izrečene poslovilne besede tov. Lopatcu, Cilki Sovdat in Vinku Hercegu. Zahvaljujemo se tudi osebju doma v Sevnici, še posebej dr. Helapiju, ki so ji v vsaki minuti pomagali v njeni težki bolezni. Hvala župniku za opravljeni obred ter vsem za številne vence in cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoci: sestre Marija, Ida, Terezija, Sabina ter Dragica z družinami, nečaki in nečakinje ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

JANEZ KOTNIK

iz Čilpaha pri Trebelnem

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so se poklonili njegovemu spominu na domu, mu poklonili vence in cvetje, nam izrazili sožalje ter pokojnega spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala kolektivom Treles Trebnje, PTT Ljubljana, Geološkemu zavodu Ljubljana, GD Štatenberk, pevcem za zapete žalostinke in župniku za opravljeni obred. Vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Lojzka, hčerka Cvetka, sinovi Lojze, Polde, Ivan z družinami, sin Jože in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob tragični in nenadomestljivi izgubi našega nadvse ljubljenega sina in brata

TONIJA ŠTANGLJA

roj. 1962
iz Gotne vasi 75

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečeno sožalje in sočustvanje v teh težkih trenutkih ter za podarjene vence in cvetje. Posebna zahvala mladini Gotne vasi in kolegom iz okoliških vasi, Miri Koblar za poslovilni govor ob odprtem grobu, Milanu Agniču in družini Turk za izkazano pomoč, „Novolesu“ iz Gotne vasi, „Dolenjki“ – trgovini „Usnje“ in upravi za družbene prihodke SO Novo mesto za podarjene vence ter za materialno pomoč pokojnikovih sodelavcev. Lepa hvala duhovniku za opravljeni obred ter pevcem za lepo zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi, ki so ga imeli radi

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

LUDVIK POJE

iz Lazca 21

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izraženo sožalje, podarjene vence in cvetje, hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi poslednji poti. Posebno zahvalo smo dolžni vaščanom Lazca za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Lepo se zahvaljujemo tov. Kaliču za poslovilne besede, duhovniku za opravljeni obred in pevskega zboru iz Loškega potoka.

Žalujoci: žena Marija, hčerke Darinka, Marta, Marija z družinami, Lojzka, Alijana, ter sinovi Stanko, Ludvik in Miran ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

29. 7. 1981 je po hudi bolezni umrl

DAMJAN VAHEN - SVETINOV

Po poslovilni svečanosti v Kapelah smo žaro položili v družinski grob na ljubljanskih Žalah. Zahvaljujemo se vsem, ki so mu lajšali zadnje ure življenja, in vsem krajanom ter organizacijam, ki so se tako lepo in v tolikšnem številu poslovlili od njega.

Sin Damjan z družino in sorodniki

Kapele, dne 5. 8. 1981

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega moža in očeta

ALOJZA DEBELJAKA

iz Loškega potoka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam ob težkem trenutku stali ob strani. Posebno zahvalo smo dolžni OZD RIKO Ribnica, OZD Saturnus TOZD Avtooprema Loški potok, ZKGP TOZD Jelenov žleb, Zdravstvenemu domu Ribnica in vsem darovalcem cvetja.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Naša sestra

ANICA BAJUK

iz Novega mesta

je bila deležna v bolnici skrbne nege in vsestranske zdravstvene pomoči. Ob pogrebu ste ji izkazali spoštljivo človeško in verno pozornost v velikem številu. Kot znanci in sosede ste bili s pokojno že v življenju povezani in ji bili vselej v vsestransko pomoč in oporo, v težkih dneh ste bili tudi nam dobri. Hvala za dejavno ljubezen, izkazovano njej, ko je bila še zdrava, in za človekoljubno pomoč, ko je zbolela. Hvala za vse, kar ste povedali s poklonjenim cvetjem in osebno navzočnostjo, molitvijo in pesmijo. Hvala vsem za vaše sočutje.

Vsi njeni

Novo mesto, avgust 1981

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga in skrbna sestra in teta

IVANA LAHNE

iz Klenovika 11, Skočjan

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in dobrim vaščanom za pomoč. Posebna zahvala pa velja osebju internega oddelka ter dr. Fornazariču v času njene bolezni. Zahvaljujemo se ZB Skočjan za venec in župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci domači

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

IGNACA ZAGORCA

iz Šentjerneja

se iskreno zahvaljujemo prav vsem, ki so počastili njegov spomin, mu darovali vence in cvetje, nam izrazili ustno ali pisno sožalje in ga v tako velikem številu spremili na njegov zadnji dom. Hvala sorodnikom za pomoč, duhovniku za lepo opravljeni obred in gasilec ter godbi za spremstvo.

V žalosti: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, sestre in tete

MARIJE POLJANEC

iz Tržišča 37

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom – vaščanom ter ostalim, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se govorniku za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevcem in gasilec. Posebno zahvalo izrekamo vsem, ki ste jo tako številno spremili na njeni prerani zadnji poti. Najlepša hvala tudi župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni!

Tržišče, Senovo, Ljubljana, WSA

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža, ata, starega ata, brata in strica

ENGELBERTA HROVATA

iz Boštanja

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, darovali cvetje, vence, in mnogim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, ter duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Marija, otroci Sandi, Silvo in Marija z družinami in Berta, brat in sestri ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

JOŽEFE POLDAN

iz Krške vasi

se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem za nesebično pomoč, darovano cvetje in vence ter izraze sožalja in vsem, ki so z nami sočustvovali v najtežjih trenutkih in jo tako številno spremili na njeni zadnji poti. Hvaležni smo za izredno pozornost kolektivu IMV Novo mesto in pevcem iz Krške vasi za zapete žalostinke. Vsem in za vse še enkrat najlepša hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

MARIJE LOZAR

iz Gradaca 51

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, ji darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo tov. Zofiji Bajc za poslovilne besede, župniku za opravljeni obred ter metliški godbi.

VSII NJENI

„Nismo vsega zajedli“

Ko v teh vročih in soparnih dneh dvigamo kozarce z osvežilnimi piščanci, katerih velik del v jugoslovanskem merilu izdelava prav mirenska „Dana“, niti ne pomislimo, komu se lahko zahvalimo, da piščance redno prihajajo na mize gostiln ali domov. Smo pač navajeni, da nekatere zadeve potekajo nekako same od sebe. Vendar pa je res, da je treba v to proizvodnjo vložiti veliko truda, še več pa pravega organizacijskega smisla, saj je vse vezano prav na konico v vročih poletnih dneh. Da vse v redu poteka, skrbi Danin direktor Avgust Gregorčič in njegov kolektiv, ki v zadnjem času beleži vse več uspehov. Nemalo jih je dosegel prav v času njegovega vodstva.

V Dani, kjer je začel združevati delo leta 1966, pa ni začel kot direktor. Opravljal je različna dela v proizvodnji, komercialni, proizvodno tehnični sektorju; leta 1972 je postal direktor za mirenske delovne organizacije. Tako kot je skrbel za razvoj delovne organizacije, kjer je gledal predvsem v prihodnost, je gradil tudi svoj osebni razvoj. Ni bil zadovoljen „samo“ s srednjim kmetijsko šolo, ki jo je opravil v Mariboru, to izobrazbo pa oplenil v trebanjski kmetijski zadruzi. Študiral je še na biotehnični fakulteti, kjer je opravil diplomsko prvo stopnjo, potem pa nadaljeval študij na kranjski visoki šoli za organizacijo dela. Letos junija je svoje izobraževanje nekako zaključil z magistrskim iz poslovnih organizacijskih znanosti, ki ga je opravil na ljubljanski ekonomski fakulteti. Zanimivo poglavje v njegovem življenju pa ni

samo velika želja za večjo izobrazbo, ampak tudi njegovo politično delo. Nikoli se ga ni branil, nikoli pa tudi ni nameraval za vsako ceno ostati v njem. Tako je dal svoj delež trebanjskemu izvršnemu svetu, potem pa se je vrnil v tovarno, kjer lahko v polni meri uveljavlja znanje iz svoje stroke.

„Dana je glede na sedanji gospodarski položaj kar do bro stoječa firma,“ pravi direktor Gregorčič. Tako na domačem kot na zunanjih trgih je po naših izdelkih vse večje povpraševanje. Največje uspehe pa beležimo v izvozu. To je po eni strani zaslug sedanjega velikega povpraševanja, po drugi pa tudi zaradi izjemne delavnosti delavcev v Dani. Že vsa leta doslej smo tovarno gradili z veliko požrtvovalnostjo, saj delavci nismo vsega zajedli, kar so ustvarili. Veliko smo vlagali v nadaljni razvoj, kar se nam danes obrestuje. No, doseženih rezultatov tudi danes ne zapravljamo, saj je prav pri nas mogoče opaziti, da delavci delajo, kot bi bila tovarna njihova. In to se jim v zadnjem času pozna tudi pri osebnih dohodkih, ki so v primerjavi s prejšnjimi suhi mi leti in razmeroma težkimi delovnimi pogoji v zadnjem času spet narasli.“

Vse to, kar so v Dani v zadnjih letih dosegli, in sedanji ugodni rezultati zagotavljajo, da bomo v naslednjih letih iz te tovarne še dobivali kvalitetne proizvode. Nemalo zaslug za to pa ima Avgust Gregorčič, ki je ravno tako kot njegovi delavci čutil, da je prihodnost zagotovljena le ob predanem in visoko strokovnem delu. J. SIMČIČ

Vsi več kot zadovoljni

2.000 gledalcev na motokrosu na Brezjah, ki ga je izvedel AMK Dolenjska — Zmagali Majerle, Frangež in Avbelj

S četrtem mestom v kategoriji do 250 ccm Antona Žvana ter gladko tekočim tekmovanjem v motokrosu za republiško prvenstvo, ki ga je na progi Brezje pred okoli 2.000 gledalci preteklo nedeljo pripravil mlad avto moto klub Dolenjska iz Dolenjskih Toplic, so se funkcionarjem in številnim članom tega kluba izpolnila skoraj vsa pričakovanja. Ob pomoči AMD Bela krajina jim je uspelo, da so dostojno predstavili komaj dveletno delo na tem področju, zaslug za to pa gre zlasti Francu Darovcu, Jožetu Tomljetu,

Francu Žvanu in mnogim drugim članom, ki so pripomogli, da je prireditev v celoti uspela.

Sicer pa so bili na dirki doseženi tihi rezultati: v kategoriji do 50 ccm je zmagal mladi in obetajoči Tomaž Majerle (Bela krajina), drugi je bil Jeklin (Tolmin), tretji pa Jakopič (Bled). V kategoriji do 125 ccm so prva tri mesta zasedli Frangež (Ptuj), Cede (Velenje) in Leban (Tolmin). V kategoriji do 250 ccm pa je bil vrstni red takle: Avbelj in Osenk oba (Lukovica), tretji Obreht (Orehova vas).

TEKOČE TEKMOVANJE — Na dirki za motokros v Črnošnjicah je AMK Dolenjska potrdil, da je sposoben organizirati tudi prireditev republiškega ranga. Hkrati se je na tekmovanju izkazal tudi domači tekmovalci Anton Žvan, kar bo gotovo pripomoglo k razvoju tega športa na ožjem območju Dolenjske. (Foto: J. S.)

USPEH DOMAČINA — Tomaž Majerle, član AMD Bela krajina (v sredini), je v kategoriji do 50 ccm prepričljivo zmagal v obeh vožnjah in si priboril zlat lovorjev venec. Ob njem sta drugo oz. tretje uvrščena Robert Jeklin iz Tolmina in Sandi Jakopič z Bleda. (Foto: M. Klinc)

Merili so se v oranju in košnji

Na kmečkem dnevu v Cerkljah so tekmovali orači in kosci iz Posavja

Prireditev kmečkega dneva v Cerkljah ob Krki je v nedeljo privabila mlado in staro iz ravninskih in hribovskih vasi.

Dopoldne so se pomerili traktoristi, tri ekipe mladih združnikov, ena iz Krškega in dve iz Brežic. Preizkusu iz teorije je sledila spretnostna vožnja na dvorišču posestva brežiške Agrarie, nato pa oranje na bližnji njivi. Ocenjevalci so sprti spremljali širino brazd, smer oranja, izravnano krone, razmrvenost setvišča, odpiranje in zaključek brazde ter splošni videz. Prvo mesto je osvojila ekipa Agrokombinata iz Krškega. Najbolj se je odrezal Tone Kodrič. Drugi je bil Marjan Jurečič in tretji Alojz Colarič. Ekipa bo zastopala Posavje na republiškem tekmovanju.

Popoldne se je v košnji pomerilo

SENTJERNEJ: 24 UR NOGOMETA

Sentjernejski hipodrom se bo v petek in soboto, 21. in 22. avgusta, začelo odpovedati svojemu poslanstvu, saj bo namesto iskrivih konjičev gostil malo manj iskrive, a zato vztrajnejše nogometne iz Novega mesta in Sentjerneja, ki se bodo pomerili v doslej na Dolenjskem najdaljši tekmi. Od prvega sodniškega žvižga v petek ob 18. uri pa do konca tekme bo potekalo kar 24 ur, na igrišču pa se bo zamenjalo in vrstilo kar 56 nogometašev. Vsi, ki se hočejo o verodostojnosti tega obvestila prepričati na lastni koži, so omenjena dneva vabljene v Sentjerneju, saj bo 24 ur nogometa spremljala tudi 24-urna veselica in zanimivo bo ugotavljati, kje se bodo najprej pojavili znaki utrujenosti.

Pokrovitelja prireditve sta ZTKO Novo mesto in sentjernejska Iskra.

Orjejo bolje kot nekdanj

Tekmovalo je 30 dolenjskih traktoristov

V soboto je bilo na Grabnu pri Novem mestu regijsko traktorsko tekmovanje, ki so ga organizirali KZ Krka Novo mesto, KZ Trebnje in Društvo kmetijskih strojnikov. Nastopilo je 23 tekmovalcev iz novomeške 7 iz trebanjske občine. Pomerili so se v oranju in spretnostni vožnji. To je bilo hkrati tudi izbirno tekmovanje za uvrstitev na republiško prvenstvo, ki bo 28. in 29. avgusta v Gornji Radgoni.

V uvodnem govoru je direktor KZ Krka inž. Miha Krhin poudaril pomen tekmovanj oračev, predvsem za vzgojo mladih. Slovenija dosega namreč v primerjavi s kmetijsko razvitimi deželami polovične pridelke, vzrok za to pa je tudi v slabem oranju. V zadnjih 10 letih se je število traktorjev in drugih kmetijskih strojev pri nas izredno povečalo, saj imajo kmetje po 1 traktor na 7,5 ha obdelovalne zemlje. Vendar je za delo s stroji potrebno znanje, ki je za naše razmere premajhno. Zato je pomen traktorskih tekmovanj toliko večji, saj povečuje strokovno osveščenost kmetovalcev.

V soboto so v pravi avgustovski vročini tekmovalci pokazali napredek v kakovosti oranja glede na prejšnja leta.

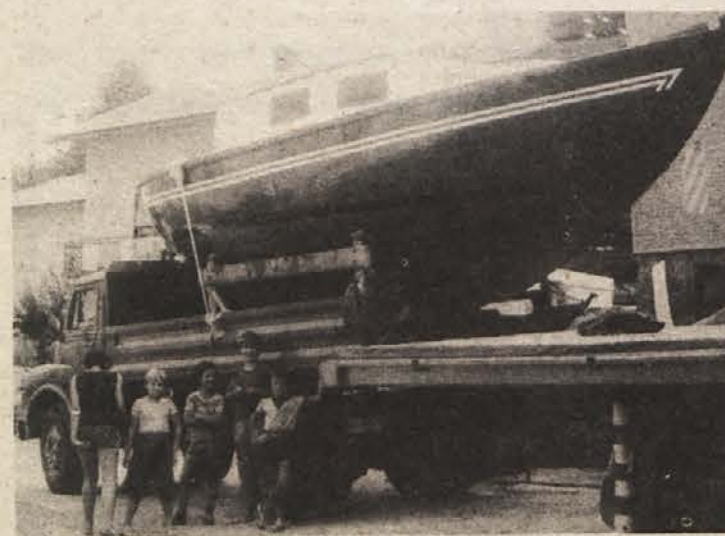
Najboljši, ki bodo zastopali Dolenjsko na republiškem prvenstvu so: (zadružnice) Marinka Medle, Anica Skrbina (obe KZ Krka), Anica Znidaršič (KZ Trebnje), (člani) Franc Zalokar, Janez Miklič (oba KZ Krka) in Vid Knez (KZ Trebnje); (mladi združniki) Marjan Miklič (KZ Krka), Franc Pust (KZ Trebnje), Rudi Ozimek (KZ Trebnje).

T. STARIC

14 tekmovalcev. Spremljalo jih je navdušeno spodbujanje številnih navijačev, ki so se zbrali onstran žice, s katero so omejili parcelo za kosce. Tudi številni kopalci so si z bližnjega obrežja Krke prišli ogledat nenačakovano tekmovanje. Rezultate so razglasili dve uri pozneje na veseliščnem prostoru pred gasilskim domom, kjer so si obiskovalci pridno gasili žejbo ob zvokih Hervolovega ansambla. Navijači lanskega zmagovalca Dušana Bukovinskega s Koritnega so imeli tudi tokrat priložnost, da so temu koscu čestitali

za najboljši rezultat. Drugi je bil Franc Kodrič iz Premagovca na Gorjancih, tretji pa kmet Ivan Golob iz Dolnje Pirošice.

Za smeh in zabavo je med tekmovanjem koscev najprej poskrbel Franc Vodopivec iz Mraševega. Že po nekaj zamahih si je premislil in odvrzel koso, tedaj pa ga je zamenjal gledalec Franc Vintar iz Črešnjic. Tudi on ni vzdrl do konca. Na njegovo mesto je vskočil navijač Franc Lajkovič in dokončal košnjo ob veselošnem veselju občinstva. JOŽICA TEPPEY

NA MORJE — Minuli teden se je za vedno odpravila na morje blizu 8 metrov velika motorna jadrnica „Bauka“, ki jo je v Straži pri Novem mestu iz ferocementa „sezidal“ Aleš Kulovec. Plovilo, v katerega je vloženo nekaj tisoč ur dela, bo opremljeno z jaborom in jadrni prihodnje leto, zaenkrat pa odlično plove s Tomosom 10, postavljenim v jasek. V Novem mestu gradijo še dve ferocementni in eno leseno jahto. Na sliki: slovo vaških otročaje od „ta velikega“ čolna Kulovečevega strica. (Foto: M. Bauer)

„Pony go cart,“ s Hrasta

Mitja Brunskole, 13-letnik s Hrasta, si je iz pony ekspresa naredil vozilo na štirih kolesih

Sredi počitnic je mlajši Brunskoletov sin s Hrasta, 13-letni Mitja, začel vstajati zgodaj zjutraj. Tudi čez dan ga je bilo bolj malo videti. Domači so se navadili, da gre, če ga res potrebujejo, dobijo v kovačiji njegovega pokojnega starega očeta. Tam je Mitja, ki bo v začetku prihodnjega meseca začel hoditi v 7. razred metliške osemletke, več dni vneta varil in vrtil, sad tega dela pa je nekakšen križanec med pony ekspresom in go cartom, s katerim se sedaj Mitja vozi po vasi.

„Videl sem načrt za go cart in

sklenil, da bom iz pony ekspresa naredil vozilo na štirih kolesih,“ je povedal Mitja, ki ima sploh veselje do takega dela in je med drugim iz kolesa naredil tandem, se pravi kolo za dva. Očitno pa se „konstruktor“ Mitja ni prevzel in ne preceňuje svojih sposobnosti in ve, da njegov „pony go cart“ ni voziko brez napak in pomanjkljivosti; zato je za sedež pritril precej velik zaboj, v katerem s seboj vozi orodje. Res ne bi bilo lepo, če bi se od doma hrupno odpejal, nazaj bi moral vso zadevo pa pririniti.

MLADI KONSTRUKTOR — Mitja Brunskole s Hrasta si je iz pony ekspresa naredil vozilo na štirih kolesih. Kupil je še dva kolesa, vse ostalo pa je naredil sam.

Nagrajevanje pogruntavščin

V delovni organizaciji Hitrotkal so imeli umne može, vendar je malokdo od njih pogruntal na svojem delovnem mestu kaj takšnega, kar bi koristilo proizvodnji, prodaji in končno blagajni delovnega človeka.

Pa je zato rekel direktor vseh direktorjev na sestanku kolegija: „Tako ne gre več. Na vsak način je treba spodbuditi inovatorje, ljudje naj mozgajo, kaj bi se dalo poenostaviti, katere proizvodne postopke skrajšati. Poglejte: v konkurenčnem Hitrošivju jih je trikrat manj, pa so letos štirje njihovi delavci prejeli repiško občinsko priznanje za novosti. Pri nas pa...“ Ni dokončal stavka, ker se je pojavila na vratih svetlolasa tajnica, ki je obvestila:

„Tovariš generalni, telefon!“

Poziv direktorja vseh direktorjev k ustvarjalnosti se je razširil najprej po pisarnah,

kamor ustne informacije hitro prodro, potem pa še do ušes neposrednih proizvajalcev, ki dobe obvestila napisana na A 4 formatu in izbešana na oglasnih deskah.

Ko je Jože Farbič prebral zapisane misli direktorja vseh direktorjev, da je treba še tako skromen izum primerno nagraditi, je vzkliknil:

„Imam ga!“

Po mesecu dni je ves Hitrotkal govoril samo še o Jožetu Farbiču, in babnice so vedele povedati na vsakem koraku, da bo potegnil Jože Farbič masne denarje, ker je skrajšal postopek barvanja rdečih nogavic s petnajst minut samo na osem. Direktor vseh direktorjev je izpostavil Farbičev primer pred člani kolegija, rekoč: „Pa je krenilo.“ Ugovarjati je hotel le vodja tozda rdečih nogavic tovariš Bojič, češ da je postopek barvanja rdečih nogavic po Farbičevi metodi res krajši

KOSCI NA TEKMOVANJU V CERKLJAH — Dober čas je bil premalo za zmago. Odločilna je bila tudi poravnost redi, enakomernost reza in čistoča košnje. (Foto: Jožica Teppey)

DOM POKLEŠKIH GASILCEV

Člani prostovoljnega gasilskega društva Poklek že nekaj let gradijo gasilski dom. Delali so pač, kot jim je dopuščalo malo denarja, in dobili lep dom. Ta bo postal osrednje družbeno in družabno središče vasi in okolice v kozjanskih hribih. Slavnostna otvoritev bo v nedeljo, 16. avgusta.

Steklina grozi

O določbah za ravnanje s psi, da bo zaščita proti steklini boljša

Steklina se širi po Sloveniji. Da bi preprečili njeno ogrožanje tudi na območju Dolenjske, je nujno, da se lastniki psov držijo določb v zvezi z rejo psov. Najvažnejše so te:

— Vsako gospodinjstvo lahko redi le enega psa. Izjemoma ima posameznik lahko več psov, vendar si mora za to pridobiti dovoljenje pristojnega veterinarskega organa.

— Posesnik je dolžan psa prijaviti za vpis v register psov, ko je pes star tri mesece. Rok prijave je 8 dni po nabavi.

— Posesnik je dolžan v treh dneh prijaviti, če je pes poginil, če je izgubil ali če se je z njim pripetilo kaj važnejšega. Pri oddaji psa mora vedeti, komu ga je oddal. Če pes pogine, je potrebno pasjo znamkico vrniti veterinarskemu zavodu, ki jo je izdal.

— Psi morajo biti obvezno privezani tudi v času brez kontumaca.

— Ko pes dopolni štiri mesece starosti, ga je treba obvezno cepiti proti steklini.

— Pasjo znamkico, ki jo pes dobi ob cepljenju, mora imeti na ovrtnici.

— Če pes ugrizne človeka, mora vsakdo, ki to vidi ali izve, obvestiti najbližjo veterinarsko postajo ali pristojnega zdravnika.

Za kršitev teh določb so predvidene kazni od 200 do 5.000 din.

Lovci so še posebno zadolženi, da pomagajo pri zatiranju stekline. Obvezno morajo pokončati vsakega psa, ki ni privezan. Jeza lastnikov psov na lovce je torej neupravičena, saj pri streljanju odvezanih psov lovci le izvršujejo svojo dolžnost. Veterinarska inspekcija

za polnih sedem minut, da pa pri tem močno trpi kvaliteta, kar se odraža v močnem puščanju barv že pri prvem pranju.

„Osebnostne interese pustite, tovariš Bojič, pri tako važnem dejanju ob strani,“ je bil kratek predsednik raziskovalne skupnosti, ker je bil trdno prepričan, da je spregovorila iz Bojičevih ust nevošljivost prve vrste.

Za nagrado, ki jo je pospravil v žep, si je kupil Jože Farbič televizor v barvah, njegova žena pa se je sončila ob Zeleni reki v Londonu kupljenih speedo kopalkah.

Komercialni direktor tovariš Tržišnik pa ni mogel spati dve noči, ker se mu je skujala referentka za reklamacije. Odšla je na bolniško, saj so se ji pričeli parati živi od gore paketov, ki so prihajali v Hitrotkal in v katerih so bile razbarvane rdeče nogavice. TONI GASPERIČ